

MAURICE MAETERLINCK

Con Chim Xanh hạnh Phúc

Nguyễn Thành Nhân dịch

MAURICE MAETERLINCK

Con Chim Xanh hạnh phúc

Nguyên tác: L'oiseau bleu (1909)

Georgette Leblanc chuyển thể (1913)

Tranh minh họa của Herbert Paus

Nguyễn Thành Nhân dịch

(Theo bản tiếng Anh "The Blue Bird For Children" của Alexander Teixeira De Mattos)

THÁNG 1 NĂM 2013

GIỚI THIỆU

Con chim xanh (L'oiseau bleu) là vở kịch nổi tiếng nhất của kịch tác gia, triết gia Bỉ Maurice Maeterlinck ((29/8/1862 - 6/5/1949), người đã đoạt giải Nobel văn chương năm 1911. Vở kịch được trình diễn lần đầu vào năm 1909 và từ ấy đến nay, trải qua bao thế hệ, những ý nghĩa tinh thần đẹp đẽ của nó ngày càng sâu thẳm và quyến rũ hơn.

Nữ diễn viên kịch và điện ảnh, nhà văn thiếu nhi Pháp Georgette Leblanc (1875 -1941), vợ của Maurice Maeterlinck, đã chuyển thể vở kịch Con chim xanh sang hình thức truyện kể dành cho thiếu nhi vào năm 1913. Bản dịch tiếng Việt này dựa trên bản tiếng Anh The blue Bird For Children của dịch giả Alexander Teixeira De Mattos, với sự hiệu đính đặc biệt để dùng cho nhà trường của biên tập viên Frederick Orville Perkins. Họa sĩ Herbert Paus đã góp phần tăng thêm sự thú vị của quyển sách với những tranh minh họa thật dễ thương.

Quyển truyện thuật lại quá trình đi tìm Con chim xanh của hai em bé con nhà tiểu phu Tytyl và Mytyl để giúp cô con gái nhỏ của bà tiên Berylune khỏi bệnh. Trong những chuyến du hành kỳ thú đó, hai em bé này đã được sự trợ giúp của Ánh Sáng - biểu tượng của tri thức và tình yêu bao quát - cũng như của các bạn đồng hành: linh hồn của Bánh Mì, Đường, Sữa, Nước, Lửa, và hai con vật cưng trong nhà các em là Mèo Tylette và Chó Tylô. Thông qua những cuộc phiêu lưu trong những các xứ sở thần tiên như ngôi đền Ánh Sáng, Xứ sở Ký Ức, Cung điện của Bóng Đêm, Vương quốc của Tương Lai, Khu Nghĩa Trang, Khu Rừng Lớn, hai người bạn nhỏ đã học được những bài học vô cùng quý báu.

Ở Xứ sở Ký Ức, chúng gặp lại ông bà nội, và các em trai em gái đã qua đời của chúng, và học được một bài học: Những người chết vẫn còn sống mãi chừng nào còn được người thân nhớ tới.

Ở Cung điện của Bóng Đêm, chúng hiểu rằng chỉ có lòng dũng cảm và sự hy sinh vì hạnh phúc của người khác mới mang lại hạnh phúc cho chính

bản thân mình.

Ở Vương quốc của Tương Lai, chúng gặp thần Thời Gian và các em bé chưa chào đời, với những tri thức mới mẻ và lạ lùng chưa từng có.

Trong Khu Rừng Lớn, thông qua cuộc gặp gỡ và chiến đấu với Các Loài Cây và Muông Thú, cũng như lời răn bảo của Ánh Sáng, chúng hiểu rằng con người đã trở thành kẻ thù của thiên nhiên do thiếu hiểu biết, và con người cần phải bảo vệ môi trường, bảo vệ và thương yêu thiên nhiên nhiều hơn nữa.

Hai đứa bé rời khỏi xứ sở thần tiên để quay về nhà sau một năm lãng du tìm kiếm Con chim xanh. Và thật bất ngờ, con chim bồ câu ở ngay tại ngôi nhà tranh của chúng bỗng biến thành Con chim xanh, và nhờ đó, đã giúp cô bé gái con của người hàng xóm tốt bụng Berlingot khỏe mạnh trở lại sau cơn bạo bệnh.

Rốt cuộc, Con chim xanh cũng vỗ cánh bay đi. Nhưng các bạn trẻ của chúng ta đã hiểu rằng hạnh phúc chỉ nằm trong tầm tay với nếu chúng ta biết trân quý những điều tầm thường và giản dị trong cuộc sống.

Cuối cùng, người dịch hy vọng các bạn đọc trẻ tuổi tìm được niềm vui và thu nhận được thêm nhiều hiểu biết thú vị qua bản dịch này.

Nguyễn Thành Nhân

CHƯƠNG I

NGÔI NHÀ CỦA NGƯỜI TIÊU PHU

Thuở xưa, có một người tiêu phu sống cùng vợ mình trong một ngôi nhà tranh ở bìa một khu rừng già lớn. Họ có hai đứa con cưng và chúng đã trải qua một cuộc phiêu lưu kỳ diệu.

Nhưng trước khi kể cho các bạn nghe về tất cả những chuyện này, tôi phải miêu tả hai đứa trẻ để bạn biết đôi điều về tính tình của chúng, bởi lẽ, nếu chúng không đáng yêu, quả cảm và gan lì như thế, câu chuyện lạ lùng mà các bạn sắp đọc hẳn sẽ không bao giờ xảy ra.

Tyltyl - đó là tên nhân vật chính của chúng ta - lên mười tuổi; và Mytyl, em gái nó, chỉ mới sáu tuổi..

Tyltyl là một cậu bé xinh đẹp, cao lớn, nụ cười, có mái tóc xoắn thường xuyên rối bù, vì nó rất thích nô đùa. Mọi người rất yêu mến nó vì nụ cười, gương mặt hiền hòa và đôi mắt sáng của nó; nhưng, trên hết, nó là một người đàn ông nhỏ bé can đảm, không biết sợ là gì. Điều này cho thấy những phẩm chất cao quý trong tâm hồn nó. Một hôm, khi nó đang lững thững đi dọc theo lối mòn trong rừng cạnh cha nó, ông tiêu phu Tyl, dù quần áo nó sờn rách, trông nó tự hào và đẹp đẽ đến nỗi mọi thứ xinh đẹp trên đời dường như đều nán lại chờ nó bước qua để mỉm cười với nó.

Em gái nó thì khác nó, nhưng trông vẫn đáng yêu và xinh xắn trong chiếc váy yếm, mà Mẹ Tyl đã vá lại rất khéo. Nó trắng chùng nào thì anh nó đen chùng đó; và đôi mắt to e thẹn của nó có màu xanh biển giống như những bông hoa lưu ly trên những cánh đồng. Bất cứ thứ gì cũng làm cho nó sợ và nó thường khóc òa vì một chuyện không đâu, nhưng tâm hồn trẻ thơ của nó có đủ những phẩm chất phụ nữ cao quý nhất: nó đáng yêu, dịu dàng và tận tâm với anh nó đến độ, thay vì bỏ mặc Tyltyl, nó không hề do dự khi thực hiện một chuyến viễn du dài và nguy hiểm cùng với anh nó.

Điều gì đã xảy ra và hai nhân vật của chúng ta đã bước ra thế giới bên ngoài vào một đêm nọ để kiếm tìm hạnh phúc như thế nào: đó là chủ đề câu

chuyện của tôi.

Ngôi nhà nhỏ của Bố Tyl là ngôi nhà nghèo nhất trong vùng; và thậm chí trông nó càng có vẻ tồi tàn hơn vì nó nằm đối diện với một biệt thự tuyệt vời nơi đám trẻ nhà giàu cư ngụ. Từ cửa sổ của ngôi nhà nhỏ, bạn có thể nhìn thấy những gì đang diễn ra bên trong căn biệt thự khi phòng ăn và phòng khách sáng đèn vào buổi tối. Và, vào ban ngày, bạn trông thấy đám trẻ con chơi đùa trước sân, trong những khu vườn và trong những ngôi nhà kính mà mọi người thường đi suốt quãng đường từ thị trấn tới thăm vì chúng luôn mọc đầy những loài hoa hiếm có nhất.

Buổi tối hôm đó không như những buổi tối khác, vì đó là đêm Giáng sinh, Mẹ Tyl đặt hai đứa con bé bỏng của bà vào giường và hôn chúng một cách trìu mến hơn ngày thường. Bà thấy hơi buồn, vì do thời tiết giông bão, Bố Tyl không thể vào rừng đốn củi, và do đó bà không có tiền để mua quà để đặt vào tất của Tylyl và Mytyl. Chẳng bao lâu, hai đứa trẻ đã ngủ thiếp đi, vạ vật lặng im và tĩnh mịch, không một tiếng động nào trừ tiếng rừ rừ của con mèo, tiếng ngáy của con chó và tiếng chiếc đồng hồ treo tường của ông nội kêu tích tắc.

Nhưng đột nhiên một ánh sáng rực rỡ không kém ánh mặt trời luồn qua mấy cánh cửa chớp, cây đèn trên bàn tự sáng lên trở lại và hai đứa bé thức giấc, ngáp, dụi mắt, duỗi tay ra, và Tylyl kêu lên với giọng cảnh giác:

— Mytyl?

— Dạ, anh Tylyl?

— Em chưa ngủ sao?

— Còn anh?

— Không. Sao anh có thể ngủ được khi anh đang nói chuyện với em?

— Anh à, có phải hôm nay là lễ Giáng sinh không? - Em nó hỏi.

— Chưa, mai lận. Nhưng năm nay ông già Noel sẽ không mang tới cho chúng ta món gì đâu.

— Vì sao?

— Anh nghe Mẹ bảo Mẹ không thể ra thị trấn để nói cho ông ấy biết. Nhưng năm sau ông ấy sẽ tới.

— Năm sau có lâu lắm không?

— Lâu lắm đấy - Cậu bé đáp - Nhưng đêm nay ông ấy sẽ tới nhà bọn trẻ con nhà giàu.

— Thật vậy à?

— Chà! - Tylyl đột ngột kêu lên - Mẹ đã quên tắt đèn!... Anh có một ý tưởng!

— Ý tưởng gì?

— Chúng ta dậy đi.

— Nhưng chúng ta không được phép - Mytyl nói, nó luôn ghi nhớ lời Mẹ dặn.

— Vì sao, đâu có ai quanh đây!... Em có nhìn thấy mấy cánh cửa chớp không?

— Chúng thật là sáng!

— Đó là ánh đèn của bữa tiệc - Tylyl nói.

— Tiệc gì?

— Cửa đám trẻ con đối diện. Đó là cây thông Noel. Chúng mình mở mấy cánh cửa chớp ra đi...

— Có được không? - Mytyl rụt rè hỏi.

— Dĩ nhiên là được; đâu có ai ngăn cản chúng mình... Em có nghe thấy tiếng nhạc không. Chúng mình ngồi dậy đi.

Hai đứa trẻ phóng xuống giường, chạy tới cửa sổ, trèo lên chiếc ghế đầu trước cửa sổ và mở mấy cánh cửa chớp ra. Một ánh sáng rực rỡ tràn ngập căn phòng, và chúng nhìn ra một cách nôn nao:

— Chúng ta có thể thấy mọi thứ - Tylyl nói.

— Em không thể - Mytyl tội nghiệp nói, hầu như nó không tìm ra chỗ đứng trên chiếc ghế đầu.

— Hiện giờ tuyết đang rơi! - Tylyl nói - Có hai cỗ xe ngựa, mỗi cỗ có sáu con ngựa!

— Có mười hai đứa con trai đang đi ra ngoài! - Mytyl nói, nó đang gắng hết sức để nhìn ra cửa sổ.

— Đừng ngốc thế... Chúng là con gái...

— Chúng mặc quần chần gối mà...

— Im lặng nào! ... Và nhìn kìa!

- Những thứ màu vàng treo trên mấy nhánh cây là gì vậy anh?
- Sao, những thứ đồ chơi, chắc vậy rồi! - Tylyl nói - Những thanh kiếm, những khẩu súng, những khẩu đại bác...
- Còn kia là gì, tất cả những thứ quanh bàn ấy?
- Các loại bánh và trái cây và bánh tạc nhân kem.
- Bọn trẻ con đó thật là xinh! - Mytyl kêu lên, vỗ tay.
- Và chúng cười mới vui vẻ làm sao! - Tylyl đáp, nhìn chăm chú.
- Và chúng đang nhảy múa!...
- Phải, phải; chúng ta cũng nhảy múa đi thôi! - Tylyl la lên.
- Và hai đứa bé bắt đầu vui vẻ dậm chân trên chiếc ghế đẩu.
- Ôi, vui quá! - Mytyl nói.
- Chúng đang tới lấy bánh! - Tylyl kêu lên - Chúng có thể chạm vào đó!... Chúng đang ăn, chúng đang ăn!... Ồ, thật tuyệt vời, thật tuyệt vời!...
- Mytyl bắt đầu đếm những cái bánh tưởng tượng:
- Em có mười hai cái bánh!...
- Còn anh có nhiều gấp bốn lần - Tylyl nói - Nhưng anh sẽ cho em vài cái...

Và hai người bạn nhỏ của chúng ta tung tăng nhảy múa, cười to, reo lên vui vẻ, hân hoan trước niềm hạnh phúc của đám trẻ con kia đến nỗi quên mất sự nghèo nàn và ước muốn của chính mình. Chẳng bao lâu chúng đã được tưởng thưởng. Đột nhiên, có tiếng gõ cửa âm ỉ. Hai đứa trẻ giật mình ngưng nô đùa và không dám nhúc nhích chân tay gì hết. Thế rồi cái then cửa lớn tự nhấc lên, với một tiếng cọt kẹt lớn; cánh cửa chậm chậm mở ra; và một người phụ nữ rón rén bước vào. Quần áo của bà ta toàn một màu xanh lá, với cái mũ trùm đầu màu đỏ. Lưng bà ta bị gù, chân bị què và chỉ có một mắt; mũi và cằm bà ta gần như chạm vào nhau, và bà ta tựa người lên một cây gậy để bước đi. Rõ ràng đó là một bà tiên.

Bà ta khập khiễng tới gần hai đứa trẻ và hỏi với giọng nghe như bị nghẹt mũi:

- Ở đây các cháu có thứ cỏ biết hát hoặc con chim màu xanh da trời hay không?

— Bọn cháu có một bụi cỏ - Tylyl đáp, run bắn cả người - Nhưng nó không hát được.

— Tylyl có một con chim - Mytyl nói.

— Nhưng anh không thể cho nó, vì nó là của anh - Cậu bé nhanh chóng nói thêm.

Nhưng đó có phải là nguyên do chính hay không?

Bà tiên mang đôi kính to tròn xoe vào và nhìn con chim:

— Nó không xanh mấy - Bà ta than thở - Ta nhất thiết phải có Con chim xanh. Cho con gái nhỏ của ta, nó ốm rất nặng... Các cháu có biết Con chim xanh tượng trưng cho điều gì không? Không à? Ta nghĩ là các cháu không biết; và vì các cháu là những đứa bé ngoan, ta sẽ nói cho các cháu biết.

Bà tiên giơ ngón tay cong queo lên cái mũi dài nhọn của mình và nói thì thầm, với một giọng đầy bí ẩn:

— Con chim xanh tượng trưng cho hạnh phúc; và ta muốn các cháu hiểu rằng con gái bé bỏng của ta phải nhìn thấy hạnh phúc để có thể khỏe lại. Đó là lý do ta yêu cầu các cháu đi ra thế giới bên ngoài và tìm Con chim xanh giùm nó. Các cháu sẽ khởi hành ngay... Các cháu có biết ta là ai không?

Hai đứa trẻ bối rối nhìn nhau. Thực tế là chúng chưa bao giờ gặp một bà tiên trước đó; và chúng cảm thấy hơi sợ chút xíu khi bà ta xuất hiện. Tuy nhiên, Tylyl cũng nói một cách nhã nhặn:

— Bà khá giống người láng giềng của chúng cháu, bà Berlingot...

Tylyl nghĩ rằng, khi nói thế, nó đã gián tiếp khen ngợi bà tiên, vì cửa tiệm của bà Berlingot, ngay kế bên nhà nó, là một nơi chốn rất thú vị. Nó chất đầy những bánh kẹo, những viên bi, những thỏi sô-cô-la và những con gà trống, gà mái làm bằng đường; và vào mùa hội chợ, có những con búp bê bánh gừng bọc toàn bằng giấy thiếc mạ vàng. Bà Berlingot tốt bụng có một cái mũi xấu xí hệt như mũi của bà tiên; bà ta cũng già nữa, và giống như bà tiên, bà ta gặp đôi người lạ trong lúc bước đi; nhưng bà ta rất tốt bụng và cũng có một cô con gái nhỏ thường nô đùa với hai đứa con của ông tiều phu vào những ngày Chủ nhật. Không may là cô bé xinh xắn tóc sáng tội nghiệp đó luôn mắc phải một chứng bệnh không rõ nào đó và phải thường xuyên nằm trên giường. Khi điều này xảy ra, nó thường nài nỉ xin được chơi với

con chim bồ câu của Tytyl; nhưng Tytyl yêu con chim đến nỗi nó không chịu cho cô bé mượn. Tất cả những điều này, cậu bé nghĩ, rất giống với những gì bà tiên nói với nó; và đó là lý do vì sao nó gọi bà ta là bà Berlingot.

Nó rất ngạc nhiên khi mặt bà tiên đỏ ửng lên vì tức giận. Sở thích của bà ta là không giống bất cứ một ai, vì bà ta là một bà tiên và có thể thay hình đổi dạng trong giây lát tùy theo ý muốn. Tối hôm đó, bà ta hóa thành một bà già, xấu xí và lưng gù; bà ta đã mất một con mắt, và hai búi tóc mảnh màu xám nằm vắt vẻo trên đôi vai của bà ta.

— Trông ta như thế nào? - Bà ta hỏi Tytyl - Ta xinh đẹp hay xấu xí? Già hay trẻ?

Lý do bà ta hỏi mấy câu hỏi này là để thử lòng tử tế của cậu bé. Nó quay đầu đi và không dám nói những gì nó nghĩ về ngoại hình của bà ta. Thế là bà ta kêu lên:

— Ta là Tiên Bérylune!

—Ồ, điều đó tốt thôi! - Tytyl đáp, lần này nó run bắn cả tay chân.

Điều này khiến bà tiên dịu lại; và vì hai đứa trẻ vẫn còn mặc quần áo ngủ, bà ta bảo chúng mặc quần áo vào. Chính bà cũng giúp Mytyl một tay, và trong lúc làm điều đó, bà hỏi:

— Cha mẹ các cháu đâu?

— Ở trong đó - Tytyl đáp, chỉ vào cánh cửa bên phải - Họ đang ngủ.

— Còn ông bà của các cháu?

— Họ đã qua đời...

— Và các em trai và em gái của cháu... Cháu còn đứa em nào khác không?

—Ồ, vâng, ba đứa em trai! - Tytyl nói - Và bốn em gái - Mytyl nói thêm.

— Chúng đâu rồi? - Bà tiên hỏi.

— Chúng cũng đã chết rồi - Tytyl đáp.

— Cháu có muốn gặp lại chúng không?

—Ồ, có!... Ngay lập tức!... Hãy cho bọn cháu nhìn thấy chúng!...

— Ta không bỏ chúng vào túi của ta - Bà tiên nói - Nhưng đây là điều rất may; các cháu sẽ gặp chúng khi các cháu đi qua Xứ sở Kỳ ức. Nó nằm trên đường tới chỗ Con chim xanh, ở ngay bên trái, qua chỗ ngoặt thứ ba... Các cháu đang làm gì khi ta gõ cửa?

— Bọn cháu đang chơi trò ăn bánh - Tyltyl nói.

— Các cháu có cái bánh nào không?... Chúng đâu rồi?...

— Trong nhà của bọn trẻ con nhà giàu... Đến và nhìn xem này, rất tuyệt!
Và Tyltyl kéo bà tiên tới cửa sổ.

— Nhưng mấy đứa kia mới là người ăn chúng! - Bà nói.

— Vâng, nhưng bọn cháu có thể nhìn thấy chúng ăn - Tyltyl nói.

— Sao các cháu không sang đó với chúng?

— Để làm gì?

Chính bà ta cũng giúp Mytyl một tay.

— Để ăn hết những cái bánh. Ta nghĩ chúng sẽ rất sai trái nếu không cho các cháu cái nào.

— Không đời nào; chúng giàu!... Cháu bảo này, ở đó không phải rất đẹp hay sao?

— Ở đây cũng giống vậy, chỉ là vì cháu không nhìn thấy được...

— Không, cháu có thể- Tylyl nói - Cháu có đôi mắt rất tốt. Cháu có thể nhìn thấy giờ trên cái đồng hồ của nhà thờ; còn Bố thì không thể!

Bà tiên đột nhiên nổi giận:

— Ta đã bảo cháu là cháu không thể!

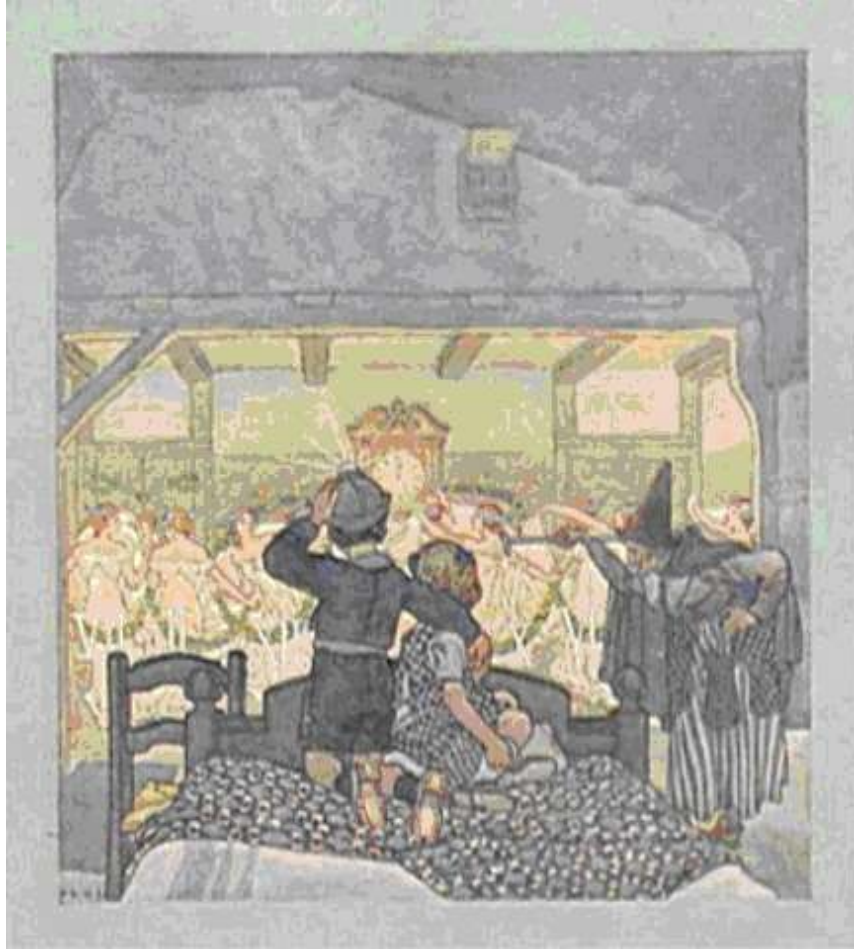
Và càng lúc bà càng tức giận hơn. Như thế việc nhìn thấy giờ trên cái đồng hồ của nhà thờ là một chuyện rất quan trọng!

Dĩ nhiên, cậu bé không mù; nhưng vì nó tốt bụng và đáng được hưởng hạnh phúc, bà muốn dạy cho nó nhìn thấy điều gì là tốt đẹp trong tất cả mọi sự vật. Đó không phải là một công việc dễ dàng, vì bà biết rõ rằng hầu hết mọi người sống và chết đi mà không được hưởng niềm hạnh phúc đang ở xung quanh họ. Tuy nhiên, vì vốn là một bà tiên, bà có mọi quyền năng; và vì thế bà quyết định cho nó một cái mũ nhỏ có đính một hạt kim cương phép thuật có khả năng lạ thường là luôn chỉ ra cho cậu bé sự thật. Điều này sẽ giúp nó nhìn thấy bên trong của Các Sự Vật và do đó sẽ nhận ra rằng mỗi một vật trong số chúng đều có một đời sống và sự hiện hữu riêng, được sáng tạo ra để hòa hợp và mang lại niềm vui cho cuộc đời của chúng ta.

Bà tiên lấy ra từ một cái giỏ lớn treo bên hông một cái mũ nho nhỏ. Nó màu xanh, trên đính một cái phù hiệu trắng, ở chính giữa phù hiệu là một viên kim cương lớn. Tylyl sung sướng tê người. Bà tiên giải thích với nó cách hoạt động của viên kim cương. Bằng cách ấn lên đỉnh nó, bạn sẽ nhìn thấy linh hồn của Các Sự Vật; nếu bạn xoay nó sang phải một chút, bạn khám phá ra Quá khứ, và khi bạn xoay nó sang trái, bạn nhìn thấy Tương lai.

Tylyl đỏ ửng cả mặt mày và nhảy cẫng lên vì sung sướng; và ngay sau đó nó sợ sẽ đánh mất cái mũ:

— Bố sẽ lấy nó cất đi! - Nó kêu lên.

Cái mũ vừa được đặt lên đầu của cậu bé thì một sự thay đổi nhiệm màu xảy ra với tất cả mọi thứ.

— Không - Bà tiên nói - Vì không ai có thể nhìn thấy nó chừng nào nó còn nằm trên đầu cháu. Cháu có muốn thử nó không?

— Vâng, vâng - Hai đứa trẻ kêu lên, vỗ tay. Cái mũ vừa được đặt lên đầu của cậu bé thì một sự thay đổi nhiệm màu xảy ra với tất cả mọi thứ. Bà tiên già biến thành một nàng công chúa trẻ trung và xinh đẹp, mặc toàn quần áo lụa là và đeo đầy châu báu lấp lánh; những bức tường của ngôi nhà trở thành trong suốt và tỏa sáng như những thứ đá quý; các đồ đạc khiêm tốn sáng loáng như đá hoa. Hai đứa trẻ chạy qua chạy lại, vỗ tay và hét lên vì vui sướng.

— Ôi, thật tuyệt vời, thật tuyệt vời! - Tytyl cảm thán.

Và Mytyl, vốn là một cô bé ngốc nghếch, đứng ngẩn ra trước bộ váy áo đẹp tuyệt của bà tiên.

Nhưng còn nhiều sự ngạc nhiên hơn đang chờ đợi chúng. Không phải bà tiên đã bảo rằng Các Sự Vật và Các Con Vật sẽ xuất hiện, nói năng và xử sự giống như mọi người khác đó sao? Và, lạ chưa kìa, đột nhiên cánh cửa trên cái đồng hồ treo tường của ông nội mở ra, sự im lặng bị phủ đầy bởi thứ âm nhạc ngọt ngào nhất và mười hai nữ vũ công bé tí với trang phục xinh đẹp cười rộ lên và bắt đầu ủa ra xoay tròn quanh hai đứa trẻ.

— Họ là các Giờ của cuộc sống của các cháu - Bà tiên nói.

— Cháu có thể nhảy múa với họ không? - Tytyl hỏi, nhìn một cách ngưỡng mộ vào các sinh vật xinh xắn đó. Họ lướt trên sàn nhà như những con chim.

Nhưng ngay khi đó nó phá lên cười như phát rồ! Cái gã béo ụ buồn cười mà cả thân hình đều làm bằng bánh và phủ đầy những bột, đang gắng sức bò ra khỏi cái xoong và đang cúi đầu chào hai đứa trẻ đó là ai vậy nhỉ? Gã là Bánh Mì! Chính bản thân Bánh Mì, đang lợi dụng sự ngự trị của tự do để bước xuống dạo chơi chút chút trên mặt đất! Trông gã giống như một quý ông lớn tuổi béo tròn vui nhộn; cái mặt bằng bột nhào của gã phồng lên; và người ta không thể nào nhìn thấy hai bàn tay to lớn nằm ở cuối hai cánh tay mũm mĩm của gã khi chúng được đặt lên cái bụng to tròn. Gã mặc một bộ com lê vừa vặn màu vỏ bánh, với những đường sọc chạy ngang qua ngực giống như những đường sọc trên những ổ bánh mì trét bơ ngon lành mà

chúng ta dùng cho bữa điểm tâm. Trên đầu gã - cứ nghĩ mà xem! - là một cái bánh sữa khổng lồ, tạo thành một kiểu khăn xếp buồn cười.

Hầu như ngay khi gã vừa lặn ra khỏi cái xoong, thì những ổ bánh khác giống hệt gã, nhưng nhỏ hơn, cũng nhảy ra theo và bắt đầu nhảy tung tăng với những nàng Giò, không thềm đếm xia gì tới mớ bột mà họ vung vãi lên khắp người các quý cô xinh đẹp đó và trùm lên họ những đám mây bụi trắng xóa.

Đó là một điệu nhảy kỳ quặc và đáng yêu; và hai đứa trẻ rất vui. Các nàng Giò nhảy điệu van-xơ với các ổ bánh; những cái đĩa, tham gia vào cuộc vui, nhảy lừng tưng lên xuống trên những chạn bát đĩa, có nguy cơ bị rơi xuống và vỡ tan thành từng mảnh; những cái ly trong tủ chạn va vào nhau leng keng, để chúc mừng sức khỏe cho từng người và tất cả mọi người. Còn mấy anh chàng nữa nữa, họ đang tán phét với mấy cô nàng dao ăn một cách ồn ào đến nỗi bạn không thể nghe thấy những lời của chính mình...

Không biết điều gì sẽ xảy ra nếu sự ồn ã hỗn loạn này kéo dài hơn. Chắc chắn là Bố và Mẹ Tyl sẽ bị đánh thức. May thay, khi cuộc nô đùa đang ở đỉnh cao, một ngọn lửa khổng lồ vọt ra khỏi ống khói và phủ đầy căn phòng với một quầng sáng lớn đỏ rực, như thể cả ngôi nhà đang bốc cháy. Mọi người hoảng hốt nép vào mấy góc phòng, trong lúc Tytyl và Mytyl, khóc sụa vì sợ hãi, giấu đầu chúng dưới tấm áo choàng của bà tiên.

— Đừng sợ - Bà tiên nói - Đó chỉ là Lửa, người đã tới để tham gia cuộc vui của các cháu. Anh ta là một gã tốt bụng, nhưng tốt hơn các cháu đừng chạm vào anh ta, vì anh ta có tính khí gắt gỏng.

Lo lắng nhìn qua dải ren vàng đẹp đẽ ở mép áo choàng của bà tiên, hai đứa bé nhìn thấy một gã cao lớn, đỏ au đang nhìn chúng và cười chế giễu sự sợ hãi của chúng. Gã mặc quần áo nịt bó sát có đính trang kim; từ đôi vai của gã vắt vẻo hai mép khăn choàng lụa giống như hai ngọn lửa khi gã vẩy chúng với hai cánh tay dài; và mái tóc của gã dựng đứng lên thành những búi hình ngọn lửa. Gã bắt đầu vung chân múa tay và nhảy tung tăng quanh phòng như một tên khùng.

Dù cảm thấy thoải mái hơn chút ít, Tytyl vẫn chưa dám rời khỏi nơi ẩn nấp. Thế rồi bà tiên Berylune nảy ra một ý tưởng: bà chỉ chiếc đĩa thần vào

cái vòi nước; ngay lập tức một cô gái xuất hiện và khóc như một vòi nước chảy ồ ồ. Đó là Nước. Nàng rất xinh xắn, nhưng trông nàng thật buồn bã; và nàng hát êm dịu đến nỗi tiếng hát nghe như tiếng rì rầm của một khe suối nhỏ. Mái tóc dài tới tận gót chân của nàng hắt làm bằng tảo biển. Trên người nàng không có gì khác ngoài chiếc váy ngủ; nhưng làn nước chảy tràn bao bọc quanh người nàng như một lớp áo lấp lánh đủ sắc màu. Đầu tiên nàng do dự và liếc nhìn quanh; rồi, bắt gặp ánh mắt của Lửa, vẫn còn xoay tít quanh phòng như một tên bốc đồng, nàng giận dữ và căm phẫn lao tới gã, cố hết sức xịt nước vào mặt gã, khiến nước văng tung tóe và làm gã ướt sũng. Lửa nổi cơn thịnh nộ và bắt đầu bốc khói. Tuy nhiên, khi nhận ra gã đã bị cản trở một cách đột ngột bởi chính kẻ thù truyền kiếp của mình, gã nghĩ sẽ khôn ngoan hơn nếu rút lui vào một góc. Nước cũng lui về sau; và dường như một lần nữa hòa bình được lập lại.

Khi hai đứa bé, cuối cùng đã bình tĩnh lại sau cơn hoảng hốt, đang hỏi bà tiên điều gì sẽ xảy ra kế tiếp, thì một tiếng vỡ bát đĩa loảng xoảng vang lên khiến chúng nhìn về hướng cái bàn. Thật đáng kinh ngạc! Cái bình sữa nằm trên sàn nhà, đã vỡ thành hàng ngàn mảnh, và từ những mảnh đó một cô gái đứng lên. Nàng kêu nhỏ nhỏ vì hoảng sợ, vỗ hai tay vào nhau và ngược lên với một cái nhìn cầu khẩn.

Tytyl vội tới an ủi nàng, vì nó biết ngay tất cả rằng nàng là Sữa; và, vì nó rất mến ưa nàng, nó tặng nàng một nụ hôn thân thiết. Nàng tươi tắn và xinh đẹp như một cô gái bán bơ sữa bé nhỏ; và một mùi thơm dịu của cỏ khô tỏa ra từ chiếc áo choàng trắng phủ đầy kem của nàng.

Trong lúc đó, Mytyl đang quan sát thỏi đường. Dường như nó cũng đang bắt đầu bước vào cuộc sống. Được gói trong lớp giấy gói màu xanh lơ, trên một cái kệ gần cửa, nó đang quay tròn từ trái sang phải và từ phải sang trái mà không đạt được kết quả nào. Nhưng cuối cùng một cánh tay dài mảnh khảnh cũng thò ra, tiếp theo là một cái đầu hình chòm núi tách đôi lớp giấy, rồi tới một cánh tay khác và hai cẳng chân dài dường như vô tận!... Ô, bạn nên nhìn để biết trông Đường buồn cười đến thế nào: rất buồn cười, thật thế, đến nỗi hai đứa bé không thể nhịn phì cười vào mặt gã! Thế nhưng hẳn

chúng sẽ muốn tỏ ra lễ độ với gã, vì chúng nghe thấy bà tiên giới thiệu gã với những lời lẽ sau:

— Tytyl à, người này là linh hồn của Đường. Túi của anh ta đựng đầy đường và mỗi ngón tay của anh ta là một que đường.

Thật tuyệt vời khi có một anh bạn được làm toàn bằng đường, bạn có thể cắn một mẩu của anh ta bất cứ khi nào bạn cảm thấy có nhu cầu!

— Gâu, gâu gâu!... Chào buổi sáng! Chào buổi sáng, vị thần bé nhỏ của tôi!.. Rốt cuộc chúng ta cũng có thể chuyện trò rồi!... Sủa và vẫy đuôi tùy thích, bạn không bao giờ hiểu được đâu!... Tôi yêu cậu! Tôi yêu cậu!

Cái con người lạ lùng này có thể là ai nhỉ? Kẻ đang huých vào mọi người và phủ đầy ngôi nhà với niềm hoan hỉ ồn ào của mình này? Chúng ta biết gã ngay lập tức. Đó là Tylô, con chó ngoan đã gắng hết sức hiểu thấu loài người, con vật tốt bụng luôn cùng đi với bọn trẻ con vào rừng, người canh gác trung thực bảo vệ cho cánh cửa, người bạn đáng tin cậy luôn luôn đứng và mãi trung thành! Gã tới, bước đi trên hai bàn chân sau, như đi trên một đôi cẳng chân quá ngắn, và hai chân khác bơi bơi trong không khí, tạo thành dáng điệu của một gã đàn ông bé nhỏ vụng về. Gã không thay đổi: gã vẫn có bộ lông mượt màu vàng mù tạc, và cái đầu chó bull to tướng vui vẻ, với cái mõm đen, nhưng gã to hơn nhiều và còn nói chuyện nữa! Gã nói nhanh hết mức có thể, như muốn trong một lúc phục thù cho cả giòng giống của gã, vốn chịu số phận im lặng suốt bao nhiêu thế kỷ. Gã nói về mọi thứ, cuối cùng, giờ đây gã đã có thể thổ lộ nỗi lòng mình; và việc nhìn gã hôn cậu chủ cùng cô chủ bé nhỏ của mình và gọi chúng là “các vị thần bé nhỏ của gã!” thật là một cảnh tượng đáng yêu. Gã ngồi xồm, gã nhảy quanh phòng, va vào các thứ đồ đạc, quấy rối Mytyl với đôi bàn chân to lớn, thè lưỡi ra, vẫy đuôi và thở hồng hộc như vừa ra ngoài săn thú. Chúng ta có thể nhận ra ngay bản tính đơn giản, rộng rãi của gã. Tin chắc vào tầm quan trọng của mình, gã tưởng tượng rằng duy chỉ có gã là tuyệt đối cần thiết trong cái thế giới của Các Sự Vật này.

Sau khi làm đủ trò múa may quay cuồng với hai đứa bé, gã bắt đầu đi quanh một vòng, hưởng sự chú ý mà gã nghĩ là không ai có thể làm được nếu không có gã vào mọi thứ xung quanh. Niềm hân hoan của gã, giờ đã

được giải phóng, tìm được chỗ thoát ra mà không hề bị cản trở; và vì gã là một trong những sinh vật giàu tình yêu nhất, gã cũng là kẻ hạnh phúc nhất, khi được biến thành người, nếu như, thật không may, gã không giữ lại những nhược điểm của mình. Gã ghen ghét! Gã có tính ghen tị kinh khủng; và tìm gã nhói lên khi gã nhìn thấy Mèo Tylette. Cả nó cũng vừa bước vào cuộc sống và được hai đứa bé nựng nịu và hôn, giống như gã vừa được nhận! Ô, gã ghét ả Mèo biết bao! Phải gánh chịu việc nhìn thấy ả bên cạnh gã, nhìn thấy ả luôn chia sẻ tình cảm của gia đình: đó là sự hy sinh lớn lao mà định mệnh đã yêu cầu gã. Tuy nhiên, gã chấp nhận nó, không nói một lời, vì nó khiến cho những vị thần bé nhỏ của gã hài lòng; và gã còn đi xa tới mức để cho ả yên. Nhưng gã đã có nhiều tội lỗi trong lương tâm vì ả! Không phải một đêm nọ gã đã lén lút bò vào nhà bếp của bà Berlingot tốt bụng để bóp cổ tên mèo đực già bạn của ả, kẻ chưa hề làm hại gã điều gì hay sao? Không phải gã đã bẻ gãy lưng của con mèo Ba Tư ở căn biệt thự đối diện hay sao? Không phải đôi khi gã đi ra thị trấn vì mục đích săn lùng lũ mèo và kết liễu mạng sống của chúng, tất cả chỉ để trút cơn giận của gã hay sao? Và lúc này Tylette cũng sắp sửa nói, giống y như gã? Tylette cũng sẽ ngang hàng với gã trong cái thế giới đang mở ra trước mặt gã!

— Chao ôi, trên đời này không còn công lý nữa rồi! - Đó là ý nghĩ đắng cay của gã - Không còn chút công lý nào!

Trong lúc đó, Mèo, kẻ đã bắt đầu liếm sạch lông và đánh bóng vuốt chân, điềm tĩnh đặt bàn chân vào lòng cô bé gái.

Ả thật sự là một con mèo rất đẹp; và nếu sự ghen ghét của anh bạn Tylô của chúng ta không phải là một cảm giác xấu xa đến thế, chúng ta có thể hầu như bỏ qua nó ngay lập tức! Làm sao bạn có thể không bị thu hút bởi đôi mắt của Tylette, giống như hai viên đá topaz đặt trong hai viên ngọc lục bảo? Làm sao bạn có thể cưỡng lại lạc thú được vuốt ve cái lưng đen mịn như nhung? Làm sao bạn có thể không yêu mến sự thanh nhã, dịu dàng và phẩm cách trong điệu bộ của ả?

Mỉm cười thân mật và nói với một thứ ngôn ngữ được chọn lọc cẩn thận, ả nói với Mytyl:

— Chào buổi sáng, cô chủ!... Sáng nay trông cô thật là xinh!...

Và hai đứa bé nựng nịu vỗ về ả.

Tylô tiếp tục quan sát Mèo từ đầu kia của căn phòng:

— Giờ cô ta đứng trên hai chân sau như một con người - Gã càu nhàu -
Trông cô ta hết như quý sứ, với hai cái tai nhọn, cái đuôi dài và bộ lông đen
như mực!

Và gã không kèm được tiếng gầm gừ trong mõm - Cô ả này cũng giống
như tay quét ống khói trong làng - Gã nói tiếp - Kẻ mà mình ghét cay ghét
đắng và sẽ không bao giờ xem là một con người chân chính, bất kể các vị
thần bé nhỏ của mình có thể nói gì...- Gã nói thêm, với một tiếng thở dài -
Thật may khi mình biết nhiều điều hơn họ!

Nhưng đột ngột, không còn làm chủ được bản thân, gã lao tới Mèo và hét
lên, với một tiếng cười lớn giống với một tiếng gầm hơn:

— Ta sẽ dọa Tylette! Gâu, gâu, gâu!

Nhưng Mèo, kẻ luôn giữ phẩm giá ngay cả khi vẫn còn là một con vật,
giờ đây tự cho rằng mình đã gặp vận may cao nhất. ả cho rằng đã tới lúc
phải dựng lên một tấm rào chắn không thể vượt qua giữa ả và Chó, kẻ không
bao giờ là gì khác hơn ngoài một gã có dòng dõi thấp kém trong mắt ả; và,
lui lại một cách khinh bỉ, ả chỉ nói:

— Tôi không biết ông, thưa ông.

Tylô nhảy tưng lên với lời sỉ nhục đó trong lúc Mèo dựng lông lên, ngó
ngoáy những sợi ria bên dưới cái lỗ mũi hồng hồng (vì ả rất tự hào về hai
chấm nhạt màu mang lại một vẻ đặc biệt cho màu đen đẹp đẽ của ả); và rồi,
uốn cong lưng lại và dựng ngược đuôi lên, ả rít lên: “Phì, phì” và đứng bất
động trên cái tủ ngăn, như một con rồng trên nắp của một cái rương Trung
Quốc.

Tyltyl và Mytyl cười phá lên; nhưng chắc chắn cuộc cãi vã này sẽ có một
kết thúc tồi tệ nếu như vào giây phút ấy một sự kiện lớn đã không xảy ra.
Vào lúc mười một giờ đêm, giữa cái đêm mùa đông đó, một luồng ánh sáng
lớn, ánh sáng của mặt trời giữa trưa, chợt bùng lên và sáng lóa cả ngôi nhà
nhỏ.

— Chà, có ánh sáng ban ngày! - Cậu bé nói. Nó không còn biết phải xử
sự mọi việc ra sao - Bố sẽ nói gì đây nhỉ?

Nhưng trước khi bà tiên có thời giờ để giải thích, Tylyl chột hiểu ra; và, lòng đầy kinh ngạc, nó quỳ gối trước sự xuất hiện cuối cùng đã làm cho nó trở nên mê mẩn.

Ở cửa sổ, giữa trung tâm của một quầng ánh sáng mặt trời, dần dần nhô lên, như một bó hoa vàng óng, một trinh nữ với vẻ đáng yêu tột độ! Những lớp voan lóng lánh che phủ thân hình nàng mà không che lấp đi vẻ đẹp của nó; hai cánh tay trần của nàng duỗi ra trong một tư thế ban tặng, dường như trong suốt, và đôi mắt to trong trẻo của nàng trùm lên tất cả mọi người như một cái ôm thân mến.

— Đó là Hoàng hậu! - Tylyl nói.

— Đó là Thánh Nữ Đồng Trinh - Mytyl kêu lên, quỳ xuống cạnh anh nó.

— Không, các con của ta - Bà tiên nói - Đó là Ánh Sáng!

Mỉm cười, Ánh Sáng bước tới hai đứa bé. Nàng, Ánh Sáng của Trời, sức mạnh và vẻ đẹp của Đất, tự hào với nhiệm vụ khiêm tốn đã giao phó cho nàng; nàng, chưa bao giờ bị giam cầm trước đó, sống trong vũ trụ và ban tặng một cách phóng khoáng quà tặng của nàng lên mọi vật, chỉ bằng lòng bị hạn chế, bởi một lời nguyện ngăn hạn, trong hình dáng một con người, để dẫn dắt hai đứa bé đi ra thế giới bên ngoài và dạy cho chúng biết về một thứ Ánh sáng khác, Ánh sáng của Tâm hồn, thứ mà chúng ta không bao giờ nhìn thấy, nhưng giúp chúng ta nhìn thấy mọi vật đang tồn tại.

— Đó là Ánh Sáng! - Các Sự Vật và Các Con Vật kêu lên; và vì tất cả bọn họ đều yêu mến nàng, họ bắt đầu nhảy múa quanh nàng với những tiếng reo hò vui sướng.

Tylyl và Mytyl nhảy tung tăng với niềm hân hoan. Chúng chưa bao giờ hình dung được một bữa tiệc vui vẻ tuyệt vời như thế này; và chúng la hét lớn hơn tất cả số còn lại.

Thế rồi điều sẽ phải xảy ra đã tới. Đột nhiên, mọi người nghe thấy ba tiếng gõ vào tường, đủ lớn để xô ngã cả ngôi nhà! Đó là Bố Tyl, người đã bị đánh thức bởi tiếng ồn ào và lúc này đe dọa sẽ tới và chấm dứt nó.

— Xoay viên kim cương đi! - Bà tiên kêu lên với Tylyl.

Nhân vật chính của chúng ta vâng lời, nhưng nó chưa thông thạo việc này; ngoài ra, bàn tay nó run lên với ý nghĩ rằng cha nó đang đi tới. Trên

thực tế, nó lúng túng đến nỗi suýt chút nữa nó đã phá vỡ mọi việc.

— Đừng nhanh quá, đừng nhanh quá - Bà tiên nói - Ồ, cháu thân mến, cháu quay nó quá nhanh, họ sẽ không có thời gian để quay lại vị trí của mình và chúng ta sẽ gặp nhiều phiền toái!

Một cảnh tượng hỗn loạn diễn ra. Những bức tường của ngôi nhà mất đi vẻ diệu kỳ của chúng. Tất cả chạy tới chạy lui, khôi phục lại hình dáng chính xác của họ: Lửa không thể tìm thấy ống khói của gã; Nước chạy vòng vòng để tìm cái vòi nước; Đường đứng rên rỉ trước lớp giấy bọc rách toang, và Bánh Mì, kẻ lớn nhất trong các ổ bánh, không thể ép người vào cái xoong, trong đó những ổ bánh khác đang nhảy lung tung, chiếm hết chỗ trống. Còn về phần Chó: gã đã trở nên lớn quá mức đối với cái lỗ trong chuồng; và Mèo cũng không thể nằm vào cái rổ trở lại. Chỉ có các nàng Giờ, luôn chạy nhanh hơn ý muốn của con người, đã lướt trở vào cái đồng hồ không một phút trì hoãn.

Đó là Ánh Sáng! - Các Sự Vật và Các Con Vật kêu lên.

Ánh Sáng đứng bất động và điềm tĩnh, cố làm gương một cách vô hiệu quả về sự bình tĩnh cho những kẻ khác. Tất cả đang khóc lóc và than thở quanh bà tiên:

— Chuyện gì sẽ xảy ra? - Họ hỏi - Có nguy hiểm gì không?

— Được - Bà tiên nói - Ta buộc phải nói cho các bạn nghe sự thật: Tất cả những ai cùng đi với hai đứa bé này sẽ chết vào cuối cuộc hành trình.

Họ bắt đầu khóc òa lên, tất cả ngoại trừ Chó, kẻ vui sướng còn được là người lâu chùng nào tốt chùng ấy và đã tới đứng cạnh Ánh Sáng, để chắc chắn sẽ đi trước cậu chủ và cô chủ bé nhỏ của gã.

Vào lúc đó, có một tiếng gõ thậm chí còn đáng sợ hơn trước.

— Lại là Bó nữa rồi - Tylyl nói - Lần này ông đã ngồi dậy; Cháu có thể nghe thấy tiếng ông bước...

— Cháu thấy đó - Bà tiên bảo - Giờ cháu không còn khả năng chọn lựa; đã quá trễ rồi; cháu phải bắt đầu mọi thứ.... Nhưng anh, Lửa, đừng tới gần bất cứ một ai; anh, Chó, đừng có trêu chọc Mèo; còn cô, Nước, cố đừng tràn lên khắp chốn; và anh, Đường, ngừng khóc đi, nếu anh không muốn bị chảy nhều ra. Bánh Mì sẽ xách theo cái lồng để nhốt Con chim xanh; và tất cả các bạn sẽ tới nhà tôi. Tại đó tôi sẽ cho Các Con vật và Các Sự Vật ăn mặc một cách đàng hoàng... Chúng ta hãy đi ra theo lối này!

Trong lúc nói, bà chỉ chiếc đĩa thần vào cửa sổ. Nó kéo dài xuống một cách kỳ diệu, giống như một cánh cửa. Tất cả bọn họ rón rén bước ra, sau đó cánh cửa sổ quay về hình dáng bình thường của nó. Chuyện đã diễn ra thế đó, vào đêm Giáng sinh, dưới ánh trăng trong trẻo, trong lúc những quả chuông reo lên lạnh lạnh, thông báo sự ra đời của Chúa Jesus, Tylyl và Mytyl đã lên đường đi tìm Con chim xanh sẽ mang đến cho chúng hạnh phúc.

CHƯƠNG II

Ở XỨ THẦN TIÊN

Cung điện của bà tiên Berylune nằm trên một đỉnh núi rất cao, trên con đường lên mặt trăng. Nó gần đến nỗi khi trời trong, từ sân lâu đài bạn có thể nhìn thấy rõ các núi non thung lũng trên mặt trăng, những hồ nước và biển cả. Ở đây bà tiên nghiên cứu các vì sao và đọc những bí mật của chúng, vì đã từ lâu địa cầu không còn gì để dạy cho bà nữa.

— Cái hành tinh già cỗi này không còn thú vị gì với ta nữa! - Bà thường nói với các bạn của mình, những người khổng lồ của ngọn núi - Con người trên đó vẫn còn sống với đôi mắt nhắm tịt lại! Thật tội nghiệp, ta thương hại cho họ! Thịnh thoảng ta lại xuống thăm nom họ, nhưng đó chỉ là do lòng từ thiện, để cố cứu những đứa bé khỏi định mệnh không may đang chờ đợi chúng trong bóng tối.

Điều này giải thích lý do bà đã tới và gõ cửa ngôi nhà nhỏ của Bố Tyl trong đêm Giáng sinh.

Giờ thì chúng ta quay lại với những nhà du khách. Khi họ hầu như đã ra tới đường cái thì bà tiên sực nhớ rằng họ không thể đi bộ như thế qua làng, lúc này vẫn đang sáng đèn trong đêm lễ. Nhưng kho tri thức của bà to đến nỗi tất cả những ước muốn của bà đều được thực hiện ngay lập tức. Bà ấn nhẹ lên đầu Tytyl và ước rằng tất cả bọn họ sẽ được phép thuật đưa tới cung điện của mình. Ngay lúc đó, một vòng mây đom đóm bao quanh những người bạn của chúng ta và nhẹ nhàng nhắc họ bay lên trời. Khi còn chưa hết ngạc nhiên, họ đã đặt chân xuống trước cung điện của bà tiên.

— Đi theo ta - Bà nói và dẫn chúng đi qua những gian phòng, hành lang, tất cả đều làm bằng vàng bạc.

Họ dừng lại trong một căn phòng lớn bốn phía lấp đầy gương và có một cái tủ quần áo khổng lồ. Ánh sáng lóe ra từ những khe hở của chiếc tủ. Bà tiên Berylune móc trong túi ra một cái chìa khóa bằng kim cương và mở tủ

ra. Một tiếng kêu kinh ngạc thoát ra từ mọi cổ họng. Những thứ quý báu chất thành từng đống trên thứ khác: những chiếc áo choàng đính ngọc, đủ loại váy áo của mọi nước, những mũ miện đính ngọc trai, những vòng cổ bằng ngọc lục bảo, những vòng đeo tay bằng hồng ngọc...

Hai đứa bé chưa bao giờ trông thấy sự giàu có đến thế! Còn về phần Các Sự Vật, có thể nói họ hoàn toàn choáng váng; và điều này cũng tự nhiên thôi, khi bạn nghĩ rằng họ mới trông thấy thế giới lần đầu, và nó đã bộc lộ bản thân với họ theo một cách lạ lùng như vậy.

Bà tiên giúp họ chọn lựa. Lửa, Đường và Mèo cho thấy họ có một thị hiếu riêng. Lửa, người chỉ ưa màu đỏ, chọn ngay một cái áo choàng kiểu Quý sứ đẹp tuyệt, có đính trang kim. Gã không chọn mũ, vì đầu gã lúc nào cũng nóng rực. Đường không thể chịu được bất cứ thứ gì ngoại trừ màu trắng và xanh nhạt: những màu sắc rực rỡ không phù hợp với bản chất ngọt ngào của gã. Gã chọn một chiếc áo dài màu trắng và xanh lơ, và một cái mũ nhọn, giống như một cái chụp nển. Với cái nón trên đầu, trông gã hoàn toàn lỗ bịch; nhưng gã ngốc đến độ không nhận ra và tiếp tục xoay tròn trước tấm gương như một con vục và tự ngưỡng mộ mình với sự ngu dốt trời cho.

Mèo, luôn là một quý cô và đã quen với những thứ quần áo bụi bặm, cho rằng màu đen lúc nào trông cũng ổn, dù ở bất kỳ tình huống nào, nhất là hiện giờ, khi họ đi du lịch mà không có hành lý. Do đó ả khoác lên người một bộ áo nịt đen, với những hình thêu đen nhánh, choàng một tấm áo choàng nhung dài lên vai và đội một cái mũ kỳ sĩ lớn, có gắn một sợi lông chim dài lên cái đầu bé tí của mình. Kế đó, ả yêu cầu một đôi ủng mềm, để tưởng nhớ Chú mèo đi hia, vị tổ tiên nổi tiếng của ả, rồi mang một đôi găng tay vào hai bàn chân trước để bảo vệ chúng khỏi bụi đường.

Sau khi ăn mặc như vậy xong xuôi, ả nhìn vào gương với vẻ hài lòng. Rồi, hơi nôn nao một tí, với một con mắt bồn chồn và đôi lỗ mũi hồng rung động, ả vội vã mời Đường và Lửa ra hít thở khí trời với mình. Thế là ba người bọn họ bước ra ngoài, trong lúc những người khác tiếp tục mặc quần áo. Chúng ta hãy theo họ một lúc, vì chúng ta cũng đã trưởng thành giống như bé Tytyl dũng cảm và sẽ muốn nghe ngóng bất cứ điều gì liên quan tới khả năng trợ giúp hoặc trì hoãn công việc của cậu.

Sau khi đi qua nhiều căn phòng tuyệt diệu, treo lơ lửng như những cái ban công trên bầu trời, ba người bạn của chúng ta dừng lại trong đại sảnh; và Mèo lập tức triệu tập một cuộc họp với giọng điệu lén lút:

— Tôi đã đưa các bạn tới đây là để bàn bạc về địa vị của chúng ta. Chúng ta hãy tận dụng tối đa khoảnh khắc cuối cùng của sự tự do của chúng ta...

Nhưng ả bị cắt ngang bởi một tiếng gầm giận dữ:

— Gâu, gâu, gâu.

— Lại thế rồi! - Mèo kêu lên - Đó đúng là một con chó ngu xuẩn! Anh ta đã đánh hơi ra chúng ta! Chúng ta không thể có được một phút bình an. Chúng ta hãy nấp ra sau dây lan can. Tốt hơn không nên để cho anh ta nghe những gì tôi phải nói với các bạn.

— Quá muộn rồi - Đường nói, gã đang đứng cạnh cửa.

Và, dĩ nhiên, Tylô đang tới, nhảy căng lên, sủa vang, thở hổn hển và vui sướng.

Khi nhìn thấy gã, Mèo quay đi khinh bỉ.

— Anh ta đã mặc bộ chế phục của một trong những người hầu của Cô bé lọ lem. Đó đúng là thứ dành cho anh ta: anh ta có linh hồn của một tên tội tở!

Ả kết thúc mấy lời này với một tiếng gừ gừ, và dựng mấy sợi ria mép lên, vươn thẳng người với một thái độ thách thức, đứng giữa Đường và Lửa. Chó không nhìn thấy trò lấu cá vặt của ả. Gã hoàn toàn chìm đắm trong niềm vui tuyệt vời được nằm trong đội ngũ; và gã nhảy múa vòng quanh. Thật sự là rất buồn cười khi nhìn thấy cái áo khoác nhung của gã xoay tròn như một vòng xoay ngựa gỗ, thỉnh thoảng tà áo lại bung ra và khoe cái đuôi nhỏ ngắn củn củn. Nó còn diễn tả nhiều điều hơn về chính mình vì nó chỉ lộ ra trong một thời gian rất ngắn. Vì tôi cần phải nói với bạn rằng Tylô, giống như mọi con chó bun thuần chủng, có một cái đuôi và đôi tai ngắn ngắn giống như của một chú chó con.

Anh chàng tội nghiệp, từ lâu gã đã ganh tị với các anh em cùng loài khác về cái đuôi, nó cho phép họ sử dụng một vốn từ vựng phong phú và đa dạng hơn nhiều. Nhưng những nhược điểm vật chất và sự khó khăn của vận

may lại củng cố các phẩm chất bên trong của chúng ta. Tâm hồn của Tylô, không có phương tiện bên ngoài để thổ lộ bản thân, chỉ có thể hiểu thấu thông qua sự im lặng; và vẻ mặt của gã, vốn luôn tràn ngập tình yêu, đã trở nên hùng biện rất nhiều.

Hôm nay đôi mắt đen của gã long lanh đầy vui sướng; gã đột nhiên biến thành một con người! Gã khoác lên mình những áo quần tuyệt diệu; và gã sắp thực hiện một nhiệm vụ lớn lao là băng qua thế giới cùng với hai vị thần!

— Nè! - Gã nói - Nè! Không phải chúng ta rất đẹp hay sao!... Cứ nhìn cái dải đăng ten và hình thêu này!... Nó là vàng thật sự đó, không nhầm đâu!

Gã không nhận thấy mấy người kia đang cười nhạo mình, vì, nói thật, trông gã rất khôi hài; nhưng, giống như mọi sinh vật đơn giản, gã không có đầu óc khôi hài. Gã rất tự hào về lớp trang phục tự nhiên của mình, bộ lông vàng nhạt, đến mức gã không mặc áo gilê, để không ai có thể ngờ vực về gốc gác của mình. Vì lý do nào đó, gã vẫn giữ lại cái vòng cổ, trên có ghi địa chỉ. Một chiếc áo khoác nhung to màu đỏ, được viền bằng dải đăng ten vàng, phủ dài tới gối; và hai cái túi to ở hai bên cho phép gã, gã nghĩ, lúc nào cũng có thể mang vài thứ đồ nào đó; vì Tylô rất tham lam. Trên tai trái, gã úp một cái mũ nhỏ tròn có gắn một sợi lông chim ưng và giữ nó trên cái đầu to vuông vắn của mình bằng một sợi dây thun. Nó chia đôi má béo ị của gã thành hai phần. Tai mé phải vẫn tự do. Ngắn cùn sát đầu với hình dáng của một cái túi giấy nhỏ bẹp dúm, cái tai này là bộ phận tiếp nhận theo dõi mọi âm thanh cuộc sống đang rơi vào như những hòn sỏi, quấy rầy sự nghỉ ngơi của nó.

Gã cũng đã nhét hai bàn chân sau vào một đôi ủng cưỡi ngựa bằng da, miệng ủng viền trắng; nhưng gã cho rằng hai bàn chân trước có nhiều công dụng nên không gì có thể dụ được gã đút chúng vào một đôi găng. Tylô, do bản tính tự nhiên, có thể thay đổi mọi cung cách xử sự nho nhỏ của mình trong một ngày; và, bất chấp những niềm vinh hạnh mới toanh này, gã tự cho phép mình làm những điều không có phẩm cách.

Lúc này gã đang nằm trên những bậc thềm của đại sảnh, cào lên mặt đất và đánh hơi bức tường, rồi đột nhiên gã giật nảy cả người, bắt đầu rên rỉ oảng oảng! Môi dưới của gã run lên như thể sắp khóc đến nơi.

— Có chuyện gì với tên gốc đó vậy nhỉ? - Mèo hỏi, quan sát gã qua khóe mắt.

Nhưng ả hiểu ra ngay. Một bài hát rất êm tai từ xa vọng lại, và Tylô không chịu nổi tiếng nhạc. Tiếng hát tới gần hơn, giọng trong trẻo của một bé gái tràn ngập những bóng tối của những mái vòm cao và Nước xuất hiện. Cao, thanh tú và trắng như ngọc trai, dường như nàng trượt đi chứ không phải bước. Những cử động của nàng mềm mại và thanh nhã, đến nỗi chúng được phỏng đoán hơn là được nhìn thấy. Một chiếc váy màu bạc uốn lượn và bồng bồng quanh người nàng; và phần tóc từ gối nàng trở xuống dính đầy những bông hoa san hô.

Khi nhìn thấy nàng, Lửa cười nhếch mép, thô lỗ và hăn học như gã vẫn thế xưa nay:

— Cô ta không cầm theo cây dù của mình!

Nhưng Nước, vốn rất khôn ngoan và biết rằng mình là kẻ mạnh mẽ hơn trong hai người, vui vẻ trêu gã với một cái liếc vào lỗ mũi đỏ ửng của gã:

— Xin lỗi?... Tôi nghĩ anh đang nói về một cái mũi đỏ to tướng mà hôm nọ tôi đã nhìn thấy!...

Những người khác cười phá lên và hòa vào trêu Lửa, mặt mày của gã lúc nào cũng hết một hòn than đang cháy đỏ. Lửa giận dữ nhảy vọt lên trần nhà, giữ ý định sẽ phục thù sau. Trong lúc đó, Mèo tới gần Nước, rất cảnh giác, và tung ra rất nhiều lời khen ngợi về cái váy của nàng. Tôi cần phải nói với bạn rằng ả chẳng thật bụng chút nào; nhưng ả muốn tỏ ra thân thiện với mọi người, vì muốn họ bầu cho ả, thực hiện kế hoạch của ả; và ả lo lắng vì không thấy Bánh Mì, vì ả không muốn nói trước khi cuộc họp mặt đã đông đủ mọi người.

— Anh ta có thể làm gì vào lúc này nhỉ? - Ả kêu meo meo nho nhỏ.

— Anh ta đang rối tinh rối mù mãi trong việc chọn trang phục - Chó nói - Cuối cùng, anh ta đã chọn một cái áo choàng Thổ Nhĩ Kỳ, với một con dao quăm và một cái khăn xếp.

Mấy lời này chưa kịp rời khỏi miệng gã thì một khối lù lù không hình dáng và rất buồn cười, khoác trên người đủ mọi màu sắc của cầu vồng, hiện ra và đứng chật cả cánh cửa hẹp của gian đại sảnh. Đó là cái bụng khổng lồ của Bánh Mì, kẻ choán hết mọi khoảng trống. Gã tiếp tục va người vào mọi thứ mà không biết vì sao; vì gã không thông minh lắm. Ngoài ra, gã chưa quen với việc đi đứng trong những ngôi nhà của con người. Cuối cùng, gã nảy ra ý nghĩ phải khom thấp người xuống; và bằng cách cố nhét thân hình qua cửa, rốt cuộc gã cũng vào được gian đại sảnh.

Chắc chắn đó không phải là một cách vào thẳng lợi, nhưng gã vẫn rất hài lòng:

— Tôi tới rồi đây! Tôi tới rồi đây! Tôi đã mặc chiếc áo đẹp nhất của Chim xanh... Các bạn nghĩ sao về cái áo này?

Chó bắt đầu nhảy cẫng lên quanh Bánh Mì: gã nghĩ Bánh Mì thật tuyệt! Bộ áo nhung vàng đỏ, trên phủ đầy những vàng trắng lười liềm bạc, nhắc Tylô nhớ tới những ổ bánh ngon lành mà gã rất khoái; và cái khăn xếp lờ lợt, to tướng trên đầu Bánh Mì thật sự rất giống một cái bánh sữa thần tiên!

— Trông anh ta thật đẹp - Gã kêu lên - Trông anh ta thật đẹp!

Bẽn lẽn theo sau Bánh Mì là Sữa. Đầu óc giản dị của nàng khiến nàng thích cái váy kem của nàng hơn tất cả những áo quần đẹp đẽ mà bà tiên đề nghị. Nàng thật sự là một chuẩn mực của sự khiêm tốn.

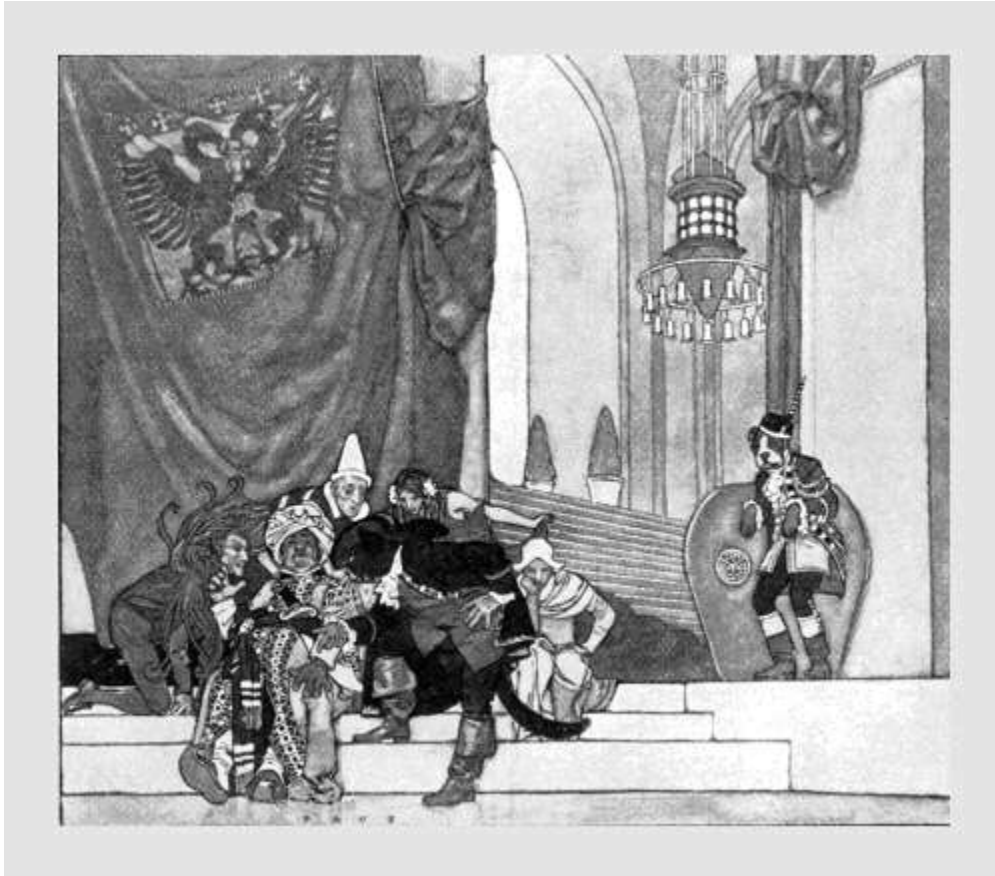
Bánh Mì toan nói về quần áo của Tytyl, Ánh Sáng và Mytyl thì Mèo xen vào với giọng ra vẻ ta đây là sếp:

— Chúng ta sẽ gặp họ sau - Ả nói - Ngừng chuyện vãn đi, nghe tôi nói này, thời gian cấp bách: tương lai của chúng ta đang bị đe dọa...

Họ nhìn Mèo với vẻ kinh ngạc. Họ hiểu đây là một khoảnh khắc nghiêm trọng, nhưng ngôn ngữ loài người vẫn còn đầy bí ẩn đối với họ. Đường ngo nguậy mấy ngón tay như một dấu hiệu lo âu; Bánh Mì vỗ vào cái bụng to kềnh của mình; Nước nằm xuống sàn nhà và dường như đang gánh chịu một nỗi buồn sâu sắc nhất; còn Sữa thì chỉ dán mắt vào Bánh Mì, bạn thiết của nàng trong rất nhiều năm.

Mèo, đang bắt đầu mất kiên nhẫn, tiếp tục bài diễn thuyết:

— Bà tiên vừa nói tới điều đó, khi cuộc hành trình kết thúc thì đó cũng là lúc kết thúc cuộc đời của chúng ta. Do vậy, công việc của chúng ta là kéo dài cuộc hành trình này càng lâu càng tốt và bằng mọi phương tiện trong khả năng của chúng ta...

Họ nhìn Mèo với vẻ kinh ngạc. Họ hiểu đây là một khoảnh khắc nghiêm trọng.

Bánh Mì, sợ bị người ta ăn một khi gã không còn là con người nữa, vội vàng đồng ý, nhưng Chó, đang đứng cách đó hơi xa, vờ như không nghe thấy, bắt đầu gặm gù sâu trong tâm hồn gã. Gã biết rất rõ rằng Mèo đang muốn lái tới điều gì; và khi Tylette chấm dứt lời phát biểu với mấy lời sau:

— Bằng mọi giá, chúng ta phải kéo dài cuộc hành trình và ngăn cản việc tìm ra Con chim xanh, thậm chí khi điều đó có nghĩa là gây nguy hiểm cho cuộc sống của hai đứa bé.

Chó trung thành, vốn chỉ tuân theo những thôi thúc của tim mình, nhảy tới để cắn Mèo. Đường, Bánh Mì và Lửa vội nhào ra giữa họ:

— Trật tự! Trật tự! - Bánh Mì gấp gáp nói - Tôi đang chủ trì cuộc họp này.

— Ai bầu anh làm chủ tọa? - Lửa nổi nóng.

— Ai yêu cầu anh can thiệp? - Nước hỏi, hất mái tóc ướt của mình sang Lửa.

— Xin thứ lỗi - Đường nói với giọng hòa giải, cả người run bắn lên - Xin thứ lỗi... Đây là một giờ khắc nghiêm trọng. Chúng ta hãy bàn bạc mọi việc một cách thân thiện.

— Tôi hoàn toàn đồng ý với Đường và Mèo - Bánh Mì nói, như thể để kết thúc vụ lộn xộn.

— Thật buồn cười - Chó nói, sủa và nhe răng ra - Có Con Người và tất cả chỉ có vậy!... Chúng ta phải tuân lệnh của Con Người và làm theo những gì anh ta bảo!... Tôi không công nhận ai ngoài anh ta... Hoan hô Con Người!... Con Người muôn năm!... Sống hay chết, tất cả đều vì Con Người! Con Người là tất cả...

Nhưng giọng nói chói tai của Mèo vượt lên trên giọng của tất cả những người khác. Á luôn có ác cảm với Con Người và muốn lợi dụng thời gian ngắn được làm người hiện tại để trả thù cho cả dòng giống loài mèo:

— Tất cả chúng ta hiện diện ở đây - Á la lên - Các Con Vật, Các Sự vật và Các Nguyên Tố, sở hữu một linh hồn mà Con Người chưa biết. Đó là lý do vì sao chúng ta còn giữ được sự độc lập; nhưng nếu anh ta tìm ra Con chim xanh, anh ta sẽ biết mọi điều, anh ta sẽ thấy mọi điều và chúng ta sẽ

hoàn toàn phụ thuộc vào lòng thương hại của anh ta. Hãy nhớ lại thời kỳ khi chúng ta tự do đi lang thang trên khắp bề mặt trái đất!..

Nhưng đột nhiên nét mặt ả thay đổi, giọng ả chìm xuống thành một tiếng thì thầm và ả rít lên:

— Coi chừng! Tôi nghe thấy bà tiên và Ánh Sáng đang tới, tôi cần phải nói với các bạn rằng Ánh Sáng đứng về phía Con Người và ủng hộ anh ta; cô ta là kẻ thù tệ hại nhất của chúng ta... Hãy cẩn thận!

Nhưng những người bạn của chúng ta, do chưa giỏi thực hành trò lừa dối, và cảm thấy bản thân đang làm sai, có những thái độ ngược ngạo và ngớ ngẩn đến nỗi bà tiên, ngay khi xuất hiện ở ngưỡng cửa, phải kêu lên:

— Các bạn đang làm gì ở góc đó vậy?... Trông các bạn giống như một nhóm người có âm mưu!

Hoàn toàn sợ hãi và nghĩ rằng bà tiên đã đoán ra những dự định xấu xa của mình, họ quỳ xuống trước mặt bà. May cho họ, bà tiên hầu như không nghĩ gì tới những điều đã lướt qua tâm trí nhỏ hẹp của họ. Bà tới để giải thích về giai đoạn đầu tiên của cuộc hành trình cho hai đứa bé và hướng dẫn công việc phải làm của từng người. Tytyl và Mytyl đứng tay trong tay trước mặt bà, trông có vẻ hơi sợ sệt và lúng túng trong bộ quần áo đẹp của chúng. Chúng nhìn nhau với sự ngỡ ngàng mộ trẻ con.

Cô bé mặc một chiếc váy yếm lụa thêu những chùm hoa nhỏ màu hồng và đính trang kim vàng. Trên đầu nó là một cái mũ nhung màu cam xinh xắn; và một tấm khăn choàng muslin trắng toát trùm lên hai cánh tay của nó. Tytyl mặc một cái áo khoác đỏ và một cái quần chên gối xanh lơ, cả hai đều bằng nhung; và tất nhiên nó cũng đội trên đầu một cái mũ nhỏ tuyệt vời.

Bà tiên nói với chúng:

— Có khả năng Con chim xanh đang ẩn nấp ở nhà của ông bà cháu trong Xứ sở Ký ức; vì thế các cháu phải tới đó trước.

Đường bẻ gãy hai ngón tay của mình và trao chúng cho hai đứa trẻ đang kinh ngạc.

— Nhưng làm sao chúng cháu nhìn thấy họ, nếu họ đã chết rồi? - Tylyl hỏi.

Khi đó bà tiên giải thích rằng họ sẽ không thật sự chết cho tới khi các cháu của họ thôi không nghĩ tới họ nữa:

— Loài người không biết bí mật này - Bà nói thêm - Nhưng nhờ có viên kim cương, Tylyl ạ, cháu sẽ thấy rằng những người chết mà chúng ta vẫn nhớ tới đang sống hạnh phúc như thể họ chưa chết bao giờ.

— Chị có đi với bọn em không? - Cậu bé hỏi, quay sang Ánh Sáng đang đứng ở cửa và soi sáng gian đại sảnh.

— Không - Bà tiên nói - Ánh Sáng không được nhìn vào quá khứ. Các năng lượng của cô ta phải cống hiến cho tương lai!

Hai đứa bé bắt đầu lên đường thì nhận ra chúng đang rất đói. Ngay lập tức, bà tiên ra lệnh cho Bánh Mì cho chúng gì đó để ăn; và cái gã to béo đó, vui sướng với nhiệm vụ quan trọng của mình, mở cúc áo trên cùng của tấm áo choàng, rút con dao quắm ra và cắt ra từ bụng mình hai lát bánh. Hai đứa bé cười phá lên. Tylo bỏ rơi những ý nghĩ u ám của mình trong giây lát và hỏi xin một chút bánh mì; và mọi người đồng thanh hát bài ca tạm biệt. Đường, bản thân rất no đủ, cũng muốn gây ấn tượng với nhóm. Gã bẻ gãy hai ngón tay của mình và trao chúng cho hai đứa trẻ đang kinh ngạc.

Khi cả bọn đang đi ra cửa, bà tiên Bérylune ngăn họ lại:

— Không phải hôm nay - Bà nói - Hai đứa bé phải đi một mình. Sẽ không khôn ngoan nếu đi cùng với chúng; chúng sắp trải qua buổi tối với gia đình quá cố của chúng. Nào, tách ra! Tạm biệt, các cháu thân mến, và nhớ rằng các cháu phải quay lại đúng giờ: điều đó cực kỳ quan trọng!

Hai đứa bé nắm lấy tay nhau, và mang theo cái lồng, bước ra khỏi gian đại sảnh; các bạn của chúng, theo một dấu hiệu của bà tiên, đi thành hàng một phía trước bà để quay lại cung điện. Anh bạn Tylo của chúng ta là người duy nhất không tuân theo lệnh đó. Khi nghe bà tiên nói rằng bọn trẻ sẽ đi một mình, gã quyết định đi theo để chăm sóc chúng, bất kể chuyện gì xảy ra; và trong lúc mấy người kia đang chào tạm biệt, gã nấp ra sau cửa; nhưng anh bạn tội nghiệp đã quên mất đôi mắt nhìn thấy mọi điều của bà tiên Bérylune.

Vui sướng với nhiệm vụ quan trọng của mình, Bánh Mì cắt ra từ bụng mình hai lát bánh.

— Tylô! - Bà gọi hần - Tylô! Tới đây.

Và Chó tội nghiệp, vốn đã quen tuân phục, không dám chống lại lệnh và tới đó, với cái đuôi cụp vào giữa hai chân, để đi cùng những người khác. Gã tru lên tuyệt vọng khi nhìn thấy cậu chủ và cô chủ nhỏ của mình đang bước dần lên cái cầu thang bằng vàng.

CHƯƠNG III

XỨ XỞ KÝ ỨC

Bà tiên Berylune đã bảo hai đứa bé rằng Xứ sở Ký Ức không xa mấy; nhưng để đi tới đó bạn phải đi một khu rừng rậm rạp và lâu đời đến nỗi mắt bạn không thể nhìn thấy được những ngọn cây. Nó luôn bị một làn sương mù nặng trĩu bao trùm; và hẳn hai đứa bé đã đi lạc nếu bà tiên không dẫn trước với chúng:

— Nó nằm thẳng trước mặt, và chỉ có một con đường.

Những bông hoa giống hệt nhau trải thảm trên mặt đất: chúng là những đóa hoa tử la lan trắng tinh như tuyết và rất xinh xắn; nhưng vì không bao giờ thấy ánh mặt trời, chúng không có mùi hương.

Những bông hoa nhỏ này an ủi hai đứa bé đang cảm thấy rất đổi lẻ loi. Một sự im lặng bí ẩn bao quanh chúng; và chúng hơi run vì một cảm giác sợ sệt thú vị mà chưa bao giờ chúng cảm thấy trước đó.

— Chúng ta hãy hái cho Bà một bó hoa - Mytyl nói.

— Đúng là một ý hay! Bà sẽ rất vui! - Tylyl kêu lên. Và trong lúc đang đi, hai đứa bé gom được một bó hoa xinh đẹp màu trắng. Hai đứa trẻ đáng yêu này không biết rằng mỗi đóa tử la lan (có nghĩa là “sự nhớ nhung”) mà chúng đã hái đưa chúng tới gần ông bà của chúng hơn; chẳng bao lâu sau, chúng nhìn thấy một cây sồi trước mặt, với một tấm bảng được đóng đinh vào thân cây.

— Chúng ta tới rồi! - Cậu bé kêu lên đắc thắng trong lúc trèo lên một cái rễ, và nó đọc: “Xứ sở Ký Ức”.

Chúng đã tới nơi; nhưng chúng quay khắp tứ phía mà vẫn không nhìn thấy một thứ gì:

— Em không thấy gì cả - Mytyl khóc thút thít - Em lạnh quá!... Em mệt quá!... Em không muốn đi nữa!

Tylyl, hoàn toàn đắm mình vào nhiệm vụ, nổi nóng:

— Nào, đừng có khóc sụt sướt suốt như Nước!... Em nên xấu hổ với chính mình! - Nó nói - Kìa! Nhìn xem! Sương đang tan đi!

Và, dĩ nhiên thôi, màn sương tách ra trước mắt chúng, như những tấm mạng bị một bàn tay vô hình xé toang ra; những thân cây to nhòa nhạt đi, mọi thứ

biến mất, và thay vào đó, một căn nhà xinh xắn hiện ra, phủ đầy những dây leo và nằm giữa một khu vườn nhỏ đầy hoa và những cây cối trĩu nặng quả.

Ngay lập tức, hai đứa bé nhận ra con bò thân thuộc trong vườn cây ăn quả, con chó giữ nhà ở cửa, con két trong cái lồng đan bằng sợi liễu gai; và mọi thứ chìm ngập trong một làn ánh sáng nhợt nhạt và một bầu không khí ấm áp thơm tho.

Tyltyl và Mytyl đứng kinh ngạc. Vậy đây là Xứ sở Ký Ưc! Thời tiết thật đáng yêu! Và ở đây có cảm giác mới dễ chịu làm sao! Ngay lập tức, chúng quyết định sẽ thường xuyên quay lại đây, vì giờ chúng đã biết đường. Nhưng niềm hạnh phúc của chúng mới thật to lớn làm sao khi tấm màn cuối cùng biến mất và chúng nhìn thấy, cách chúng vài bước, Ông nội và Bà nội đang ngồi trên một cái ghế dài, ngủ ngon lành. Chúng vỗ tay và hân hoan kêu lên:

— Đó là Ông nội! Đó là Bà nội!.. Họ ở đó! Họ ở đó!

Nhưng chúng vẫn hơi sợ cảnh tượng ma thuật này và không dám rời khỏi phía sau thân cây; chúng đứng nhìn hai cụ già thân mến, lúc này đang dần dần thức giấc. Rồi chúng nghe giọng nói run run của Bà nội Tyl:

— Tôi có một ý niệm rằng hôm nay các cháu còn sống của chúng ta đang tới thăm chúng ta.

Mọi thứ biến mất, và thay vào đó, một căn nhà xinh xắn hiện ra.

Và ông cụ Tyl trả lời:

— Chắc chắn là chúng đang nghĩ tới chúng ta, vì tôi cảm nhận được và hai chân tôi cứ như bị kim châm ấy.

— Tôi nghĩ hẳn chúng đã tới rất gần - Bà nội nói - Vì tôi nhìn thấy những giọt lệ mừng vui đang nhảy múa trước mắt tôi và...

Bà nội không có thời gian để nói hết câu. Hai đứa trẻ đã ở trong vòng tay của bà!... Một niềm vui to lớn làm sao! Những nụ hôn và cái ôm mới thăm thiết làm sao! Niềm hạnh phúc lớn lao đến không thể diễn tả thành lời. Họ cười vang, cổ lên tiếng và cứ nhìn nhau với đôi mắt hân hoan vì gặp lại nhau thế này thật là một điều tuyệt diệu và bất ngờ. Khi niềm phấn khích đầu tiên đã qua đi, tất cả bắt đầu nói cùng một lúc:

— Tytyl ạ, cháu đã trở nên cao lớn và khỏe mạnh biết bao! - Bà nội nói.

Và Ông nội kêu lên:

— Còn Mytyl! Cứ nhìn nó mà xem! Mái tóc mới đẹp làm sao, đôi mắt mới đẹp làm sao!

Thế rồi hai đứa trẻ nhảy múa tung tăng và vỗ tay, lần lượt lao vào vòng tay của ông hay bà của chúng.

Cuối cùng, họ lặng lẽ hơn đôi chút; và, với Mytyl ngồi gọn trong lòng Ông nội và Tytyl ngồi thoải mái trên gối Bà nội, họ bắt đầu trò chuyện về các vụ việc trong gia đình:

— Bố và Mẹ Tyl ra sao rồi? - Ông nội hỏi.

— Rất ổn ạ, thưa Ông - Tytyl nói - Họ đang ngủ khi chúng cháu ra ngoài.

Ông nội lại hôn chúng và bảo:

— Ôi chà, chúng thật là xinh xắn, đẹp đẽ và sạch sẽ!... Sao các cháu không tới thăm ông bà thường xuyên hơn? Đã rất nhiều tháng các cháu quên mất ông bà và ông bà chả gặp được người nào...

— Chúng cháu không thể, thưa Ông - Tytyl nói - Và hôm nay chỉ là vì bà tiên...

— Ông bà luôn ở đây - Ông nội Tyl nói - Chờ đợi một cuộc thăm viếng của những ai còn sống. Lần cuối các cháu tới đây là vào dịp lễ All-hallows^[1]...

— Lễ All-hallows? Chúng cháu không ra ngoài hôm đó, vì cả hai đều bị cảm lạnh!

— Nhưng các cháu đã nghĩ tới chúng ta! Và mỗi lần các cháu nghĩ tới chúng ta, chúng ta thức giấc và lại gặp các cháu.

Tyltyl nhớ rằng bà tiên đã nói cho nó biết điều này. Lúc đó nó nghĩ chuyện này không thể xảy ra; nhưng giờ đây, với đầu nó đang tựa vào bên trên trái tim của Ông nội thân thương mà nó nhớ thật nhiều, nó bắt đầu hiểu ra mọi sự và cảm thấy ông bà của nó không hoàn toàn rời bỏ nó. Nó hỏi:

— Vậy là ông bà không thật sự chết?...

Hai ông bà cụ cười phá lên. Khi họ đổi cuộc sống của mình trên trái đất cho một cuộc sống khác tốt lành và đẹp đẽ hơn nhiều, họ đã quên mất cái từ “chết”.

— Từ “chết” đó có nghĩa là gì thế? - Ông cụ Tyl hỏi.

— Sao ạ, nó có nghĩa rằng một người không còn sống nữa! - Tytyl nói. Ông nội và Bà nội chỉ nhún vai:

— Những người còn sống thật là ngốc, khi họ nói về những người khác! Đó là tất cả những gì họ nói.

Và họ lại nhắc tới những hồi ức của mình, hân hoan vì có thể trò chuyện với nhau.

Tất cả những người già đều thích nói về những ngày tháng cũ. Tương lai đã kết thúc, trong chừng mực họ có liên quan; và do đó họ sung sướng với hiện tại và quá khứ. Nhưng chúng ta đang trở nên mất kiên nhẫn, giống như Tyltyl; và thay vì lắng nghe họ, chúng ta sẽ theo dõi những cử chỉ của hai người bạn nhỏ của chúng ta.

Tyltyl nhảy ra khỏi gối của Bà nội và lục lọi khắp các góc nhà, vui sướng khi tìm thấy mọi loại đồ vật mà nó biết và còn nhớ:

— Không có gì thay đổi hết, mọi thứ vẫn nằm ở vị trí cũ của chúng - Nó kêu lên. Và, vì đã rất lâu nó không tới thăm nhà của hai ông bà cụ, mọi thứ trở nên xinh đẹp hơn nhiều đối với nó; và nó nói thêm, với giọng điệu của một kẻ hiểu biết - Chỉ có điều mọi thứ đều xinh đẹp hơn!... Ái chà, đó là cái đồng hồ lớn với cây kim giờ mà cháu đã làm gãy mũi và cái lỗ mà cháu đã khoét trên cánh cửa, vào hôm cháu tìm được cái khoan của Ông nội...

— Phải rồi, cháu đã phá hỏng vài thứ hồi cháu còn nhỏ! - Ông nội nói - Còn kia là cây mận mà cháu rất thích trèo lên khi ông không coi chừng.

Trong lúc đó, Tyltyl vẫn không quên nhiệm vụ của nó:

— Cháu cho là ông không tình cờ có Con chim xanh ở đây chứ ạ? - Cùng lúc đó, Mytyl ngẩng đầu lên và nhìn thấy một cái lồng:

— Ô kìa, đó là con két già!... Nó vẫn còn hót chứ ạ?

Trong lúc nó nói, con két thức giấc và bắt đầu hót với giọng cao vút.

— Cháu thấy đó, ngay khi có người nghĩ tới nó... -Ông nội nói.

Tyltyl kinh ngạc với điều nó nhìn thấy:

— Nhưng nó màu xanh! Sao chứ, đó chính là nó, Con chim xanh!... Nó màu xanh, màu xanh, màu xanh như một viên bi thủy tinh màu xanh! Ông sẽ tặng nó cho cháu chứ?

Hai ông bà vui lòng chấp thuận; và, lòng đầy đắc thắng, Tyltyl tới lấy cái lồng mà nó đã bỏ lại cạnh thân cây. Nó tóm lấy con chim với sự thận trọng tối đa; và con chim bắt đầu nhảy nhót trong ngôi nhà mới của nó.

— Bà tiên sẽ hài lòng biết mấy! - Cậu bé nói, hân hoan với thắng lợi của mình - Và cả Ánh Sáng nữa!

— Tới đây nào - Ông bà nội nói - Tới đây nhìn con bò cái và bầy ong nè.

Trong lúc đôi vợ chồng già bắt đầu lụm khụm băng qua khu vườn, hai đứa trẻ đột nhiên hỏi các em trai và em gái đã qua đời của chúng có ở đây chăng. Ngay lúc đó, bảy đứa bé, cho tới khi đó vẫn đang ngủ trong nhà, chạy ùa ra vườn. Tyltyl và Myrtyl chạy tới đón chúng. Cả bọn chen lấn nhau, ôm chầm lấy nhau và nhảy múa, xoay vòng vòng, hét lên những lời vui sướng.

— Chúng đây rồi, chúng đây rồi! - Ông nội nói - Ngay khi các cháu nhắc tới chúng, chúng liền có mặt, lũ quý con!

Tyltyl nắm lấy tóc của một đứa:

— Chà, Pierrot! Vậy là tụi mình sẽ đánh nhau, như ngày xưa nhỉ!... Và Robert!... Nghe anh này, Jean, đâu em đang trở thành cái gì vậy?... Madelein và Pierrette và Pauline!... Và đây là Riquette!...

Mytyl cười rộ:

— Riquette vẫn còn bò trên bốn tay chân!

Tyltyl chú ý tới một con chó nhỏ đang sủa oăng oăng quanh chúng:

— Kiki kìa, anh đã dùng cây kéo của Pauline để cắt đuôi nó... Cả nó cũng không thay đổi...

— Không, ở đây không có gì thay đổi cả - Ông nội nói với vẻ rất quan trọng.

Nhưng đột nhiên, giữa bầu không khí hân hoan, hai cụ già ngừng lại trạng thái xuất thần: họ đã nghe thấy giọng khe khẽ của chiếc đồng hồ đang gõ tám giờ!

— Chuyện này là sao nhi? - Họ hỏi - Suốt thời gian qua nó chưa bao giờ đổ chuông...

— Đó là vì chúng ta không còn nghĩ tới thời gian - Bà nội nói - Có người nào nghĩ tới thời gian hay không?

— Vâng, cháu đấy ạ - Tylyl nói - Vậy là đã tám giờ?... Vậy cháu phải đi rồi, vì cháu đã hứa với Ánh Sáng sẽ quay lại trước chín giờ...

Nó đi tới chỗ cái lồng, những mấy đứa bé kia quá vui sướng nên không muốn nó bỏ đi quá sớm: thật dễ sợ khi chào từ giã như thế! Bà nội có một ý hay: bà biết Tylyl là một đứa bé háu ăn như thế nào. Vừa hay đã tới giờ ăn tối, và thật may sao, có món xúp cải bắp và cả một cái bánh tạc nhân mặn ngon lành.

— Thôi được - Nhân vật chính của chúng ta nói - Vì cháu đã có Con chim xanh... Và xúp bắp cải là một thứ mà không phải ngày nào người ta cũng được thưởng thức!...

Cả bọn vội vã khiêng bàn ra ngoài và trải lên nó một tấm khăn bàn trắng tinh, rồi bày đĩa cho từng người; và cuối cùng, Bà nội bưng liễn xúp bốc khói ra. Đền được thắp lên và ông bà nội cùng các cháu ngồi xuống dùng bữa tối, xô đẩy nhau, chen chúc nhau và cười to, la hét với niềm vui sướng. Thế rồi, trong một lúc, không có âm thanh nào khác ngoài tiếng của những cái thìa gõ lách cách chạm vào những đĩa xúp.

— Ngon quá! Ồ, ngon quá! - Tylyl la lên, nó đang ăn ngốn ngấu - Cháu muốn thêm một đĩa! Thêm nữa! Thêm nữa! Thêm nữa!

— Nào, nào, im lặng lại một chút - Ông nội nói.

— Cháu vẫn cư xử xấu như trước giờ; và cháu sẽ làm vỡ đĩa...

Tylyl không chú ý tới lời nhận xét đó, đứng lên trên cái ghế đầu, vớ lấy cái liễn xúp, kéo nó về phía mình và đánh đổ nó; món xúp nóng đổ tràn khắp bàn và chảy xuống đùi của mọi người. Lũ trẻ kêu ré lên vì đau đớn. Bà nội sợ hết hồn, còn Ông nội thì nổi giận. Ông xoắn tai của Tylyl một cái thật mạnh.

Tylyl lảo đảo trong giây lát; rồi nó đưa tay lên má với vẻ mặt sung sướng và kêu lên:

— Ông nội, thật là hay, thật là vui! Nó giống hệt như những cú bạt tai mà ông tặng cho cháu hồi ông còn sống!... Cháu phải hôn ông một cái vì điều này!...

Ông bà nội cùng các cháu ngồi xuống dùng bữa tối.

Mọi người cười phá lên.

— Sẽ còn nhiều nữa, nếu cháu thích chúng - Ông nội nói, gặt gồng.

Nhưng ông cũng xúc động, và quay đi để chùi một giọt lệ vừa ứa ra khoe mắt.

— Ôi Trời! - Tyltyl kêu lên, giật mình - Đồng hồ đã đổ tám giờ ba mươi! Mytyl, chúng ta chỉ còn đủ thời gian!...

Bà nội nài nỉ chúng ở lại thêm vài phút một cách vô hiệu quả.

— Không, chúng cháu không thể - Tyltyl kiên quyết - Cháu đã hứa với Ánh Sáng!

Và nó vội vã cầm cái lồng quý báu lên - Tạm biệt, Ông nội... Tạm biệt, Bà nội... Tạm biệt, các em trai và em gái, Pierrot, Robert, Pailine, Madeleine, Riquette và cả mày nữa, Kiki... Chúng cháu không thể ở lại... Đừng khóc, Bà nội; chúng cháu sẽ thường xuyên quay lại!

Ông nội tội nghiệp rất buồn và cất tiếng phàn nàn:

— Ôi chao, Cuộc sống thật là mệt mỏi, với mọi thứ nặng nề và phấn khích! Tyltyl cố an ủi ông và một lần nữa hứa sẽ thường xuyên quay lại.

— Quay lại mỗi ngày nhé! - Bà nội bảo - Đó là niềm vui duy nhất của chúng ta; và khi cháu nghĩ tới việc tới thăm chúng ta, đó là một niềm vui khôn tả!

— Tạm biệt! Tạm biệt! - Các em trai và em gái đồng thanh kêu lên - Hãy sớm quay lại nhé! Mang cho chúng em đường mạch nha nữa!

Lại có thêm những nụ hôn; tất cả giơ khăn tay lên vẫy vẫy; tất cả hét lớn lời chào từ giã cuối cùng. Nhưng những hình dáng bắt đầu nhòa đi; những giọng nói nhỏ dần và không còn nghe thấy nữa; hai đứa bé một lần nữa bị màn sương mù bao trùm lấy; và khu rừng già che phủ chúng trong chiếc áo choàng lớn tối tăm.

— Em sợ quá! - Mytyl khóc thút thít - Đưa tay cho em nào, anh trai! Em sợ quá!

Tyltyl cũng run, nhưng bốn phận của nó là cố gắng an ủi vỗ về cô em gái:

— Suyt! - Nó nói - Hãy nhớ rằng chúng ta đang mang Con chim xanh về!

Trong lúc nó nói, một tia sáng mảnh mai xuyên qua màn u tối; và thằng bé vội vã tiến tới đó. Nó nắm chặt cái lồng trong tay; và điều đầu tiên nó làm là nhìn xuống con chim của nó... Ôi chao, kỳ lạ quá, sự thất vọng đang chờ đợi nó mới ghê gớm làm sao! Con chim xanh xinh đẹp của Xứ sở Kỳ Ước đã biến

thành màu đen hoàn toàn! Dù Tytyl cố nhìn trừng trừng vào nó thế nào, con chim đen vẫn hoàn đen! Ô, nó biết rất rõ con két từng hót líu lo trong cái nhà tù đan bằng sợi liễu gai của nó, vào những ngày xưa cũ, ở cửa nhà! Chuyện gì đã xảy ra? Thật đau đớn biết bao! Và lúc này dường như cuộc đời thật là tàn ác đối với nó!

Nó đã bắt đầu cuộc hành trình với niềm hân hoan thú vị đến nỗi nó không nghĩ tới những khó khăn và nguy hiểm một phút giây nào. Tràn đầy sự tự tin, lòng can đảm và lòng tốt, nó đã lên đường, chắc chắn tìm được Con chim xanh xinh đẹp sẽ mang lại hạnh phúc cho đứa con gái bé bỏng của bà tiên. Và giờ đây mọi hy vọng của nó đã tan tành như mây khói! Lần đầu tiên người bạn tội nghiệp của chúng ta nhận thức được những nỗi nhục nhã, những phiền toái, những trở ngại đang chờ đợi nó! Chao ôi, phải chăng nó đã cố gắng làm một điều bất khả thi? Phải chăng bà tiên đang trêu ghẹo nó? Phải chăng nó sẽ phải tìm kiếm Con chim xanh mãi mãi? Mọi can đảm của nó dường như đang lìa bỏ nó...

Để bổ sung thêm vào sự không may của nó, nó không thể tìm ra con đường thẳng đã đi qua. Không có một bông hoa tử la lan duy nhất nào trên mặt đất; và nó bắt đầu khóc.

May thay, những người bạn của chúng ta không còn gặp rắc rối lâu. Bà tiên đã hứa rằng Ánh sáng sẽ theo dõi chúng. Thử thách đầu tiên đã qua; và ngay ở mé ngoài ngôi nhà của hai ông bà cụ một quãng ngắn, lúc này màn sương đột nhiên tan loãng. Nhưng, thay vì để lộ một bức tranh thanh bình, một mùi hương dịu nhẹ, thân quen, nó để lộ một ngôi đền kỳ diệu, đang tỏa sáng lập lòe.

Ánh Sáng đứng trên ngưỡng cửa, thanh nhã và xinh đẹp trong chiếc váy màu kim cương. Nàng mỉm cười khi Tytyl báo cho nàng biết thất bại đầu tiên của nó. Nàng biết rằng hai đứa bé đã tìm kiếm; nàng biết mọi điều. Vì Ánh Sáng bao quanh mọi sinh vật khả tử với tình yêu của mình, dù không có ai trong số chúng yêu mến nàng đủ để đón nhận nàng một cách tuyệt đối và nhờ đó hiểu được mọi bí mật của Chân lý. Hiện giờ, lần đầu tiên, nhờ viên kim cương mà bà tiên đã cho cậu bé, nàng sắp cổ chinh phục một linh hồn của con người:

— Đừng buồn quá như thế - Nàng nói với hai đứa trẻ - Các em không vui khi đã gặp lại ông bà của mình sao? Không phải thế đã đủ hạnh phúc cho một

ngày sao? Các em không vui mừng khi đưa con két già quay lại với cuộc sống hay sao? Hãy nghe nó hát kìa!

Vì con két già đang cố hết sức hát vang; và đôi mắt nhỏ màu vàng nhạt của nó long lanh niềm vui khi nó nhảy nhót quanh lồng.

— Vì các em đi tìm Con chim xanh, các em thân mến, hãy cố yêu thương những con chim xám mà các em tìm thấy trên đường.

Nàng nghiêm trang gật mái đầu xinh đẹp; và hoàn toàn rõ ràng là nàng biết Con chim xanh ở đâu. Nhưng cuộc sống thường đầy ắp những bí ẩn đẹp đẽ, mà chúng ta phải tôn trọng, kẻo không chúng ta sẽ hủy hoại chúng; và, giá như Ánh Sáng nói cho hai đứa bé biết Con chim xanh ở đâu, vâng, chúng sẽ không bao giờ tìm thấy chúng! Tôi sẽ nói cho các bạn biết lý do vì sao ở cuối câu chuyện này.

Còn bây giờ, chúng ta hãy để cho những người bạn nhỏ của chúng ta ngủ ngon trên những vầng mây đẹp đẽ dưới sự trông nom của Ánh Sáng.

CHƯƠNG IV

CUNG ĐIỆN CỦA BÓNG ĐÊM

Một lúc sau, hai đứa bé và bạn chúng gặp nhau ở buổi bình minh đầu tiên để đi tới cung điện của Đêm, nơi chúng hy vọng tìm được Con chim xanh. Nhiều người trong đoàn không lên tiếng trả lời khi bản danh sách được đọc lên. Sữa, người mà bất kỳ cảm giác kích động nào đối với nàng cũng tệ hại, muốn ở lại phòng của mình. Nước gửi tới một lời cáo lỗi: nàng quen với việc lúc nào cũng du hành trong một thảm rêu, đã chết nửa phần vì mệt nhọc và đang sợ sẽ ngã bệnh. Còn về phần Ánh Sáng, nàng đã có chuyện xích mích với Bóng Đêm từ thuở khai thiên lập địa; và Lửa, với tư cách một người bà con, cũng chia sẻ tình cảm này của nàng. Ánh Sáng hôn hai đứa bé và hướng dẫn đường đi cho Tylô, vì công việc của gã là dẫn dắt đoàn thám hiểm; và đoàn người ít oi bắt đầu lên đường.

Bạn có thể hình dung ra cảnh tượng Tylô chạy lon ton phía trước, trên hai chân sau, như một người đàn ông nhỏ bé, với lỗ mũi nghếch lên không trung, lưỡi thè xuống tận cằm, hai chân trước khoanh trước ngực. Gã bồn chồn, đánh hơi khắp xung quanh, chạy lên chạy xuống, đi một quãng đường dài gấp đôi mà không bận tâm tới việc nó sẽ khiến gã mệt mỏi thế nào. Gã mãi mê với nhiệm vụ quan trọng của mình đến nỗi coi khinh cả những cám dỗ trên đường: gã làm lơ những đồng rác, không thèm chú ý tới bất cứ thứ gì gã trông thấy và cắt đứt với mọi người bạn cũ.

Tylô tội nghiệp! Gã quá vui mừng vì được trở thành một con người; thế nhưng gã chẳng hạnh phúc hơn trước chút nào! Dĩ nhiên, cuộc đời đối với gã vẫn y nguyên như cũ, vì bản chất của gã vẫn không thay đổi. Việc trở thành con người có ích lợi gì đâu nếu gã cứ tiếp tục cảm nhận và suy nghĩ như một con chó? Trên thực tế, những rắc rối của gã gia tăng gấp cả trăm lần do ý thức về trách nhiệm hiện đang đè nặng lên tâm trí gã.

— Chà - Gã nói, với một tiếng thở dài, vì gã đã tham gia một cách mù quáng vào cuộc tìm kiếm của hai vị thần bé nhỏ, không một phút giây suy nghĩ rằng kết thúc của cuộc hành trình cũng có nghĩa là kết thúc của cuộc đời gã.

— Chà - Gã nói - Nếu tôi tóm được cái Con chim xanh ấy, tin tôi đi, tôi sẽ không chạm tới nó ngay cả bằng đầu lưỡi của mình, không bao giờ, dù nó có béo tròn và ngọt ngào như một con chim cú!

Bánh Mì nghiêm trang đi theo gã, mang theo cái lồng; kể đến là hai đứa bé; và Đường đi sau chót.

Nhưng còn Mèo đâu rồi? Để khám phá ra lý do vắng mặt của ả, chúng ta phải quay lại một chút và đọc những ý nghĩ của ả. Vào thời điểm Tylette triệu tập cuộc họp của Các Con Vật và Các Sự Vật trong tòa đại sảnh của bà tiên, ả đang ngẫm nghĩ tới một âm mưu lớn nhằm kéo dài cuộc hành trình; nhưng ả đã không xét tới sự ngu xuẩn của những người nghe ả nói:

— Bọn ngốc - Ả nghĩ - Suýt nữa chúng đã phá hỏng mọi chuyện bằng cách ném mình xuống chân bà tiên một cách ngu xuẩn, như thể chúng đã phạm phải một tội ác. Tốt hơn chỉ nên dựa vào chính bản thân mình. Trong cuộc đời làm mèo của mình, tất cả những gì mình tập luyện đều dựa trên sự nghi ngờ; Mình có thể thấy rằng trong cuộc sống của con người cũng y hệt vậy. Những kẻ tin tưởng vào người khác chỉ tổ bị phản bội mà thôi; tốt hơn nên giữ im lặng và luôn luôn xảo trá.

Như các bạn thấy, bạn đọc thân mến của tôi, Mèo cũng ở trong tình trạng giống như Chó; ả không thể thay đổi tâm hồn của mình và chỉ đơn giản tiếp tục sự tồn tại trước đây của ả; nhưng, dĩ nhiên, ả rất xấu xa, trong khi Tylô thân mến của chúng ta thì rất tốt bụng. Do đó, Tylette hành động là vì chính bản thân mình, và đã lên đường, trước khi trời rạng sáng, để tới thăm Bóng Đêm, một người bạn cũ của ả.

Con đường dẫn tới Cung điện của Bóng Đêm khá dài và nguy hiểm.

Con đường dẫn tới Cung điện của Bóng Đêm khá dài và nguy hiểm. Hai bên đường là vách đứng; bạn phải trèo lên rồi trèo xuống, rồi lại trèo lên giữa những mỏm đá cao ngất dường như luôn chờ đợi để nghiền nát những khách qua đường. Cuối cùng, bạn tới rìa của một vòng tròn tối tăm; và ở đó bạn phải đi xuống hàng ngàn bước để tới cái cung điện đá hoa đen nằm dưới lòng đất nơi Đêm cư ngụ.

Mèo, đã từng tới đó nhiều lần, chạy dọc theo con đường, nhẹ như một chiếc lông chim. Tấm áo choàng của ả bọc gió và trải dài như một lá cờ sau lưng ả, cái lông chim trên mũ của ả run rẩy một cách thanh nhã; và đôi ủng da dê xám của ả hầu như không chạm vào mặt đất. Chẳng bao lâu, ả đã tới nơi, và, chỉ trong vài cú nhảy, đã tới tòa đại sảnh lớn nơi Bóng Đêm đang có mặt.

Đó thật sự là một cảnh tượng lạ lùng. Bóng Đêm, oai vệ và trang nghiêm như một nữ hoàng, đang ngồi trên chiếc ngai vàng; bà ta ngủ; không một tia sáng, không một ngôi sao lấp lánh nào quanh bà ta. Nhưng chúng ta biết rằng bóng đêm không có bí mật nào đối với với những con mèo và đôi mắt chúng có khả năng xuyên qua bóng tối. Do đó Tylette nhìn thấy bà ta như thể lúc đó là ban ngày sáng sủa.

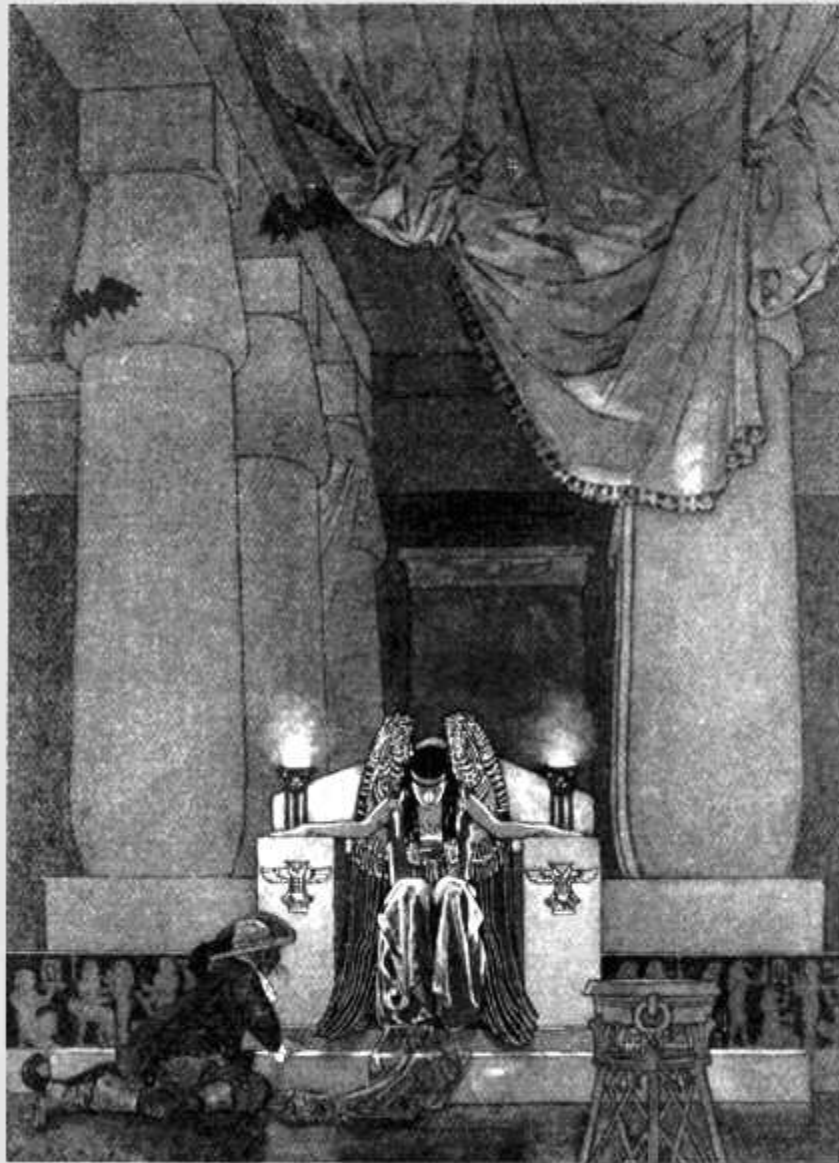
Trước khi đánh thức bà ta, ả hạ mắt gửi một cái nhìn thương mến vào gương mặt quen thuộc và giống như từ mẫu đó. Nó trắng và ánh bạc như mặt trăng; và những đường nét thẳng tắp trên đó gợi nên cả sự e sợ lẫn ngưỡng mộ. Thân hình của Bóng Đêm, có thể nhìn thấy nửa phần qua lớp váy mỏng đen dài, đẹp như thân hình của một bức tượng Hy Lạp. Bà ta không có hai cánh tay, mà là một cặp cánh to rộng, lúc này cụp lại trong giấc ngủ, kéo dài từ vai xuống chân và mang lại cho bà ta dáng vẻ oai nghiêm vô song. Tuy nhiên, bất chấp tình cảm yêu mến đối với người bạn tốt nhất của ả, Tylette không lãng phí nhiều thời gian để ngắm nhìn bà ta: đây là một phút giây quan trọng; và thời gian ngắn ngủi. Mệt mỏi, rã rời và vô cùng đau khổ, ả sụp người xuống những bậc thềm ngai vàng và kêumeo meo một cách ai oán:

— Con đây, Mẹ Bóng Đêm!... Con đã kiệt sức!

Bóng Đêm có bản tính lo lắng và dễ thức tỉnh. Vẻ đẹp của bà ta, được hình thành từ sự thanh bình và tĩnh mịch, sở hữu bí mật của Sự im lặng mà cuộc sống thường xuyên quấy nhiễu: một ngôi sao băng ngang bầu trời, một chiếc lá rụng xuống đất, tiếng rúc của một con cú, một sự việc không đâu cũng đủ xé toạc tấm màn nhung đen mà bà ta trải lên quả đất mỗi đêm. Do đó, Mèo còn chưa nói dứt thì Bóng Đêm đã ngồi dậy, run rẩy hết toàn thân. Đôi cánh to lớn của bà ta vỗ mạnh; và bà ta hỏi Tylette bằng một giọng run run. Ngay khi bà ta biết được mối nguy hiểm đang đe dọa mình, bà ta bắt đầu than thở cho số mệnh của mình. Sao chứ! Con trai của một con người đang tới cung điện của bà ta! Và, có lẽ, với sự trợ giúp của viên kim cương phép thuật, đang khám phá ra những bí mật của bà ta! Bà ta phải làm gì? Chuyện gì sẽ xảy đến với bà ta? Bà ta có thể tự vệ bằng cách nào? Và, quên rằng bà ta đang phạm tội chống lại Sự im lặng, vị thần riêng biệt của bà ta, Bóng đêm bắt đầu thốt lên những tiếng kêu chói cả tai. Quả thật việc rơi vào một tình trạng choáng váng như thế hầu như không thể giúp bà ta tìm ra một giải pháp cho những rắc rối của mình. May cho bà ta, Tylette, kẻ đã quen với những phiền muộn và lo âu của cuộc sống loài người, được trang bị tốt hơn. Ả đã vạch ra kế hoạch khi đi trước hai đứa trẻ; và ả hy vọng sẽ thuyết phục được Bóng Đêm thi hành nó. Ả giải thích kế hoạch này cho bà ta nghe trong một vài lời:

— Con thấy chỉ có một giải pháp cho chuyện này, thưa Mẹ Bóng Đêm: vì chúng là trẻ con, chúng ta phải tặng cho chúng một mẻ sợ đến nỗi chúng sẽ không dám khăng khăng đòi mở cánh cửa lớn ở sau lưng tòa đại sảnh, nơi những con chim của Mặt trăng đang sống và cả Con chim xanh nữa. Những bí mật của những hang động khác chắc chắn sẽ làm cho chúng hoảng hồn. Hy vọng cho sự an toàn của chúng ta nằm ở cảm giác kinh hoàng mà mẹ sẽ tạo ra cho chúng.

Rõ ràng là không còn giải pháp nào khác. Nhưng Bóng Đêm không có thời gian trả lời, vì bà ta nghe thấy một âm thanh. Lúc đó những đường nét đẹp đẽ của bà ta biến đổi hoàn toàn: đôi cánh của bà ta dang ra giận dữ; và thái độ của bà ta báo cho Tylette biết rằng bà ta đã chấp thuận kế hoạch của ả.

Bóng Đêm ngồi dậy, run rẩy hết toàn thân. Đôi cánh to lớn của bà ta vỗ mạnh.

— Chúng đây rồi! - Mèo kêu lên.

Đoàn thám hiểm đang đi xuống những bậc thềm cầu thang tăm tối của Bóng Đêm. Tylô vênh váo đi đầu, trong lúc đó Tytyl nhìn quanh một cách lo âu. Tất nhiên là nó không tìm được thứ gì khiến cho nó yên lòng. Tất cả đều rất tuyệt diệu, nhưng cũng rất đáng sợ. Bạn cứ hình dung ra một tòa đại sảnh bằng đá hoa đen kịt lạ lùng và rộng mênh mông, một cảnh tượng huy hoàng trang nghiêm giống như trong một hầm mộ. Không thể nhìn thấy trần nhà; và những cái cột gỗ mun vây quanh đại sảnh chọc thẳng lên bầu trời. Chỉ khi ngước mắt lên đó, bạn mới bắt gặp một ánh sáng mờ hồ xuất phát từ những vì sao. Khắp mọi nơi, bóng tối dày đặc nhất ngự trị. Hai ngọn lửa bôn chồn - không hơn - cháy bập bùng ở hai bên chiếc ngai vàng của Bóng Đêm, trước một cánh cửa bằng đồng đồ sộ. Những cánh cửa đồng hiện ra qua hàng cột ở phía tay phải và tay trái.

Mèo chạy tới trước mặt hai đứa bé:

— Lối này, cậu chủ, lối này!... Tôi đã nói với Bóng Đêm; và bà ta rất hân hạnh được gặp cậu.

Giọng nói dịu dàng nụ cười của Tylette khiến cho Tytyl lấy lại bình tĩnh; và nó đi tới chiếc ngai vàng với bước chân tự tin, gan dạ, và cất tiếng:

— Chào ngày lành, bà Bóng Đêm!

Bóng đêm bị xúc phạm với từ “Ngày lành” - nó nhắc bà ta nhớ tới Ánh Sáng, kẻ thù vĩnh cửu của bà ta - và trả lời một cách khô khan:

— Ngày lành?... Ta không quen với từ đó!... Cậu có thể nói Đêm lành, hay ít nhất, Chiều tối tốt lành!

Nhân vật chính của chúng ta không chuẩn bị để tranh cãi. Nó cảm thấy rất bé nhỏ trước sự hiện diện của phu nhân oai vệ đó. Nó nhanh chóng xin lỗi bà ta, một cách đáng yêu hết mực; và rất nhã nhặn đề nghị bà ta cho phép tìm kiếm Con chim xanh trong cung điện của bà ta.

— Ta chưa bao giờ trông thấy nó ở đây! - Bóng Đêm kêu lên, vỗ mạnh đôi cánh để dọa thẳng bé.

Nhưng khi nó vẫn khăng khăng và không hề tỏ ra sợ hãi, bản thân bà ta bắt đầu sợ viên kim cương; bằng cách soi sáng bóng tối của bà ta, nó sẽ hoàn toàn hủy diệt quyền lực của bà ta; và bà ta nghĩ tốt hơn nên giả vờ

chịu thua sự thôi thúc của lòng rộng lượng và ngay lập tức chỉ tay vào một chiếc chìa khóa lớn nằm trên bậc thềm của chiếc ngai vàng.

Không chút ngần ngại, Tylyl chụp lấy nó và chạy tới cánh cửa đầu tiên của tòa đại sảnh.

Mọi người run lên vì sợ hãi. Hàm răng của Bánh Mì đánh bò cạp; Đường, đang đứng hơi cách xa một chút, rên lên với niềm đau khổ; Mytyl rú lên:

— Đường đâu rồi?... Em muốn đi về nhà!

Trong lúc đó, Tylyl, mặt tái xanh và kiên quyết, đang cố mở cánh cửa, trong lúc đó giọng nói oai nghiêm của Bóng Đêm vượt lên lên những tiếng nói ồn ào, tuyên bố mỗi nguy hiểm đầu tiên:

— Đó là Những Hồn Ma!

— Ôi Trời! - Tylyl nghĩ - Mình chưa bao giờ nhìn thấy một hồn ma: hẳn nó rất đáng sợ!

Tylô trung thành, sát cánh bên cạnh nó, đang thở dốc với hết sức lực của mình, vì những con chó ghét bất cứ thứ gì kỳ lạ khác thường.

Cuối cùng, chiếc chìa khóa kêu cọt kẹt trong ổ khóa. Im lặng ngự trị một cách nặng nề và căng thẳng không kém bóng tối. Không ai dám thở một hơi mạnh. Thế rồi cánh cửa mở ra; và trong giây lát, màn đêm u ám bị lấp đầy bởi những thân hình màu trắng chạy theo mọi hướng. Một số kéo dài thẳng lên bầu trời; số khác quẩn người quanh những chiếc cột; số khác nữa trườn rất nhanh dọc theo mặt đất. Họ có gì đó giống con người, nhưng không thể phân biệt nét mặt của họ; con mắt không thể bắt kịp họ. Ngay khoảnh khắc bạn nhìn họ, họ biến thành một làn sương trắng. Tylyl cố hết sức đuổi theo họ; vì Bóng Đêm vẫn tiến hành kế hoạch do Mèo vạch ra và giả vờ sợ hãi. Bà ta từng là bạn của Những Hồn Ma suốt hàng mấy trăm ngàn năm và chỉ cần nói một từ để xua họ trở vào trong; nhưng bà ta thậm trọng không làm gì cả, và vỗ mạnh đôi cánh như điên, bà ta gọi tên tất cả những vị thần của mình và hét lên:

— Đuổi họ đi! Đuổi họ đi! Cứu với! Cứu với! - Nhưng Những Hồn Ma tội nghiệp, hiện giờ hiếm khi được ra ngoài đến nỗi Con Người không còn tin vào họ, rất sung sướng được thở một hơi không khí; và nếu họ không sợ

Tylô, đang cố cản vào chân họ, hẳn họ sẽ không bao giờ chịu vào trong nhà nữa.

Phù! - Chó thở hển hển khi cuối cùng cánh cửa khép lại - Tôi có hàm răng khỏe khoắn, có trời biết; nhưng những gã như thế này tôi chưa từng gặp bao giờ! Khi bạn cản họ, bạn phải nghĩ là chân họ làm bằng vải!

Cho tới lúc này, Tytyl đang chuẩn bị mở cánh cửa thứ hai và đang hỏi:

— Đằng sau cánh cửa này là thứ gì?

Bóng Đêm ra một điệu bộ như thể ngăn nó lại. Phải chăng đứa bé ngoan cố này thật sự muốn nhìn thấy mọi thứ?

— Tôi có cần thận trọng khi mở nó ra không? - Tytyl hỏi.

— Không - Bóng Đêm đáp - Không đáng bỏ công. Đó là Các Chứng Bệnh. Họ rất lạng lẽ, những sinh vật nhỏ bé tội nghiệp! Đôi lúc Con Người đã phát động chiến tranh chống lại họ!... Cứ mở ra và tự nhìn đi...

Tytyl mở tung cánh cửa và đứng nghẹn lời vì kinh ngạc: không thấy có gì cả...

Khi vừa toan đóng cửa lại thì nó bị đẩy sang một bên bởi một thân hình mặc áo ngủ và đội một cái mũ vải ban đêm. Nhân vật này bắt đầu nhảy cồm cồm quanh đại sảnh, lắc lư đầu và cứ mỗi phút lại dừng để ho, nhảy mũi và xì nước mũi... và để mang lại hai chiếc dép lê, chúng quá to đối với cô ta và cứ tuột khỏi chân cô ta. Đường, Bánh Mì và Tytyl không còn sợ nữa và cười phá lên. Nhưng ngay khi họ đi tới gần nhân vật nhỏ bé đội mũ ban đêm nọ, họ bắt đầu ho và nhảy mũi.

— Đây là kẻ ít quan trọng nhất trong Các Chứng Bệnh - Bóng Đêm nói - Nó là Cảm Lạnh.

— Ôi Trời, ôi Trời - Đường nghĩ - Nếu nước mũi mình cứ chảy mãi thế này, mình sẽ tiêu tùng cuốc xẻng! Mình sẽ chảy ra!

Nước là một cô nàng rất thích được ve vãn, mong đợi thật nhiều sự chú ý, và nàng không giao thiệp với riêng một người nào; nhưng giao thiệp quá nhiều với nước là một sự xa xỉ đầy tốn kém, như Đường khốn khổ đã nhận ra cái giá gã phải trả; bởi vì, với mỗi nụ hôn gã trao cho nàng, gã lại mất đi một phần thân thể, cho tới khi gã bắt đầu run sợ cho cuộc sống của mình.

Khi gã đột nhiên nhận ra mình đang bị Cẩm Lạnh tấn công, gã chỉ muốn chuồn ngay khỏi cung điện, nhưng vì thời gian ủng hộ cho Tylo thân mến của chúng ta, người đã rượt theo cô gái tinh ranh đó và đuổi cô ta quay trở lại hang động của mình, giữa tiếng cười của Tytyl và Mytyl. Chúng vui sướng nghĩ rằng, cho tới lúc này sự thử thách cũng không có gì kinh khủng lắm.

Do đó, cậu bé chạy tới cánh cửa kế tiếp với một lòng can đảm lớn hơn.

— Cần thận - Bóng Đêm kêu lên với giọng sợ hãi - Đó là những tên Chiến Tranh! Họ đang mạnh mẽ hơn bao giờ hết! Tôi không dám nghĩ tới điều sẽ xảy ra, nếu một trong số họ thoát ra! Hãy đứng lên chuẩn bị, tất cả mọi người, để đẩy cánh cửa đóng lại!

Cô ta lắc lư đầu và và cứ mỗi phút lại dừng để ho, nhảy mũi và xì nước mũi.

Đường tội nghiệp! Gã không biết ẩn nấp vào đâu. Gã đã trở nên gẩn bó quá nhiều với cuộc sống từ khi cuộc hành trình bắt đầu vì gã đã yêu Nước đẫm đui! Thế nhưng tình yêu này mang lại cho gã nỗi lo âu lớn nhất.

Bóng Đêm còn chưa nói hết những lời cảnh báo thì đứa bé can đảm đã thấy hối tiếc vì sự vội vã của mình. Nó cố gắng một cách vô ích để đóng cánh cửa mà nó vừa mở ra: một sức mạnh không thể đánh bại đã đẩy cánh cửa sang một phía, những dòng suối máu chảy tràn qua những khe nứt; những ngọn lửa bắn vọt về phía trước, những lời nguyền rủa và tiếng kêu rên hòa vào tiếng gầm của đại bác và tiếng nổ lộp độp của súng hỏa mai. Mọi người trong cung điện của Bóng Đêm chạy quanh trong cơn hỗn loạn. Bánh Mì và Đường cố chạy trốn, nhưng không tìm được lối ra; và lúc này họ đang quay lại chỗ Tytyl, ghé vai vào cánh cửa với một sức mạnh tuyệt vọng.

Mèo giả vờ lo lắng, trong lúc sung sướng thầm trong bụng:

— Đây có thể là kết thúc của chuyện này - Nó lăm bằm, uốn cong những sợi ria mép - Họ sẽ không dám tiếp tục sau vụ này!

Tylô thân mến cố gắng với một nỗ lực siêu phàm nhằm giúp cậu chủ của gã, trong lúc Mytyl đứng khóc ở một góc.

Cuối cùng, nhân vật chính của chúng ta kêu lên đặc thẳng:

— Hoan hô! Họ đã rút lui! Chiến thắng! Chiến thắng! Cánh cửa đã đóng lại!

Đồng thời, nó gieo người xuống bậc thềm, hoàn toàn kiệt sức, đưa đôi tay run rẩy vì kinh hoàng vỗ nhẹ lên trán.

— Sao? - Bóng Đêm hỏi một cách cay nghiệt - Cậu thấy đã đủ chưa? Cậu đã trông thấy họ chưa?

— Có, có - Cậu bé trả lời, nức nở - Họ thật gớm guốc và đáng sợ... Tôi không nghĩ họ có Con chim xanh...

— Cậu có thể chắc chắn là họ không có - Bóng Đêm đáp, nổi giận - Nếu họ có, họ sẽ ăn thịt nó ngay... Cậu thấy đó, không có gì để làm nữa...

Tylyl đứng lên, tự hào:

— Tôi phải nhìn thấy mọi thứ - Nó tuyên bố - Chị Ánh Sáng đã nói như vậy...

— Nói thì dễ quá - Bóng Đêm vặn lại - Khi người ta sợ và ở nhà!

— Chúng ta hãy tới cánh cửa kế tiếp - Tytyl nói, kiên quyết - Ở đây có cái gì?

— Đó là nơi ta giữ Những Cái Bóng và Những Nỗi Kinh Hoàng!

Tytyl suy nghĩ giây lát:

— Theo những gì Những Cái Bóng có thể làm - Nó nghĩ - Bà Bóng Đêm đang chế nhạo mình. Đã hơn một giờ qua mình đã nhìn thấy mọi thứ trừ những cái bóng trong nhà của bà ta; và mình sẽ rất vui mừng được nhìn thấy lại ánh sáng ban ngày. Còn Những Nỗi Kinh Hoàng, nếu họ có bất cứ điều gì giống như Những Hồn Ma, chúng ta sẽ có một cuộc vui khác.

Người bạn của chúng ta đi tới cửa và mở nó ra, trước khi các bạn đồng hành của nó có thời gian phản đối. Cả bọn đang ngồi bệt trên sàn, kiệt sức với nỗi hoảng sợ vừa qua; và họ nhìn nhau kinh ngạc, mừng vì thấy mình vẫn còn sống sau một cơn sợ hãi đến thế. Trong lúc đó, Tytyl đẩy cửa ra và không có gì xuất hiện:

— Ở đây không có ai cả - Nó nói.

— Ồ, có đấy! Có đấy! Hãy coi chừng! - Bóng Đêm nói, vẫn giả vờ sợ hãi.

Bà ta đang nổi cơn thịnh nộ. Bà ta hy vọng sẽ gây một ấn tượng lớn với Những Nỗi Kinh Hoàng của mình; và, lạ lùng chưa, những kẻ xấu xa, từ lâu đã bị Con Người khinh rẻ, đang sợ thẳng bé! Bà ta động viên họ với những lời tốt đẹp và thành công với việc dụ dỗ vài hình dáng cao trùn kín những tấm vải mỏng màu xám xuất hiện. Họ bắt đầu chạy quanh tòa đại sảnh cho tới khi, nghe thấy tiếng cười rộ của hai đứa bé, họ hoảng sợ và chạy trốn vào phòng trở lại. Nỗ lực đó đã thất bại, trong chừng mực Bóng Đêm mong muốn, và cái thời khắc đáng sợ đã sắp tới rồi. Tytyl đã đi tới chỗ cánh cửa lớn ở cuối sảnh. Một vài lời trao đổi cuối cùng đã diễn ra giữa họ:

— Đừng mở cánh cửa đó! - Bóng Đêm nói, với giọng rất hoảng sợ.

— Vì sao không?

— Vì nó không được cho phép!

— Vậy là Con chim xanh đã bị giấu ở đây!

— Đừng đi xa hơn, đừng đánh liều với số phận, đừng mở cánh cửa đó!

— Nhưng vì sao? - Tylyl lại hỏi một cách ngoan cố.

Lúc đó, bực mình vì sự dai dẳng của nó, Bóng đêm nổi cơn thịnh nộ, ném cho nó những lời đe dọa kinh khủng nhất, và kết thúc như sau:

— Không ai trong số những người từng mở nó ra, dù chỉ bằng bề ngang một sợi tóc, có thể sống sót trở lại với ánh sáng ban ngày! Nó có nghĩa là cái chết chắc chắn; và tất cả những nỗi kinh hoàng, khủng khiếp, sợ hãi mà con người nói tới trên quả đất chẳng là gì cả khi so sánh với những thứ đang chờ đợi cậu cứ khăng khăng đòi chạm vào cánh cửa đó.

— Đừng làm chuyện đó, cậu chủ thân mến! - Bánh Mì nói, hàm răng đánh bò cạp - Đừng làm! Hãy thương xót chúng tôi! Tôi xin quỳ xuống van nài cậu!

— Cậu đang hy sinh sự sống của tất cả chúng ta - Mèo meo meo nói.

— Em sẽ không! Em không làm! - Mytyl nức nở.

— Xin thương xót! Xin thương xót! - Đường khóc thút thít, ngọ nguậy mấy ngón tay.

Cả bọn khóc lóc ì ôi, cả bọn vây quanh Tylyl. Chỉ có mỗi Tylo thân mến, kẻ rất tôn trọng những mong muốn của cậu chủ nhỏ, không dám nói lời nào, dù gã hoàn toàn tin rằng giờ phút cuối cùng của gã đã tới. Hai giọt lệ to lăn xuống gò má của gã; và gã liếm hai bàn tay của Tylyl trong niềm tuyệt vọng. Đó đúng là một cảnh tượng vô cùng cảm động, và trong một hồi lâu, vị anh hùng của chúng ta do dự. Quả tim của nó đập loạn xạ, cổ họng nó se lại vì đau khổ, nó cố nói nhưng không nói nên lời; ngoài ra, nó không muốn tỏ ra yếu mềm trước mặt những người bạn đồng hành không may của nó!

— Nếu mình không có đủ sức mạnh để hoàn thành nhiệm vụ của mình - Nó tự nhủ - Ai sẽ hoàn thành nó đây? Nếu các bạn của mình nhìn thấy sự kiệt sức của mình, tất cả sẽ chấm dứt: họ sẽ không để cho mình tiếp tục thực hiện sứ mệnh và mình sẽ không bao giờ tìm được Con chim xanh!

Với ý nghĩ này, quả tim của cậu bé nhảy lên trong ngực nó, và toàn bộ bản tính phóng khoáng của nó vùng lên phản kháng. Có lẽ nó sẽ không bao giờ làm như thế trong vòng tay của niềm hạnh phúc và sẽ không cố gắng,

với nguy cơ bị chết trong nỗ lực này, để cố thực hiện và cuối cùng trao kết quả đạt được cho toàn thể nhân loại!

Ý nghĩ đó giải quyết xong vấn đề! Tytyl cương quyết tự hy sinh bản thân. Như một anh hùng chân chính, nó vung chiếc chìa khóa vàng nặng trĩu ra và kêu lên:

— Tôi phải mở cánh cửa này!

Nó chạy tới cánh cửa lớn, với Tylô thở hổn hển bên cạnh. Chú Chó tội nghiệp đã chết mất nửa phần vì sợ hãi, nhưng lòng kiêu hãnh và sự tận tâm của gã đối với Tytyl buộc gã phải bóp nghẹt những nỗi sợ của mình:

— Tôi sẽ ở lại - Gã nói với cậu chủ của mình - Tôi không sợ! Tôi sẽ ở lại với vị thần bé nhỏ của tôi!

Trong lúc đó, tất cả những người khác đã bỏ chạy. Bánh Mì bị rã thành từng mảnh sau một cây cột; Đường đang chảy lỏng ra ở một góc với Mytyl trong vòng tay của gã; Bóng Đêm và Mèo run lên vì giận, đi tới đầu kia sảnh.

Thế rồi Tytyl hôn Chó nụ hôn cuối, ôm gã sát vào tim nó, và không chút run rẩy đút chìa khóa vào ổ khóa. Những tiếng hét kinh hoàng vang lên từ mọi góc của tòa đại sảnh, nơi những người chạy trốn đang ẩn nấp, trong lúc hai chủ tớ đang để cho cánh cửa tự động mở ra nhờ phép thuật ngay trước mắt những người bạn nhỏ của chúng ta. Họ đứng câm lặng với sự ngưỡng mộ và vui sướng. Quả là một sự kinh ngạc cực kỳ! Một khu vườn kỳ diệu nằm ở trước mặt nó, một khu vườn trong mơ, đầy những bông hoa tỏa sáng như những vì sao, những thác nước đổ xuống từ trời cao và những cây cối mà ánh trăng đã trùm lên một chiếc áo màu bạc. Và có một thứ gì đó đang lướt đi như một đám mây xanh giữa những khóm hoa. Tytyl dụi mắt, không thể tin vào những tri giác của mình. Nó chờ đợi, nhìn lại lần nữa rồi chạy vọt vào khu vườn, hét toáng lên như điên:

— Tới đây mau lên!.. Tới đây mau lên!... Chúng ở đây!... Cuối cùng chúng ta đã có chúng!... Hàng triệu con chim xanh!... Hàng tỉ!... Tới đây nào, Mytyl!... Tới đây nào, Tylô!... Tới đây nào, tất cả!... Giúp tôi với!.. Bạn không thể bắt chỉ vài con!...

Cuối cùng đã trấn tĩnh lại, các bạn của nó chạy ùa tới và tất cả chạy tút tút giữa những con chim, nhìn xem ai có thể bắt được nhiều nhất:

— Em đã bắt được sáu con - Mytyl la lên - Em không giữ chúng được!

— Anh cũng vậy! - Tylyl nói - Anh có quá nhiều!... Chúng đang thoát khỏi tay anh!... Cả Tylô cũng có vài con!... Chúng ta hãy ra ngoài, chúng ta đi thôi!... Ánh sáng đang chờ chúng ta! Chị ấy sẽ hài lòng biết mấy!... Lối này, lối này...

Và cả bọn nhảy múa, chạy vụt đi trong nỗi hân hoan, hát vang những bài ca chiến thắng trong lúc đi ra.

Bóng Đêm và Mèo, hai kẻ không chia sẻ niềm vui chung, lo âu quay trở lại chỗ cánh cửa lớn; và Bóng Đêm khóc thút thít:

— Chúng chưa bắt được nó...

— Không - Mèo nói. À nhìn thấy Con chim xanh thật sự đang đậu thật cao trên một tia sáng của mặt trăng - Họ không thể với tới nó, nó đậu quá cao...

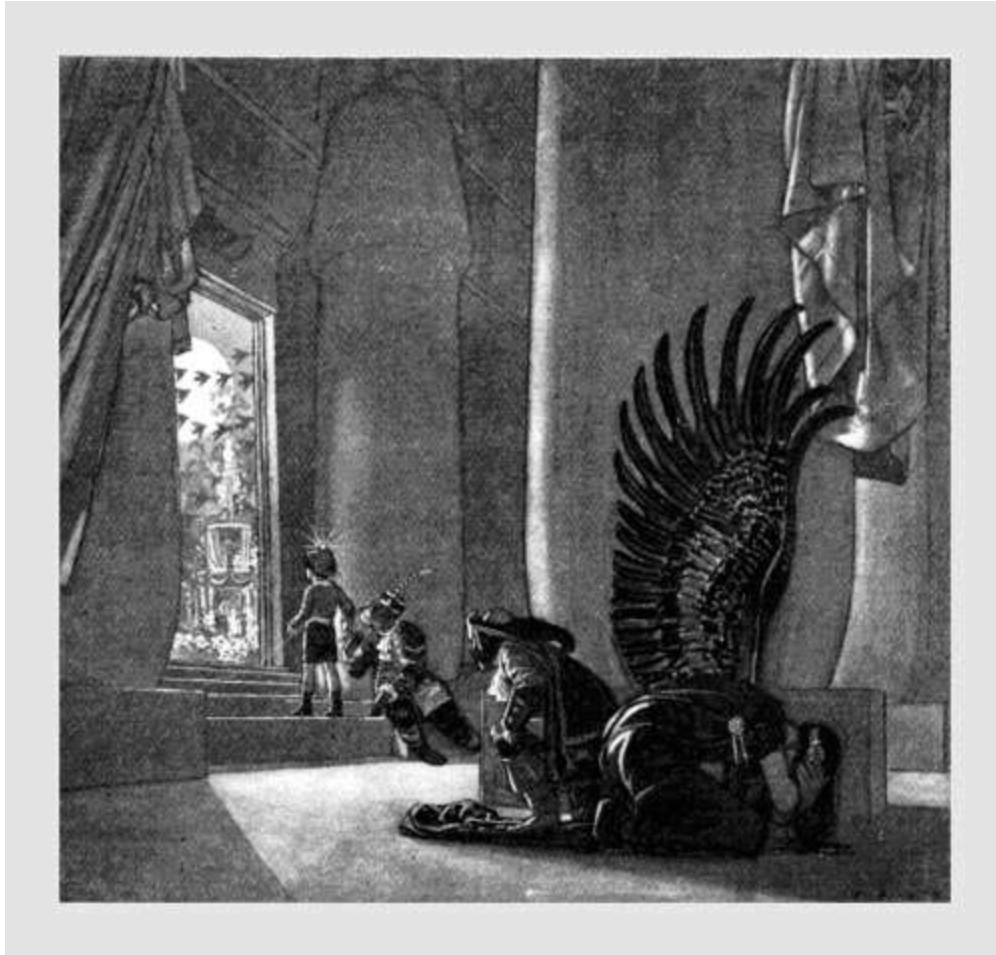
Những người bạn của chúng ta vội vã chạy ngược lên vô số bậc thang giữa họ và ánh sáng ban ngày. Mỗi người trong bọn ôm những con chim đã bắt được, không hề ngờ rằng mỗi bước đưa họ tới gần ánh sáng hơn cũng chính là những bước định mệnh của những sinh vật tội nghiệp, bởi vì, khi họ lên tới đầu cầu thang, họ chỉ mang theo những con chim chết. Ánh Sáng đang nôn nóng chờ họ:

— Sao, các em đã bắt được chúng chưa? - Nàng hỏi.

— Vâng, vâng - Tylyl nói - Rất nhiều! Có tới cả ngàn con! Nhìn này!

Trong lúc nói, nó giơ những con chim chết cho nàng và thấy rằng, trong nỗi thất vọng, chúng chỉ còn là những cái xác không hồn, cánh chúng bị gãy và đầu chúng ngoẹo xuống cổ một cách buồn thảm! Trong cơn tuyệt vọng, cậu bé quay sang những người bạn đồng hành của nó. Chao ôi, cả họ cũng đang ôm toàn những con chim chết!

Khi đó Tylyl khóc òa lên, gieo người vào vòng tay của Ánh Sáng. Một lần nữa, tất cả những hy vọng của nó đã biến thành mây khói.

Một khu vườn kỳ diệu nằm ở trước mặt nó, một khu vườn trong mơ, đây những bông hoa tỏa sáng như những vì sao.

— Đừng khóc nữa, em của chị - Ánh Sáng nói - Em chưa bắt được con chim có thể sống trong ánh sáng ban ngày... Chúng ta sẽ tìm ra nó...

— Dĩ nhiên, chúng ta sẽ tìm ra nó - Bánh Mì và Đường nói, cùng một giọng.

Họ là những kẻ rất khù khờ, cả hai người; nhưng họ muốn an ủi cậu bé. Còn về phần Tylô thân mến, gã thất vọng đến nỗi quên mất phẩm giá của mình trong giây lát, và nhìn vào những con chim chết, gã kêu lên:

— Tôi tự hỏi thịt chúng ăn có ngon không?

Cả bọn lên đường quay về và ngủ trong Đèn Ánh Sáng. Đó là một cuộc du hành buồn bã; tất cả đều tiếc nhớ sự bình an ở quê nhà và muốn đổ lỗi cho Tylô vì mong muốn kỳ quặc của nó. Đường tới cạnh Bánh Mì và thì thầm vào tai gã:

— Ngài chủ tọa, anh có nghĩ rằng tất cả những sự kích động này là rất vô ích hay chẳng?

Và Bánh Mì, cảm thấy được tâng bốc khi nhận được quá nhiều chú ý như vậy, trả lời với vẻ khoa trương:

— Đừng lo, anh bạn thân mến của tôi, tôi sẽ chấn chỉnh lại mọi chuyện. Cuộc đời sẽ không thể chịu đựng nổi nếu chúng ta phải nghe theo tất cả những ý nghĩ đồng bóng của cái thằng nhỏ điên rồ đó!... Ngày mai, chúng ta sẽ ở lại trên giường!...

Họ quên rằng, nếu không có cậu bé mà họ đang chỉ trích, hẳn họ không bao giờ được sống; và rằng, nếu nó đột nhiên bảo Bánh Mì rằng gã phải quay trở vào cái xoong để chờ bị ăn, và bảo Đường rằng gã phải bị cắt thành nhiều mảnh nhỏ để làm ngọt cốc phê của Bố Tyl và cốc xirô của Mẹ Tyl, hẳn họ sẽ phải gieo người xuống chân ân nhân của mình để cầu xin lòng thương hại. Thật ra, họ không có khả năng nhân thức về sự may mắn của mình cho tới khi họ bị đưa ra đối mặt với điều tệ hại.

Những sự vật khốn khổ! Bà tiên Berylune, khi tặng cho họ món quà là cuộc sống con người, lẽ ra nên cho thêm một chút trí thông minh. Họ không đáng trách cho lắm. Dĩ nhiên, họ chỉ làm theo tấm gương của Con Người. Được ban cho khả năng nói chuyện, họ nói liếng thoảng không ngừng; khi biết phán xét, họ chỉ trích; có khả năng cảm nhận, họ phàn nàn.

Họ có những quả tim làm chỉ tăng thêm cảm giác sợ hãi mà không khiến cho họ hạnh phúc hơn chút nào. Còn về bộ não của họ, vốn có thể dễ dàng sắp xếp mọi thứ còn lại, họ lại quá ít chăm chút tới chúng đến nỗi chúng đã hầu như trở nên han rỉ; và nếu bạn có thể hé mở đầu của họ ra và nhìn vào những hoạt động của sự sống bên trong của chúng, bạn sẽ nhìn thấy những bộ não nghèo nàn, vốn là tài sản quý giá nhất của họ, cứ nhẩy cồm lên với mỗi cử động của họ và kêu lộp bộp trong sọ của họ như những hạt đậu khô trong cái vỏ đậu.

May mắn thay, Ánh Sáng, nhờ hiểu biết sâu sắc kỳ diệu của nàng, biết rõ mọi trạng thái tinh thần của họ. Do đó, nàng quyết định sẽ không sử dụng tới Các Nguyên tố và Các Sự Vật trừ phi bắt buộc:

— Họ có công dụng nuôi sống hai đứa bé và giúp vui cho chúng trên đường - Nàng nghĩ - Nhưng họ không nên chia sẻ thêm trong những cuộc thử thách, vì họ không có lòng can đảm cũng như lòng tin.

Trong lúc đó, đoàn người tiếp tục đi, con đường mở rộng ra và trở nên chói lọi; và ở cuối đường, ngôi đền Ánh Sáng nằm trên một ngọn đồi thủy tinh, tỏa ánh sáng ra xung quanh. Hai đứa trẻ mệt mỏi bảo Chó lần lượt cõng chúng đi; và chúng gần như ngủ thiếp đi khi họ tới những bậc thềm tỏa sáng.

CHƯƠNG V

VƯƠNG QUỐC CỦA TƯƠNG LAI

Sáng hôm sau Tytyl và Mytyl thức dậy, cảm thấy rất vui vẻ, với sự vô tư trẻ con, chúng đã quên mất nỗi thất vọng của mình. Tytyl rất tự hào với những lời khen ngợi của Ánh Sáng: nàng có vẻ hạnh phúc như thể nó đã mang về Con chim xanh.

Nàng vừa vuốt ve những lọn tóc xoắn của nó, vừa mỉm cười bảo:

— Chị hoàn toàn hài lòng. Em là một cậu bé ngoan và can đảm đến độ chẳng bao lâu nữa em sẽ tìm được điều em đang tìm kiếm.

Tytyl không hiểu ý nghĩa sâu xa trong câu nói của nàng; nhưng nó rất sung sướng khi nghe nàng nói thế. Ngoài ra, Ánh Sáng đã hứa với nó rằng hôm nay nó không có gì phải sợ trong chuyến thám hiểm mới của họ. Trái lại, nó sẽ gặp hàng triệu triệu đứa trẻ con và chúng sẽ cho nó xem những thứ đồ chơi tuyệt vời nhất mà chưa có ai trên trái đất từng mơ tới. Nàng cũng bảo nó rằng lần này chỉ có nó và em nó cùng đi với nàng, còn tất cả những người khác sẽ nghỉ ngơi trong lúc họ lên đường.

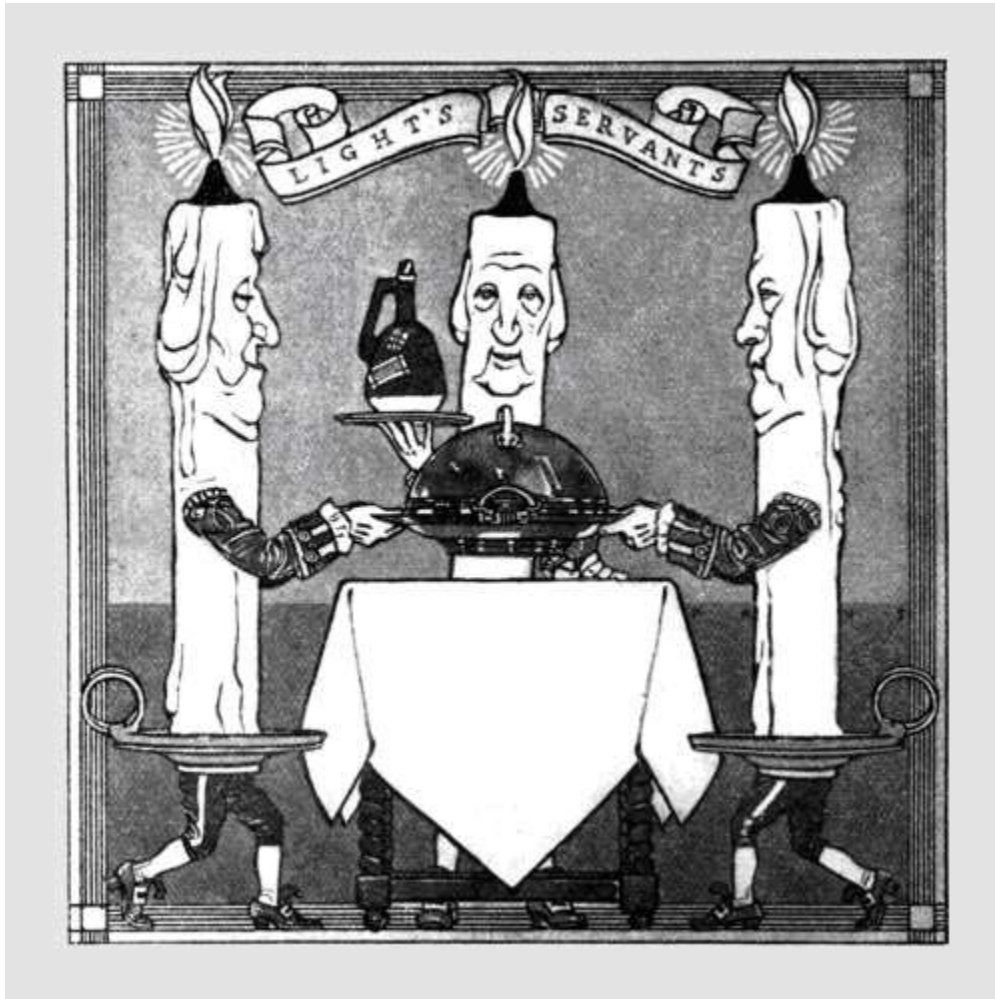
Đó là lý do vì sao, vào khoảnh khắc chương sách của chúng ta mở ra, ba người bọn họ đã gặp nhau trong gian phòng mái xây ngầm của ngôi đền. Ánh Sáng nghĩ rằng nên cách ly Các Nguyên Tố và Các Sự Vật. Nàng biết nếu để cho họ tha hồ làm theo ý thích, họ có thể bỏ trốn và gặp phiền phức. Nàng không hề độc ác chút nào, vì gian phòng ngầm của ngôi đền thậm chí còn sáng hơn và đáng yêu hơn những tầng trên trong các ngôi nhà của con người; nhưng bạn không thể ra ngoài nếu nàng không cho phép. Chỉ một mình nàng có quyền năng mở rộng, với một cái vẩy của chiếc đĩa thần, một khe hở hẹp trên một bức tường bằng ngọc lục bảo ở cuối hành lang; qua đó bạn đi xuống một vài bậc thềm thủy tinh cho tới khi bạn tới một cửa hang, tất cả đều xanh và trong suốt như một khu rừng khi ánh nắng quét qua những cành lá của nó.

Thông thường, tòa đại sảnh này hoàn toàn trống rỗng; nhưng hiện giờ nó có đặt những chiếc trường kỷ và một cái bàn dài với đủ thứ loại trái cây, bánh, kem và rượu vang ngon lành mà những người hầu của Ánh Sáng vừa bày lên. Những người hầu của Ánh Sáng rất lạ lùng! Họ luôn làm cho hai đứa bé bật cười vui vẻ: với những chiếc áo dài bằng satin trắng và những cái mũ đen có một ngọn lửa trên chòm mũ, trông họ giống như những cây nến đã thắp lên. Bà chủ của họ bảo họ đi ra và báo cho Các Con Vật cùng Các Sự Vật phải ngoan ngoãn và hỏi chúng xem chúng có thích vài cuốn sách hay trò chơi để giải trí hay không; chúng trả lời, với một tiếng cười, rằng không có gì khiến cho chúng thích thú bằng việc ăn và ngủ và rằng chúng rất sung sướng được ở tại nơi đang ở.

Dĩ nhiên Tylô không chia sẻ quan điểm này. Tiếng nói của tim gã lớn hơn lòng tham hoặc sự lười nhát của gã và đôi mắt đen to tướng của gã quay sang nhìn Tytyl một cách van nài. Cậu bé hẳn sẽ vui lòng cho gã đi cùng nếu Ánh Sáng không tuyệt đối ngăn cấm nó:

— Tôi không làm gì được - Tytyl nói và hôn gã - Có vẻ như những con chó không được chấp nhận ở nơi chúng tôi sắp đến.

Đột nhiên Tylô nhảy cồm lên vì vui sướng: gã vừa nảy ra một ý. Thật sự, gã chưa rời khỏi cuộc đời chó lâu cho lắm nên vẫn chưa quên phần nào của nó, nhất là những rắc rối của gã. Rắc rối lớn nhất là gì? Không phải là sợi xích hay sao? Những giờ Tylô đã trải qua khi bị cột vào một cái vòng sắt thật là buồn thảm! Và gã đã chịu đựng nỗi nhục nhã biết bao khi ông tiều phu dắt gã vào làng, và ngu xuẩn không thể tả, dắt gã đi trước mặt mọi người, do đó đã tước mất khỏi gã niềm vui được chào hỏi bạn bè và ngửi những loại mùi có lợi cho gã ở mọi góc phố và rãnh nước:

Những người hầu của Ánh Sáng rất lạ lùng.

— Được - Gã tự nhủ - Mình phải chịu đựng nỗi nhục đó thêm lần nữa để đi với vị thần bé nhỏ của mình!

Trung thành với những truyền thống của mình, dù đã mặc quần áo đẹp, gã vẫn giữ lại cái vòng cổ, nhưng không còn sợi xích. Phải làm gì bây giờ? Một lần nữa gã thấy tuyệt vọng, rồi gã nhìn thấy Nước đang nằm trên một chiếc trường kỷ, và đang lơ đãng nghịch chơi với những sợi san hô dài. Gã chạy tới gần nàng, cố tỏ ra hết sức đáng yêu, và sau khi thốt ra hàng đồng lời ngợi ca nàng, gã cầu xin nàng cho gã mượn sợi dây dài nhất của nàng. Nàng đang vui vẻ nên không chỉ thực hiện điều gã cầu xin mà còn rất tốt khi cột đầu của sợi san hô vào vòng cổ của gã. Tylô hân hoan quay lại với chủ mình, trao cho thằng bé sợi xích tạm thời này, và quỳ xuống nói:

— Cứ đưa tôi đi cùng cậu như thế này, vị thần bé nhỏ của tôi! Mọi người không bao giờ nói lời nào với một con chó tội nghiệp khi nó đang bị cột xích!

— Ái chà, thậm chí như thế này, anh cũng không thể đi được! - Ánh Sáng nói, rất xúc động với sự tự hy sinh đó; và để xoa dịu gã, nàng bảo gã rằng định mệnh sẽ sớm tạo ra một cuộc thử thách cho bọn trẻ mà trong đó sự hỗ trợ của gã sẽ rất có ích.

Trong lúc nói, nàng chạm vào bức tường ngọc lục bảo. Nó mở ra cho nàng và hai đứa bé đi qua.

Cỗ xe ngựa của nàng đang chờ ở ngoài lối vào của ngôi đền. Nó là một khối ngọc bích xinh đẹp, bên trong dát vàng. Cả bọn ngồi vào chỗ; và hai con chim trắng to lớn đã được thăng cương vào cỗ xe ngay lập tức cất cánh bay qua những đám mây. Cỗ xe đi rất nhanh; và họ ở trên đường không lâu lắm, khiến hai đứa bé đang thưởng thức chuyến đi và cười sung sướng thấy tiếc quá chừng; nhưng có những điều ngạc nhiên kỳ lạ hơn nhiều đang chờ đợi chúng.

Những đám mây quanh chúng tan đi; và đột nhiên, chúng nhận ra mình đang ở trong một cung điện màu xanh trời sáng chói. Ở đây thứ gì cũng có màu xanh trời: ánh sáng, những phiến đá lát đường, những chiếc cột, những mái vòm; mọi thứ cho tới các đồ vật nhỏ nhất đều xanh một màu thăm thẳm

như chốn thần tiên. Không thể nhìn thấy đầu kia của cung điện; những đôi mắt bị lạc mất trong những khung cảnh màu xanh ngọc bích vô tận.

— Mọi thứ thật đáng yêu làm sao! - Tylyl nói, vẫn chưa hết kinh ngạc - Ôi Trời, đẹp quá!... Chúng ta đang ở đâu?

— Chúng ta đang ở trong Vương quốc của Tương Lai - Ánh Sáng nói - Giữa những đứa bé chưa chào đời. Vì viên kim cương cho phép chúng ta nhìn một cách rõ ràng vào khu vực bị che giấu khỏi mắt con người này, có lẽ chúng ta sẽ tìm thấy Con chim xanh ở đây... Nhìn kìa! Hãy nhìn những đứa bé đang chạy tới!

Từ mọi phía, từng đám trẻ con mặc toàn quần áo màu xanh trời xuất hiện; chúng có mái tóc xinh đẹp màu đen hoặc vàng óng và đứa bé nào cũng cực kỳ xinh xắn. Chúng vui vẻ reo lên:

— Trẻ con đang sống!... Hãy tới nhìn hai đứa bé đang sống!

— Sao chúng gọi bọn em là trẻ con đang sống? - Tylyl hỏi Ánh Sáng.

— Đó là vì bản thân chúng chưa được sống. Chúng đang chờ giờ khắc chào đời, vì đây là nơi mà tất cả trẻ con đến trước khi chúng được sinh ra trên quả đất. Khi các ông bố và các bà mẹ muốn có con, những cánh cửa to mà các em thấy đằng kia, ở phía sau, sẽ mở ra, và các em bé sẽ đi xuống...

— Có nhiều trẻ con quá! Có nhiều trẻ con quá! - Tylyl kêu lên.

— Còn nhiều nữa - Ánh Sáng nói - Không ai đếm nổi chúng. Nhưng hãy đi xa thêm chút nữa, các em sẽ thấy nhiều điều khác.

Tylyl làm theo lời nàng và tìm lối đi qua; nhưng nó di chuyển một cách khó khăn, vì cả một đám đông trẻ con mặc đồ xanh đã bu quanh họ. Cuối cùng, nhờ bước lên một bậc thềm, người bạn nhỏ của chúng ta có thể nhìn qua vô số những cái đầu lơ nhố và trông thấy điều đang diễn ra trong khắp tòa đại sảnh. Nó cực kỳ lạ thường! Tylyl chưa bao giờ mơ tới một chuyện gì giống như thế này! Nó nhảy múa với niềm vui, và Mytyl, đang bám theo nó cũng nhón chân lên để nhìn, rồi vỗ tay, kêu to lên kinh ngạc.

Xung quanh là hàng triệu triệu đứa bé mặc đồ xanh, một số đang chơi đùa, số khác đi lại, số khác nữa đang trò chuyện hay suy nghĩ.

Nhiều đứa đang ngủ; nhiều đứa khác đang làm việc, và những công cụ, đồ nghề, những cỗ máy mà chúng đang lắp ráp, những loài cây, những loài

hoa và quả mà chúng đang trồng hay đang thu hoạch đều có cùng một màu xanh rực rỡ siêu nhiên như màu sắc chung của cung điện. Giữa đám trẻ con có những người cao lớn đang đi lại, họ cũng mặc quần áo màu xanh, rất xinh đẹp và trông giống như những thiên thần. Họ tới gần Ánh Sáng, mỉm cười và dịu dàng đẩy những đứa bé mặc đồ xanh sang một bên. Chúng lặng lẽ quay trở lại với việc chúng đang làm, dù vẫn quan sát những người bạn của chúng ta với đôi mắt ngạc nhiên.

Tuy nhiên, một đứa trong số chúng vẫn ở lại, đứng cạnh Tylyl. Nó rất bé. Từ bên dưới chiếc áo dài bằng lụa màu xanh trời ló ra hai bàn chân trần hồng hồng. Nó đăm đăm nhìn cậu bé đang sống với vẻ tò mò; và nó tới gần Tylyl như thể quên mất bản thân mình.

— Em nói chuyện với nó được không?- Tylyl hỏi, nửa vui mừng, nửa sợ sệt.

— Tất nhiên - Ánh Sáng nói - Em phải kết bạn... Chị sẽ để hai em lại; các em sẽ thoải mái hơn khi ở một mình...

Nói xong, nàng cất bước và bỏ lại hai đứa bé mặt đối mặt với nhau, mỉm cười e thẹn. Đột ngột, chúng bắt đầu nói chuyện:

— Chào cậu - Tylyl nói, chìa tay ra cho đứa bé kia.

Nhưng đứa bé không hiểu điều đó nghĩa là gì và chỉ đứng yên.

— Đó là gì thế? - Tylyl hỏi tiếp, sờ vào chiếc áo màu xanh của đứa bé.

Đứa bé, đang mải mê với điều nó đang nhìn, không trả lời, nhưng nghiêm trang đưa ngón tay sờ vào cái mũ của Tylyl:

— Còn cái đó? - Nó nói ngọng nghịu.

— Cái đó?... Đó là mũ của tớ - Tylyl nói - Đẳng ấy không có mũ sao?

— Không, nó để làm gì? - Đứa bé hỏi.

— Nó dùng để chào - Tylyl đáp - Và khi trời lạnh...

— Khi trời lạnh nghĩa là gì? - Đứa bé hỏi.

— Khi đẳng ấy run lên như vậy, Brrr! Brrr! - Tylyl đáp - Và khi đẳng ấy làm như thế này với hai cánh tay của mình - Nó khoanh hai cánh tay ngang ngực.

— Trên trái đất có lạnh không? - Đứa bé hỏi.

— Có, đôi khi, vào mùa đông, khi không có lửa.

— Vì sao không có lửa?...

— Vì nó đắt tiền, và phải tốn tiền để mua củi đốt...

Đứa bé lại nhìn Tylytl như thể nó không hiểu một từ nào mà Tylytl nói; và tới lượt Tylytl ngạc nhiên:

— Rõ ràng là nó không biết gì về những chuyện bình thường nhất hàng ngày - Nhân vật chính của chúng ta nghĩ, trong lúc đứa bé nhìn “cậu bé đang sống”, kẻ biết hết mọi điều, với lòng kính trọng.

Rồi nó hỏi Tylytl tiền là gì.

— Sao, đó là thứ mà đấng ấy dùng để trả! - Tylytl nói, không buồn giải thích thêm.

— Ồ - Đứa bé nghiêm trang nói.

Dĩ nhiên là nó không hiểu. Làm sao nó có thể biết, một đứa nhỏ sống trong một thiên đường như thế, nơi những ước muốn nhỏ nhoi nhất của nó luôn được ban cho trước khi nó biết cách dùng từ để diễn tả ra?

— Đấng ấy mấy tuổi? - Tylytl hỏi, tiếp tục cuộc chuyện trò.

— Tớ sắp được sinh ra - Đứa bé nói - Tớ sẽ chào đời trong mười hai năm nữa... Được chào đời thật tuyệt, phải không?

— Ồ, phải - Tylytl kêu lên, không hề nghĩ ngợi - Nó rất vui!

Nhưng nó thấy rất mất mặt khi đứa bé hỏi nó “đã xoay xử bằng cách nào”. Lòng kiêu hãnh của nó không cho phép nó không biết bất cứ điều gì trước mặt một đứa bé khác; và thật buồn cười khi nhìn thấy nó với hai tay đút vào túi, hai chân đứng dạng ra, mặt hếch lên trời và bày tỏ thái độ của một người đàn ông không vội vàng trả lời. Cuối cùng, nó trả lời, với một cái nhún vai:

— Nói thật tình, tớ không thể nhớ! Nó cách đây quá lâu!

— Họ bảo nó rất tuyệt vời, trái đất và những người đang sống! - Đứa bé nhận xét.

— Vâng, nó không tệ - Tylytl nói - Có những chim chóc, bánh và đồ chơi... Một số người có tất cả mọi thứ; nhưng những ai không có gì có thể nhìn của người khác!

Suy nghĩ này cho chúng ta thấy rõ toàn bộ tính cách của anh bạn nhỏ của chúng ta. Nó tự hào và có xu hướng khá kiêu ngạo; nhưng nó không

bao giờ ganh tị và bản tính rộng rãi của nó bù đắp lại sự nghèo nàn bằng cách cho phép nó tận hưởng sự may mắn của những đứa trẻ khác.

Hai đứa bé nói thêm nhiều chuyện khác; nhưng sẽ mất rất nhiều thời giờ để kể cho bạn nghe tất cả những gì chúng nói, vì đôi khi những gì chúng nói chỉ thú vị đối với chúng. Một lúc sau, Ánh Sáng, vẫn quan sát chúng từ xa, vội vã tới gần chúng với vẻ hơi lo lắng: Tylyl đang khóc! Những giọt lệ lớn lăn xuống má nó và rơi lên chiếc áo khoác xinh đẹp. Nàng hiểu rằng nó đang nói về bà nó và không thể kềm nước mắt với ý nghĩ về tình yêu mà nó đã đánh mất. Nó đang quay đầu đi để che giấu những cảm xúc của mình; nhưng đứa bé tò mò vẫn tiếp tục hỏi han nó:

— Các ông bà có chết không?... Chết nghĩa là gì?

— Vào một tối nào đó họ đi xa và không trở về nữa.

— Ông bà của đảng ấy đã ra đi rồi hở?

— Phải - Tylyl nói - Bà rất tốt với tớ.

Thế là, với mấy từ này, đứa bé tội nghiệp lại bắt đầu khóc.

Đứa bé mặc đồ xanh chưa bao giờ nhìn thấy một người khóc. Nó sống trong một thế giới nơi nỗi đau khổ không tồn tại. Nó rất đổi ngạc nhiên; và nó kêu lên:

— Mắt đảng ấy làm sao thế?... Chúng đang tạo ra ngọc trai à?

Với nó, những giọt nước mắt đó là những thứ thật kỳ diệu.

— Không, đó không phải là ngọc trai - Tylyl ngượng ngùng đáp.

— Vậy thì đó là gì?

Nhưng anh bạn tội nghiệp của chúng ta không chấp nhận việc bị người khác xem mình là đồ yếu đuối. Nó lúng túng chùi mắt và nhìn vào màu xanh chói chang của cung điện. Đứa bé rắc rối vẫn khẳng khẳng:

— Cái thứ đang rơi xuống đó là gì thế?

— Chả có gì, chỉ là chút xíu nước - Tylyl nói, mắt kiên nhẫn, hy vọng cắt ngang lời giải thích.

Nhưng không ăn thua. Đứa bé rất ngoan cố, nó đưa ngón tay chạm vào má của Tylyl và hỏi với giọng tò mò:

— Nó chảy ra từ mắt phải không?...

— Phải, đôi khi, khi người ta khóc.

— Khóc nghĩa là gì? - Đứa bé hỏi.

— Tớ không khóc - Tylyl kiêu hãnh nói - Đó là do lỗi của màu xanh đó!... Nhưng nếu tớ khóc, thì cũng giống vậy đó...

— Đẳng ấy có thường khóc trên trái đất không?...

— Những đứa bé trai thì không, nhưng những bé gái thì có... Ở đây đẳng ấy không khóc à?

— Không, tớ không biết làm thế nào...

— Ờ, đẳng ấy sẽ học...

Vào lúc đó, một cơn gió lớn khiến nó quay đầu lại, và nó nhìn thấy, ở cách nó vài bước, một cỗ máy lớn mà thoạt tiên nó không chú ý tới, vì nó đang tập trung vào đứa bé. Đó là một vật to lớn và kỳ diệu, nhưng tôi không thể nói cho bạn biết tên của nó, vì những phát minh tại Vương quốc của Tương Lai sẽ không được Con Người đặt tên cho đến khi nó tới trái đất. Tôi chỉ có thể nói rằng khi Tylyl nhìn nó, nghĩ rằng đôi cánh màu xanh trời to lớn đang quay vù vù rất nhanh trước mắt mình trông giống như những chiếc cối xay gió ở vùng quê trên trái đất, và rằng, nếu nó tìm được Con chim xanh, hẳn là đôi cánh của nó không thể thanh tú, xinh xắn hay chói lọi hơn thế được. Lòng đầy ngưỡng mộ, nó hỏi người bạn mới những thứ đó là gì.

— Những cái đó hả? - Đứa bé nói - Đó là phát minh mà tớ sẽ làm trên trái đất.

Và khi nhìn thấy Tylyl mở to mắt nhìn chòng chọc, nó nói thêm:

— Khi tớ tới trái đất, tớ sẽ phát minh một thứ mang lại hạnh phúc... Đẳng ấy có muốn nhìn nó không?... Nó ở đằng kia, giữa hai cây cột...

Tylyl quay lại nhìn; nhưng ngay lúc đó tất cả bọn trẻ con chạy ào tới nó, hét lên:

— Không, không, tới nhìn của tớ đi!...

— Không, của tớ đẹp hơn!...

— Của tớ mới là một phát minh kỳ diệu!...

— Của tớ làm bằng đường!...

— Của cậu ấy không tốt!...

— Tớ đang mang tới một ánh sáng mà không ai biết...

Và vừa nói, đứa bé cuối cùng vừa tự thắp sáng nó hoàn toàn với một ngọn lửa lạ lùng.

Giữa những tiếng reo hò vui vẻ, đứa bé đang sống bị lôi tới những phân xưởng xanh, nơi mỗi nhà phát minh tí hon đang chế tạo cỗ máy của mình. Đó là cả một khối lớn màu xanh những chiếc đĩa, những cái ròng rọc và dây đai, bánh đà, bánh khởi động và bánh răng, đủ mọi loại bánh xe để đẩy mọi loại máy móc lướt trên mặt đất hay bắn vọt lên trần nhà. Những đứa bé mặc đồ xanh khác đang mở những tấm bản đồ và kế hoạch, hoặc mở những cuốn sách to dùng ra, hoặc tháo vải che trên những pho tượng màu xanh xuống, hoặc mang ra những bông hoa khổng lồ và những thứ trái cây bụi ketchup trông như làm bằng ngọc bích và ngọc lam.

Hai người bạn nhỏ của chúng ta đứng, mồm há hốc, tay vỗ vào nhau: chúng nghĩ chúng đang ở trong thiên đường. Mytyl khom xuống nhìn một bông hoa to lớn và cười vào cái đài hoa đang trùm lên đầu nó như một cái mũ trùm đầu bằng lụa xanh. Một đứa bé xinh xắn, với mái tóc đen và đôi mắt suy tư, đứng vịn cái cuống hoa và tự hào nói:

— Tất cả những cây hoa đều sẽ mọc như thế, khi tớ tới trái đất!

— Chừng nào vậy? - Tylyl hỏi.

— Mười lăm năm, bốn tháng và chín ngày nữa.

Kế tiếp, hai đứa bé mặc đồ xanh tới, người cong lại dưới sức nặng của một cái sào trên móc một chùm nho, với mỗi quả lớn hơn một quả lê.

— Một chùm lê! - Tylyl kêu lên.

— Không, chúng là quả nho - Đứa bé nói - Tất cả chúng sẽ như thế khi tớ ba mươi tuổi: tớ đã tìm được cách...

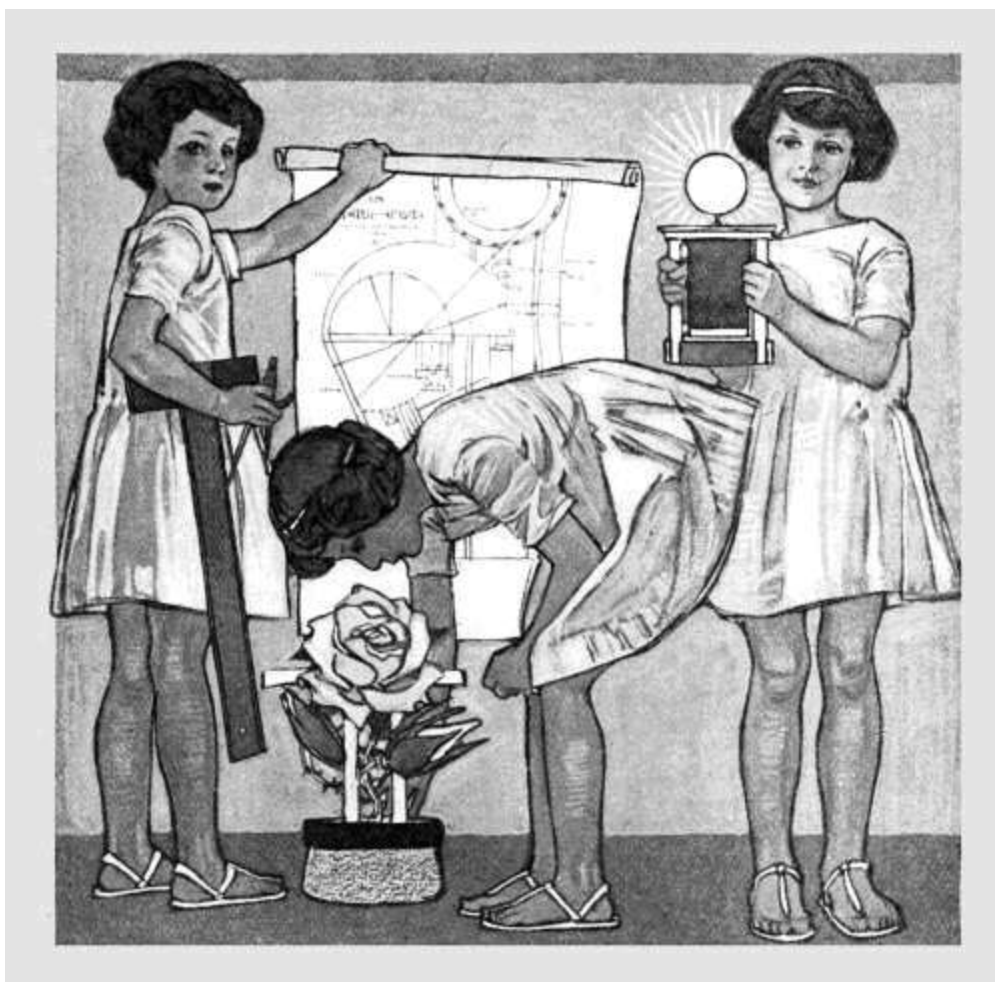
Tylyl rất muốn ném thử chúng, nhưng một đứa bé khác đi tới, gần như khuất dạng sau một cái giỏ mà một trong những người lớn đang giúp nó mang tới. Mái tóc sáng và gương mặt hồng hào với một nụ cười của nó lộ ra sau những chiếc lá trên cái giỏ đan bằng sợi liễu gai.

— Nhìn này - Nó nói - Hãy nhìn những quả táo của tớ...

— Nhưng chúng là dưa mà! - Tylyl nói.

— Không, không! - Đứa bé nói - Chúng là táo của tớ! Tất cả chúng sẽ như thế này khi tớ sống! Tớ đã khám phá được tiến trình!...

Có lẽ tôi sẽ không bao giờ xong việc nếu cứ cố miêu tả cho các bạn đọc nhỏ tuổi của tôi tất cả những thứ tuyệt diệu và không tài nào tin nổi đang xuất hiện trước mắt nhân vật chính của chúng ta. Nhưng đột nhiên một tràng cười rộ vang lên khắp sảnh đường. Một đứa bé vừa nói về vị Vua của Chín Hành Tinh; và Tytyl, rất bối rối và lúng túng, nhìn quanh tứ phía. Tất cả những gương mặt, rạng rỡ với những nụ cười, đều quay về một điểm mà Tytyl không thể nhìn thấy; mọi ngón tay đều chỉ về một hướng; nhưng người bạn của chúng ta nhìn một cách vô ích. Chúng vừa nói về một vị vua! Nó tìm kiếm một chiếc ngai vàng, trên có một người cao lớn, đầy phẩm giá đang ngồi, tay cầm một cây vương trượng bằng vàng.

Những đứa bé mặc đồ xanh khác đang mở những tấm bản đồ và kế hoạch, hoặc mang ra những bông hoa khổng lồ.

— Ở đằng kia... ở đằng kia... thấp xuống... phía sau đằng ấy! - Hàng ngàn giọng nói cùng cất lên một lúc.

— Nhưng nhà vua đâu? - Tylyl và Mytyl lặp lại, vô cùng thích thú.

Thế rồi, đột nhiên, một giọng nói to hơn và nghiêm trang hơn nổi lên trên tiếng thì thầm trong trẻo của những đứa bé khác:

— Ta ở đây! - Nó nói một cách tự hào.

Đồng thời, Tylyl phát hiện ra một em bé mũm mĩm mà nó không để ý tới, vì nó nhỏ bé nhất và lúc đó đã tách ra xa, ngồi ở chân một cây cột với thái độ thờ ơ, có vẻ như chăm chú suy tư. Vị vua nhỏ bé là người duy nhất không thèm chú ý tới “hai đứa bé đang sống”. Đôi mắt xinh đẹp, long lanh của nó, cũng xanh như cung điện, đang theo đuổi những giấc mơ vô tận; bàn tay phải của nó đỡ lấy mái đầu, đã nặng trĩu vì suy tư; cái áo ngắn của nó để lộ hai đầu gối mũm mĩm; và một cái vương miện vàng nằm trên mái tóc vàng óng của nó. Khi kêu lên: “Ta ở đây!” em bé này đứng lên từ cái bậc thềm nó đang ngồi và cố trèo lên một bước; nhưng nó vẫn còn lúng túng đến nỗi nó mất thăng bằng và té úp mặt xuống; và lần này nó bò trên cả bốn chân tay, rồi dặng hai chân ra, nó đứng lên và nhìn Tylyl từ đầu tới chân.

— Đẳng ấy không to lớn cho lắm! - Tylyl nói, cố hết sức để không bật cười.

— Ta sẽ làm những điều vĩ đại khi ta lớn! - Nhà vua bẻ lại với một giọng không chấp nhận bất cứ lời đáp trả nào.

— Vậy đẳng ấy sẽ làm gì? - Tylyl hỏi.

— Ta sẽ thành lập Liên Minh Các Hành Tinh Trong Thái Dương Hệ - Nhà vua nói, với giọng rất khoa trương.

Người bạn của chúng ta bị gây ấn tượng đến độ nó không tìm ra lời nào để nói; và nhà vua nói tiếp:

— Tất cả mọi hành tinh sẽ thuộc về nó, ngoại trừ sao Thiên Vương, sao Thổ và sao Hải Vương, mấy sao này ở xa quá.

Nói xong, nó chập chững bước xuống bậc thềm trở lại và quay về thái độ ban đầu, cho thấy nó đã nói hết những điều muốn nói.

Tyltyl để cho nó mặc tình trầm tư mặc tưởng; nó nôn nóng biết càng nhiều đứa bé càng tốt. Nó được giới thiệu với kẻ phát hiện ra một mặt trời mới, nhà phát minh của một niềm vui mới, vị anh hùng sẽ quét sạch mọi bất công khỏi trái đất và một kẻ hợm mình sẽ thống trị trái đất...

Có nhiều đứa trẻ như thế đến nỗi sẽ mất rất nhiều ngày mới kể hết tên của chúng. Khi người bạn của chúng ta đã khá mệt và bắt đầu thấy chán thì đột nhiên sự chú ý của nó lại nổi lên khi nó nghe thấy giọng của một đứa bé gọi:

— Tyltyl! . . Tyltyl!... Anh khỏe không? Tyltyl, anh khỏe không?...."

Một đứa bé mặc đồ xanh chạy tới từ phía sau đại sảnh, băng qua đám đông. Nó trắng trẻo, có đôi mắt sáng và trông rất giống Mytyl.

— Sao đằng ấy biết tên của tớ? - Tyltyl hỏi.

— Không có gì đáng ngạc nhiên - Đứa bé nói - Khi xét tới việc em sẽ là em trai của anh!

Lần này, hai đứa bé đang sống hoàn toàn kinh ngạc. Thật là một cuộc hội ngộ lạ lùng! Chắc chắn chúng phải kể lại cho Mẹ nghe ngay khi chúng quay về! Mọi người ở nhà sẽ rất ngạc nhiên!

Một số trẻ con mặc đồ xanh khác mở mấy cuốn sách to dùng ra.

Trong lúc chúng đang ngẫm nghĩ, đứa bé tiếp tục giải thích:

— Em sẽ tới với anh chị vào năm sau, vào ngày Palm Sunday.^[2]

Và nó đặt ra cho anh nó hàng ngàn câu hỏi: ở nhà có thoải mái không? Thức ăn có ngon không? Bố có nghiêm khắc không? Và Mẹ nữa?

—Ồ, Mẹ rất tốt! - Hai đứa bé đáp.

Và tới lượt chúng hỏi lại nó: Nó sẽ làm gì trên trái đất? Nó sẽ mang theo thứ gì?

— Em sẽ mang tới ba chứng bệnh - Đứa bé nói - Bệnh tinh hồng nhiệt, ho gà và sởi...

—Ồ, tất cả chỉ có thể thôi sao? - Tylyl kêu lên. Nó lắc đầu với nỗi thất vọng hiển nhiên, trong khi đứa bé kia nói tiếp:

— Sau đó, em sẽ rời khỏi mọi người!

— Thế thì chẳng đáng bỏ công tới đó! - Tylyl nói, rất bực mình.

— Chúng ta không thể chọn lựa được - Đứa em nói, có vẻ hờn dỗi.

Có lẽ chúng sẽ cãi nhau mà không đợi cho tới khi trở về trái đất nếu không bị tách rời một cách đột ngột bởi một bầy trẻ mặc đồ xanh đang vội vàng tới gặp ai đó. Trong lúc đó, có một tiếng ồn lớn, như thể hàng ngàn cánh cửa vô hình đang được mở ra ở đâu kia đại sảnh.

— Có chuyện gì thế? - Tylyl hỏi.

— Đó là Thời Gian - Một đứa bé đáp - Ông ấy đang mở những cánh cửa.

Và sự phấn khích gia tăng ở mọi phía. Đám trẻ con rời khỏi những cỗ máy và công việc của chúng; những đứa đang ngủ thức dậy; và mọi con mắt đều nôn nao quay sang cánh cửa bằng ngọc mắt mèo ở phía sau, trong lúc mọi cái mồm cùng lặp lại một cái tên. Từ “Thời Gian! Thời Gian” vang lên khắp mọi nơi; và tiếng động bí ẩn vẫn tiếp diễn. Tylyl muốn biết điều đó có nghĩa là gì chết được. Cuối cùng, nó tóm lấy vạt áo của một đứa bé để hỏi.

— Buông tớ ra - Đứa bé nói, tỏ ra khó chịu - Tớ đang vội: hôm nay có thể tới lượt tớ... Bình minh đang mọc. Đây là giờ khắc mà bọn trẻ con sẽ

chào đời vào hôm nay đi xuống trái đất... Đấng ấy sẽ thấy... Thời gian đang kéo những cái then cửa...

— Thời Gian là ai? - Tylyl hỏi.

— Một ông cụ tới và gọi tên những người sẽ lên đường - Một đứa bé khác nói - Ông ấy không tệ lắm, nhưng ông ấy không chịu lắng nghe gì cả. Chúng cứ việc van xin, nếu chưa tới lượt chúng, ông ấy sẽ đẩy những đứa cổ đi lùi lại... Buông tở ra nào! Có lẽ giờ đã tới lượt của tở!

Lúc này Ánh Sáng đang vội vã đi tới những người bạn nhỏ của chúng ta với vẻ đầy cảnh giác:

— Chị đang tìm các em - Nàng nói - Đi nhanh: không bao giờ được để cho Thời Gian phát hiện ra các em.

Trong lúc nói, nàng tung tấm áo choàng trùm lên hai đứa bé và kéo chúng tới một góc sảnh, nơi họ có thể nhìn thấy mọi điều mà không bị phát hiện.

Tylyl rất vui khi được bảo vệ như thế. Lúc này nó biết người sắp xuất hiện có một quyền năng lớn lao đến nỗi không một sức mạnh con người nào có thể cưỡng lại ông ta. Ông ta vừa là một vị thần vừa là một yêu tinh; ông ta ban tặng cuộc sống và ông ta ăn nó ngẫu nhiên; ông ta băng qua thế giới nhanh đến nỗi bạn không kịp nhìn thấy ông ta; ông ta ăn mãi không ngừng; ông ta tước đi bất cứ thứ gì ông ta chạm đến. Trong gia đình của Tylyl, ông ta đã mang đi Ông nội và Bà nội, những đứa em trai, em gái và con kết già! Ông ta không bận tâm tới điều ông ta đã mang đi: những niềm vui và những nỗi buồn, những mùa đông và những mùa hè, tất cả đều là những con cá mắc vào tấm lưới của ông ta!...

Vốn đã biết điều này, hai người bạn của chúng ta rất ngạc nhiên khi thấy mọi người trong Vương quốc của Tương Lai chạy thật nhanh để gặp ông ta:

— Mình cho là ông ta không ăn bất cứ thứ gì ở đây - Nó nghĩ. Ông ta kia rồi! Những cánh cửa lớn chậm chạp quay trên bản lề. Có tiếng nhạc văng vẳng: đó là những âm thanh trên trái đất. Một làn ánh sáng đỏ và xanh lá thâm nhập vào đại sảnh; và Thời Gian xuất hiện ở ngưỡng cửa. Ông ta là một cụ già rất cao và mảnh khảnh, già đến nỗi gương mặt nhăn nheo của ông ta toàn một màu xám ngoét như bụi. Bộ râu trắng của ông ta kéo dài tới

gối. Ông ta cầm trên tay một cái hái lớn, và trên tay kia một cái đồng hồ cát. Sau lưng ông ta, cách một quãng xa, trên một biển cả có màu Bình minh, là một chiếc thuyền galê tuyệt diệu bằng vàng với những cánh buồm trắng.

— Những người tới giờ đã sẵn sàng chưa? - Thời Gian hỏi. Khi nghe thấy thế, giọng của hàng ngàn đứa bé, nghiêm trang và sâu thẳm như tiếng cồng đồng, như tiếng chuông bạc, đáp lại:

— Chúng tôi có mặt!... Chúng tôi có mặt!... Chúng tôi có mặt!...

Và trong thoáng chốc, lũ trẻ mặc đồ xanh đã tụ họp đông đúc quanh ông cụ cao lớn. Ông ta đẩy chúng lùi lại và nói với giọng cộc lốc:

— Mỗi lần một đứa!... Một lần nữa, có quá nhiều người bọn bây hơn mức cần thiết!... Bọn bây không thể lừa ta!

Ông ta vung cái hái lên và đưa tay kia kéo cái áo choàng ra, chặn đường của những đứa trẻ hấp tấp đang cố luồn qua khỏi ông ta. Không đứa nào thoát khỏi đôi mắt cảnh giác của ông cụ kinh khủng này.

— Chưa phải lượt của mày! - Ông ta nói với một đứa - Mày sẽ chào đời vào ngày mai!... Cả mày cũng vậy, mày còn phải chờ mười năm nữa... Một người linh mục thứ mười ba?... Chỉ cần mười hai người; không cần thêm... Thêm các bác sĩ hả? Đã có quá nhiều rồi; trên trái đất họ đang cần nhân chuyện đó... Còn những kỹ sư đâu rồi? Họ cần một người trung thực, chỉ một, như một hiện tượng!...

Tiếp đó, một đứa bé tội nghiệp, cho tới lúc đó vẫn bị đẩy ra sau, vừa ngượng ngùng tiến tới, vừa rút ngón tay cái. Trông nó xanh xao, buồn bã và bước đi với những bước chân lảo đảo; nó khốn khổ đến nỗi ngay cả Thời Gian cũng động lòng thương xót trong giây lát:

— Là mày hả! - Ông ta cảm thán - Có vẻ như mày là một kẻ rất ư khốn khổ.

Và vừa ngược mắt lên bầu trời, với vẻ chán nản, ông ta vừa nói thêm:

— Mày sẽ không sống lâu!

Và chuyển động tiếp diễn. Mỗi đứa bé, khi bị từ chối, quay lại công việc của mình với vẻ mặt thất vọng. Khi một đứa trong bọn được chấp nhận, những đứa khác nhìn nó với vẻ ghen tị. Thỉnh thoảng, có một sự cố xảy ra,

khi vị anh hùng sẽ đấu tranh chống lại sự bất công từ chối không chịu đi. Nó bám vào các bạn mình, đám này nói với Thời Gian:

— Nó không muốn đi, thưa ngài!

— Không, tôi không muốn đi - Thằng bé kêu to hết sức - Tôi thà là không chào đời.

— Cũng đúng thôi! - Tytyl nghĩ. Nó có đầy đủ lương tri và biết mọi chuyện trên trái đất sẽ ra sao.

Vì mọi người luôn bị đánh đập mà không đáng phải chịu như thế, và khi họ làm sai điều gì, bạn có thể chắc rằng sự trừng phạt sẽ rơi lên đầu những người bạn vô tội của họ.

— Mình không muốn ở vào vị trí của nó - Người bạn của chúng ta tự nhủ - Thà là mình đi săn lùng Con chim xanh vào bất kỳ ngày nào còn hơn!

Trong lúc đó, kẻ kiếm tìm công lý lên đường, khóc nức nở, bị ngài Thời Gian làm cho sợ hết hồn.

Sự phấn khích lúc này lên tới cực điểm. Bọn trẻ con chạy quanh khắp sân: những đứa sắp đi gói ghém các phát minh của chúng; những đứa phải ở lại đưa ra cả ngàn yêu cầu:

— Cậu sẽ viết thư cho tớ chứ?

— Họ bảo không được!

— Ồ, cứ thử xem, cố lên!

— Nhớ thông báo ý tưởng của tớ nhé!

— Tạm biệt, Jean... Tạm biệt, Pierre!

— Cậu có quên thứ gì không?

— Đừng đánh mất những ý tưởng của cậu!

— Cố nói cho chúng tôi biết nó có tốt không nhé!

— Đủ rồi! Đủ rồi! - Thời Gian gầm lên, lắc lắc những chiếc chìa khóa to đùng và cái hái kính khủng của ông ta - Đủ rồi! Kéo neo lên...

Trong thoáng chốc, lũ trẻ mặc đồ xanh đã tụ họp đông đúc quanh ông cụ cao lớn.

Sau đó, bọn trẻ con trèo vào chiếc thuyền có những tấm buồm lụa trắng. Chúng vẫy tay chào những người bạn còn ở lại; nhưng khi nhìn thấy trái đất ở đằng xa, chúng kêu to mừng rỡ:

— Trái đất! Trái đất!... Tớ có thể nhìn thấy nó!...

— Nó thật là rực rỡ!...

— Nó thật to lớn!..

Và cùng lúc đó, như thể vọng lên từ đáy vực, một bài ca cất lên, một bài ca xa xăm của niềm vui và kỳ vọng.

Ánh Sáng, đang lắng nghe với một nụ cười, nhìn thấy vẻ kinh ngạc trên mặt của Tylyl và cúi xuống nó:

— Đó là bài ca của những bà mẹ đang đi ra để gặp chúng - Nàng nói.

Ngay lúc đó, Thời Gian, đã đóng mấy cánh cửa lại, nhìn thấy những người bạn của chúng ta, vọt tới bên họ một cách giận dữ, dứ dứ chiếc hái vào họ.

— Mau lên! - Ánh Sáng nói - Mau lên! Cầm lấy Con chim xanh, Tylyl, và ra trước mặt chị cùng Mytyl.

Nàng đặt vào tay thằng bé một con chim vẫn giấu bên dưới tấm áo choàng, và tỏara ánh sáng khắp người, hai bàn tay trải rộng tấm khăn choàng chói lọi, nàng chạy đi, bảo vệ hai đứa bé khỏi sự tấn công của Thời Gian.

Theo cách này, họ băng qua nhiều căn phòng Bích ngọc và lam ngọc. Nó đẹp tuyệt vời, nhưng họ đang ở trong Vương quốc Tương Lai, nơi Thời Gian là vị chủ nhân ông, và họ phải chạy trốn khỏi cơn giận của ông ta.

Mytyl sợ chết khiếp, còn Tylyl lo lắng quay lại nhìn Ánh Sáng.

— Đừng sợ -Nàng nói - Chị là người duy nhất mà Thời Gian kính trọng từ thuở khai thiên lập địa. Chỉ cần lưu ý rằng em đang giữ Con chim xanh. Nó rất rực rỡ! Nó hoàn toàn xanh!

Ý nghĩ này khiến thằng bé thích thú. Nó cảm thấy con vật quý báu đang run rẩy trong đôi tay của nó; nó không dám đè mạnh lên đôi cánh mềm ẩm áp của con chim; và tim nó đập dồn dập cạnh quả tim của con chim. Lần này, nó đã nắm giữ Con chim xanh! Không gì có thể chạm vào nó, vì chính

Ánh Sáng đã trao nó cho Tytyl. Thật là một thắng lợi lớn khi nó quay trở về nhà!...

Nó bối rối với niềm hạnh phúc của mình đến nỗi hầu như không biết nó đang đi đâu; niềm hân hoan của nó reo lên một tràng chiến thắng trong đầu đến độ nó thấy choáng váng; nó muốn điên lên vì tự hào, và niềm may mắn này khiến nó đánh mất sự điềm tĩnh và đầu óc tỉnh táo! Họ vừa băng qua ngưỡng cửa của cung điện thì một cơn gió mạnh quét ngang qua lối vào đại sảnh, nhấc tấm khăn choàng của Ánh Sáng lên và để lộ hai đứa bé ra trước mắt của Thời Gian, lúc này vẫn đang đuổi theo họ. Với một tiếng gầm giận dữ, ông ta vung cái hái vào Tytyl. Nó kêu thét lên. Ánh Sáng né khỏi cú tấn công; và cánh cửa cung điện đóng lại sau lưng họ với một tiếng ầm vang. Họ đã thoát!... Nhưng chao ôi, Tytyl, do quá hoảng hốt, đã buông tay ra, và giờ đây, với hai hàng nước mắt, nó nhìn thấy Con chim của Tương Lai đang sải cánh bay trên đầu họ, hòa vào bầu trời màu ngọc bích với đôi cánh xanh biếc như mơ, nhẹ nhàng và trong suốt đến nỗi chẳng bao lâu sau thắng bé không còn nhìn thấy gì nữa cả...

CHƯƠNG VI

TRONG NGÔI ĐÈN ÁNH SÁNG

Tylyl đã tận hưởng niềm vui thú trong Vương quốc của Tương Lai. Nó đã nhìn thấy những thứ tuyệt vời và hàng ngàn vạn người bạn trẻ con, thế rồi, không phải chịu chút đau đớn hay rắc rối nào, đã ôm giữ Con chim xanh trong tay trên con đường kỳ diệu nhất. Nó chưa bao giờ hình dung ra vật gì xinh đẹp hơn, xanh hơn hay rực rỡ hơn thế; nó cảm thấy Con chim xanh đang run rẩy tựa vào tim nó và đưa tay ôm lấy ngực như thể con chim vẫn còn ở đó. Chao ôi, nó đã biến mất như một giấc mơ!

Tylyl buồn bã nghĩ tới nỗi thất vọng mới nhất này trong lúc bước đi tay trong tay với Ánh Sáng. Họ đã trở lại ngôi đền và đang đi vào những mái vòm nơi Các Con Vật và Các Sự Vật đang ở. Họ bắt gặp một cảnh tượng thật khó coi! Những kẻ xấu tính đã ăn uống nhiều đến độ say khướt và nằm lăn ra khắp sàn nhà! Bản thân Tylô đã đánh mất mọi phẩm cách của gã. Gã lăn xuống dưới bàn và đang ngáy vang như một con cá heo. Bản năng của gã vẫn còn; và âm thanh của cánh cửa khiến gã dỏng tai lên. Gã mở một mắt ra, nhưng mắt gã quá kèm nhèm vì say xỉn và gã không nhận ra cậu chủ nhỏ của mình khi nhìn thấy nó. Gã lão đảo đứng lên với một nỗ lực lớn lao, quay mòng mòng nhiều lần rồi lại nằm bẹp xuống sàn với một tiếng rên thỏa mãn.

Bánh mì và những người khác cũng tệ không kém; và ngoại lệ duy nhất là Mèo. Á đang ngồi một cách duyên dáng trên một cái ghế dài bằng đá hoa và vàng, và dường như vô cùng tỉnh táo. Á phóng nhanh xuống đất và bước tới gần Tylyl với một nụ cười:

— Tôi đang muốn gặp cậu - Á nói - Vì tôi rất là khốn khổ giữa tất cả những kẻ thô tục này. Đầu tiên họ uống hết cả rượu vang rồi bắt đầu la hét, hò hát và nhảy múa, cãi nhau và đánh nhau, gây ra tiếng ồn ầm ĩ đến nỗi tôi rất mừng khi rốt cuộc họ lăn quay ra ngủ.

Hai đứa bé nồng nhiệt khen ngợi ả về cách cư xử tốt. Thực tình, điều này chả có gì hay ho cả, bởi vì ả không thể chịu nổi bất cứ thứ gì mạnh hơn sữa; nhưng chúng ta thường hiếm khi được tưởng thưởng dù có quyền và xứng đáng, và đôi khi lại được tưởng thưởng dù không xứng đáng chút nào.

Sau khi thăm thiết hôn hai đứa bé, Mèo cầu xin Ánh Sáng một điều:

— Tôi đã trải qua một thời gian thật tệ hại - Ả than thở - Xin cho tôi ra ngoài một lúc; sẽ tốt cho tôi khi được ở yên một mình.

Ánh Sáng chấp thuận không chút nghi ngờ; và ngay lập tức Mèo quấn chiếc áo choàng quanh mình, đội mũ lên đầu, kéo đôi ủng mềm lên trên gối, mở cửa ra và phóng vụt vào rừng. Sau này, chúng ta sẽ biết đâu là nơi mà Tylette xảo trá đang hờ hững tìm tới và âm mưu kinh khủng mà ả đang âm thầm xếp đặt là gì.

Như mọi ngày, hai đứa trẻ ăn tối cùng với Ánh Sáng trong một căn phòng lớn khảm đầy kim cương. Những người hầu lẳng lặng quanh họ, mỉm cười và mang lên những món ăn, bánh trái ngon lành.

Sau bữa tối, hai người bạn nhỏ của chúng ta bắt đầu ngáp dài ngáp vắn. Chúng thấy buồn ngủ rất sớm sau những chuyến phiêu lưu; và Ánh Sáng luôn tử tế và quan tâm tới việc tạo điều kiện cho chúng sinh hoạt theo thói quen trên trái đất. Để không làm cho trái tim chúng tổn thương do phải thay đổi các thói quen, nàng bố trí giường ngủ của chúng ở một góc cung điện, nơi có bóng tối trông giống như ban đêm đối với chúng.

Ngay lập tức, Mèo quấn chiếc áo choàng quanh mình, đội mũ lên đầu, kéo đôi ủng mềm lên trên gối, mở cửa ra và phóng vụt vào rừng

Chúng đi qua nhiều phòng để tới phòng ngủ của mình. Trước tiên, chúng phải đi qua mọi thứ ánh sáng mà Con Người đã biết cho tới những thứ ánh sáng mà Con Người chưa từng biết.

Có những gian phòng lộng lẫy bằng đá hoa, soi sáng bởi những tia sáng trắng và mạnh đến nỗi hai đứa trẻ thấy chói cả mắt.

— Đó là Ánh sáng của Người giàu - Ánh sáng bảo Tyltyl - Em thấy nó nguy hiểm thế nào rồi đấy. Mọi người có nguy cơ bị mù khi sống quá nhiều trong thứ ánh sáng này, nó không chừa chỗ nào cho bóng râm dịu mát và dễ chịu.

Rồi nàng hỏi chúng vội lên để mắt chúng có thể nghỉ ngơi trong Ánh sáng của Người nghèo dịu nhẹ. Ở đây, đột nhiên hai đứa bé cảm thấy như thể chúng đang ở trong ngôi nhà nhỏ của cha mẹ chúng, nơi mọi thứ rất khiêm nhường và bình an. Làn ánh sáng nhợt nhạt rất trong trẻo, nhưng luôn nhấp nháy và sẵn sàng tắt lịm đi với một hơi thở nhẹ nhất.

Kể đến, chúng tới Ánh sáng đẹp đẽ của Các nhà thơ, mà chúng vô cùng thích thú, vì nó có đủ màu sắc của cầu vồng; và khi bạn đi ngang qua nó, bạn trông thấy những hình ảnh xinh đẹp, những bông hoa đáng yêu và những thứ đồ chơi tuyệt vời mà bạn không thể nắm giữ được. Cười vang sung sướng, hai đứa bé chạy theo những con chim và bướm, nhưng mọi thứ nhòa đi ngay khi bị chạm vào.

— Chà, em chưa bao giờ! - Tyltyl nói, khi nó thở hỗn hển quay lại với Ánh Sáng - Ánh sáng này hơn hẳn mọi thứ!.. Em không thể hiểu nổi!

— Em sẽ hiểu sau - Nàng đáp - Và nếu em hiểu đúng về nó, em sẽ nằm trong số rất ít người nhận biết Con chim xanh khi nhìn thấy nó.

Sau khi rời khỏi khu vực của các nhà thơ, hai người bạn của chúng ta tới chỗ Ánh sáng của Những người hiểu biết, nằm trên ranh giới giữa các thứ ánh sáng đã biết và chưa biết.

— Chúng ta đi tiếp đi - Tyltyl nói - Chỗ này chán quá.

Nói thật tình, nó hơi sợ chút xíu, vì họ đang ở trong một dãy dài những mái vòm lạnh lẽo và kinh khủng, luôn có những tia chớp lóe chói chang; và cứ mỗi lần lóe sáng, bạn lại nhìn thấy những thứ chưa có tên xuất hiện.

Sau những mái vòm đó, họ tới chỗ Các ánh sáng mà Con người chưa biết; và Tylyl, bất chấp cơn buồn ngủ đang đè nặng lên mí mắt nó, không thể không ngưỡng mộ tòa đại sảnh với những cây cột tím ngát và căn phòng có những tia sáng đỏ. Và màu tím của những cây cột là thứ màu tím thẫm, còn màu đỏ của những tia sáng thì là một màu đỏ nhạt đến nỗi hầu như không thể nhìn thấy thứ nào trong số chúng.

Cuối cùng, họ tới một căn phòng có Ánh sáng đen thuần nhất và êm dịu, mà con người gọi là Bóng tối vì mắt họ chưa thể nhìn xuyên qua nó. Và tại đây hai đứa bé ngủ thiếp đi ngay lập tức trên hai cái giường mềm mại làm bằng những vàng mây.

CHƯƠNG VII

KHU NGHĨA TRANG

Khi hai đứa bé không tiến hành một chuyến thám hiểm, chúng chơi đùa trong Lãnh địa của Ánh sáng; và đây là một niềm vui thú tuyệt vời đối với chúng, vì những khu vườn và miền thôn quê quanh ngôi đền cũng kỳ diệu không kém những tòa đại sảnh và những căn phòng làm bằng vàng bạc.

Lá của một số loài cây rất to và khỏe, đến độ chúng có thể nằm lên trên chúng; và, khi một cơn gió rung động những chiếc lá, hai đứa bé đu đưa như đang ngồi trên võng. Ở đó luôn là mùa hè và không bao giờ có một khoảnh khắc tăm tối của đêm; nhưng chúng nhận biết được các giờ nhờ màu sắc khác biệt của chúng; có các giờ màu hồng, màu trắng, màu xanh trời, màu tím hoa cà, màu xanh lá và màu vàng; và tùy theo các sắc độ của chúng, những bông hoa, trái cây, chim chóc, bướm bướm và những mùi hương cũng đổi thay, khiến cho Tytyl và Mytyl rất đổi ngạc nhiên. Chúng có đủ mọi loại đồ chơi mà chúng có thể ước ao. Khi đã chơi đùa mệt, chúng nằm duỗi người trên lưng của những con thằn lằn dài và to như những chiếc thuyền nhỏ, chạy nhanh vòng quanh những lối mòn của khu vườn, trên lớp cát trắng tinh và có thể ăn được giống như đường. Khi chúng khát nước, Nước rũ những bím tóc của mình vào cốc làm bằng những bông hoa to lớn; và hai đứa bé uống thẳng từ những bông hoa loa kèn, uất kim hương và bìm bìm. Nếu chúng đói, chúng hái những thứ quả sáng lóng lánh đã tiết lộ khẩu vị của Ánh Sáng với chúng và có thứ nước quả sáng chói như những tia nắng mặt trời.

Trong một khóm bụi rậm còn có một cái hồ đá hoa trắng, sở hữu một quyền năng phép thuật: làn nước trong của nó không phản chiếu những gương mặt, mà là linh hồn của những người nhìn vào nó.

— Thật là một phát minh ngớ ngẩn - Mèo nói, nằng nặc từ chối không chịu lại gần cái hồ.

Các bạn đọc giả thân mến của tôi, những người cũng biết rõ những ý nghĩ của ả không khác gì tôi, sẽ không ngạc nhiên về sự từ chối này. Và các bạn cũng sẽ hiểu rằng vì sao Tylô trung thành của chúng ta không sợ đi tới đó để giải tỏa cơn khát nước: gã không cần sợ để lộ những ý nghĩ của mình; vì gã là kẻ duy nhất có linh hồn không bao giờ thay đổi. Chó thân mến của chúng ta không có những cảm giác nào khác ngoài tình yêu, lòng tốt và sự tận tâm.

Khi Tylyl cúi xuống tắm gương phép thuật, nó hầu như luôn nhìn thấy một Con chim xanh tuyệt diệu, vì ước mong thường trực của nó đã phủ đầy tâm trí nó. Lúc đó nó sẽ chạy tới chỗ Ánh Sáng và van nài nàng:

— Nói cho em biết nó ở đâu đi!... Chị biết hết mọi điều: hãy nói cho em biết phải tìm nó ở đâu!

Nhưng nàng đáp lại với một giọng bí ẩn:

— Chị không thể nói gì với em cả. Em phải tự tìm ra nó - Và vừa hôn nó, nàng vừa nói thêm - Vui lên nào; em đang ngày càng tới gần nó sau mỗi thử thách.

Thế rồi một hôm nàng nói với nó:

— Chị vừa nhận được một thông điệp của bà tiên Berylune, bảo rằng có lẽ Con chim xanh đang nấp trong khu nghĩa trang... Có vẻ như một trong những người chết ở nghĩa trang đang nhốt nó trong mộ của mình.

— Chúng ta sẽ làm gì? - Tylyl hỏi.

— Rất đơn giản: vào lúc nửa đêm em sẽ xoay viên kim cương và sẽ nhìn thấy Những người chết bước ra khỏi lòng đất.

Nghe thấy thế, Sữa, Nước, Bánh Mì và Đường bắt đầu la hét và đánh bò cạp hàm răng của mình.

— Đừng bận tâm tới họ - Ánh Sáng thì thầm nói với Tylyl - Họ sợ Những Người Chết.

— Tôi có sợ họ không? - Lửa nói, xù lông nhím lên - Đã có một thời tôi thường thiêu rụi họ, hồi đó thú vị hơn ngày nay nhiều.

— Ôi, tôi cảm thấy tôi sắp bị chua - Sữa rên rỉ.

— Tôi không sợ - Chó nói, run cả toàn thân - Nhưng nếu cậu bỏ chạy... Tôi cũng sẽ bỏ chạy... và với niềm vui lớn nhất...

Mèo đang ngồi vuốt ria mép:

— Tôi biết chuyện gì là chuyện gì - Ả nói, với kiểu cách bí mật thường lệ của mình.

— Hãy giữ im lặng - Ánh Sáng nói - Bà tiên đã có những mệnh lệnh nghiêm khắc. tất cả mọi người ở lại với tôi, ở cổng nghĩa trang; hai đứa bé sẽ vào một mình.

Tylyl không hài lòng chút nào. Nó hỏi:

— Chị không vào với bọn em sao?

— Không - Ánh Sáng đáp - Chưa tới lúc đó. Ánh Sáng không thể xuất hiện giữa Những Người Chết. Ngoài ra, không có gì phải sợ. Chị không ở xa lắm; và những người đó yêu mến chị và chị cũng yêu mến họ! Tình yêu luôn tìm thấy chị...

Nàng chưa nói dứt lời thì mọi thứ quanh hai đứa bé đã thay đổi. Ngồi trên kỳ diệu, những bông hoa sáng chói, những khu vườn tuyệt vời biến mất, nhường chỗ cho một khu nghĩa trang miền quê nghèo nàn, nằm dưới ánh trăng hiền dịu. Gần hai đứa trẻ là một số ngôi mộ, những nắm đất đầy cỏ, những chiếc thập giá bằng gỗ và những mộ bia bằng đá. Tylyl và Mytyl cảm thấy kinh hoàng và ôm chặt lấy nhau.

— Em sợ quá! - Mytyl nói.

— Anh không bao giờ sợ - Tylyl lắp bắp, run lên vì sợ, nhưng không muốn nói ra.

— Nghe em này - Mytyl hỏi - Những người chết có xấu xa không?

— Sao, không đâu - Tylyl nói - Họ không còn sống!...

— Anh có gặp người nào chưa?

— Có, một lần, lâu rồi, khi anh còn rất nhỏ...

— Trông nó như thế nào?

— Trắng toát, rất im và rất lạnh; và nó không nói năng gì...

— Chúng ta sẽ nhìn thấy họ chứ?

Tylyl nhún vai với câu hỏi này và cố gắng giữ cho giọng nói bình thản nhưng không thành công khi nó trả lời:

— Sao, dĩ nhiên, Ánh Sáng đã bảo thế mà!

— Những người chết ở đâu? - Mytyl hỏi.

Tyltyl ném ra xung quanh một cái nhìn sợ sệt, vì hai đứa bé không dám nhúc nhích một phân nào từ lúc chúng còn lại một mình.

— Những người chết ở đây - Nó nói - Bên dưới lớp cỏ hay dưới những tảng đá lớn đó.

— Có phải đó là những cánh cửa của nhà họ? - Mytyl hỏi, chỉ vào những tấm mộ bia.

— Phải.

— Họ có đi ra ngoài khi trời đẹp không?

— Họ chỉ có thể ra ngoài vào ban đêm.

— Vì sao?

— Vì họ đang mặc áo ngủ.

— Thế họ có ra ngoài khi trời mưa không?

— Khi trời mưa họ ở trong nhà.

— Nhà của họ có đẹp không?

— Họ bảo nó rất chật hẹp.

— Họ có con cái gì không?

— Sao, có chứ, họ có tất cả những đứa con đã chết.

— Và họ sống nhờ vào cái gì?

Tyltyl dừng lại để suy nghĩ trước khi trả lời. Với tư cách là ông anh lớn của Mytyl, nó cảm thấy nó có bốn phận biết hết mọi thứ; nhưng những câu hỏi của con bé thường làm nó nhức đầu. Rồi nó nghĩ ra rằng, vì Những Người Chết sống dưới lòng đất, họ hầu như không thể ăn được bất cứ thứ gì bên trên đó; vì thế nó trả lời rất dứt khoát:

— Họ ăn những rễ cây!

Mytyl hoàn toàn hài lòng và quay lại với câu hỏi lớn đang xâm chiếm tâm trí nó:

— Chúng ta sẽ nhìn thấy họ chứ?

— Dĩ nhiên - Tyltyl nói - Chúng ta sẽ nhìn thấy mọi thứ khi anh xoay viên kim cương.

— Và họ sẽ nói gì?

Tyltyl bắt đầu mất kiên nhẫn:

— Họ sẽ không nói gì hết, vì họ không nói chuyện.

— Tại sao họ không nói chuyện? - Mytyl hỏi.

— Vì họ không có gì để nói cả - Tylyl nói, gặt gồng và lúng túng hơn bao giờ hết.

— Vì sao họ không có gì để nói?

Lần này, người anh trai bé nhỏ mất hết kiên nhẫn. Nó nhún vai, đẩy Mytyl một cái và giận dữ la lên:

— Em thật là phiền toái!...

Mytyl rất buồn và bối rối. Nó rút ngón cái và lặng im thin thít suốt thời gian sau đó, như thể nó đã bị đối xử một cách rất tệ hại! Nhưng một làn gió thoảng qua khiến đám lá cây kêu lên xào xạc và đột nhiên nhắc cho hai đứa bé nhớ tới những nỗi sợ và cảm giác lẻ loi của chúng. Chúng ôm chặt lấy nhau và bắt đầu trò chuyện trở lại, để không nghe thấy sự lặng im kinh khủng:

— Chừng nào anh xoay viên kim cương - Mytyl hỏi.

— Em đã nghe Ánh Sáng nói rồi đó, anh phải đợi cho tới nửa đêm, vì lúc đó ít quấy rầy họ nhất; đó là lúc họ ra ngoài để hít thở khí trời...

— Giờ chưa tới nửa đêm...

Tylyl quay lại, nhìn cái đồng hồ nhà thờ và hầu như không còn sức để trả lời, vì hai cây kim chỉ vừa đúng cái giờ đó:

— Nghe này - Nó nói cà lăm - Nghe này... Nó sắp đổ chuông... Đó!... Em có nghe thấy không?...

Và cái đồng hồ điểm mười hai tiếng.

Lúc đó Mytyl, sợ hết cả hồn, bắt đầu dậm chân và hét toáng lên:

— Em muốn đi khỏi chỗ này!... Em muốn đi khỏi chỗ này!...

Dù cứng cả người vì sợ, Tylyl cũng cố nói:

— Không phải bây giờ... Anh sắp xoay viên kim cương...

— Không, không, không - Mytyl kêu lên - Em rất sợ, anh trai ạ!... Đừng xoay nó!... Em muốn ra khỏi chỗ này!...

Tylyl cố gắng giơ tay lên một cách vô ích, nó không thể sờ vào viên kim cương vì Mytyl đang bám vào nó, đu người lên cánh tay nó với toàn bộ sức nặng và hét lên chói lói:

— Em không muốn nhìn thấy Những Người Chết!... Họ rất đáng sợ!... Em không thể! Em sợ lắm rồi!...

Tyltyl tội nghiệp cũng sợ không kém Mytyl, nhưng với mỗi thử thách ý chí và lòng can đảm của nó đang trở nên lớn mạnh hơn; nó đang học cách làm chủ bản thân; và không gì có thể xui giục nó bỏ quên sứ mệnh của mình. Tiếng chuông thứ mười một đã điểm.

— Giờ khắc đang trôi qua - Nó kêu lên - Đã tới lúc rồi!

Và nó vùng ra khỏi đôi tay của Mytyl, xoay viên kim cương...

Sau đó là một khoảnh khắc im lặng kinh khủng đối với hai đứa bé. Rồi chúng nhìn thấy những cây thập giá lung lay, những nắm đất mở ra, những phiến đá dựng lên...

Mytyl giấu mặt nó sau ngực của Tyltyl:

— Họ đang đi ra! - Nó kêu lên - Họ kia rồi!... Họ kia rồi!...

Nỗi thống khổ mà thằng bé có thể chịu đựng lớn hơn lòng can đảm. Nó nhắm mắt lại chỉ giữ cho mình không bất tỉnh bằng cách tựa vào một thân cây bên cạnh. Nó ngồi như thế khoảng một phút mà dường như với nó dài cả một thế kỷ, không dám nhúc nhích, không dám thở. Rồi nó nghe tiếng hót của lũ chim; một làn gió thơm và ấm thoảng qua mặt nó; và trên hai bàn tay, trên cổ, nó cảm thấy sức nóng ấm áp của mặt trời mùa hè êm dịu. Không hoàn toàn an tâm, nhưng không thể tin vào một phép lạ lớn lao đến vậy, nó mở mắt ra và bắt đầu la lên với niềm vui sướng và sự ngưỡng mộ.

Từ tất cả mọi ngôi mộ hiện ra hàng ngàn bông hoa tuyết diệp. Chúng lan trải khắp nơi, trên những lối mòn, trên những thân cây, trên bãi cỏ; và chúng cứ vươn mãi vươn mãi cho tới khi dường như chúng chạm vào bầu trời. Chúng là những bông hồng đã nở rộ, khoe ra những quả tim. Những quả tim kỳ diệu bằng vàng phát ra những tia sáng nóng bỏng, sáng rực đang trườn lên Tyltyl với sức ấm mùa hè. Những bông hồng nhún nhảy, lũ chim hót líu lo và đàn ong kêu vo ve vui vẻ.

— Anh không thể tin nổi! Chuyện này không thể có! - Tyltyl nói - Những ngôi mộ và những cây thánh giá đã trở thành thứ gì vậy chứ?

Choáng váng và bối rối, hai đứa bé bước đi tay trong tay qua khu nghĩa trang, trên đó không còn dấu vết gì của nó, vì không có gì khác ngoài một

khu vườn kỳ diệu mở ra bốn phía. Chúng rất đổi vui mừng và sung sướng, sau nỗi sợ hãi tột cùng. Chúng đã nghĩ rằng những bộ xương xấu xí sẽ nhú lên khỏi mặt đất và rượt theo chúng, nhấn nhó những gương mặt kinh khủng; chúng đã tưởng tượng ra đủ mọi kiểu kinh hoàng. Và giờ đây, trong sự hiện diện của sự thật, chúng thấy rằng tất cả những gì chúng từng nghe kể là một câu chuyện bịa và Thần Chết không tồn tại. Chúng thấy rằng không có Những Người Chết và Cuộc Sống vẫn luôn tiếp diễn, luôn luôn, nhưng dưới hình thức mới. Những bông hoa lụi tàn tung rắc phấn hoa, để những cây hoa hồng khác ra đời, và những cánh hoa rải rác tỏa hương thơm ngát trong bầu không khí. Những thứ quả xuất hiện khi những bông hoa rụng xuống khỏi thân cây, và một con nhộng xám đầy lông biến thành một con bướm rực rỡ. Không có gì tàn lụi... Chỉ có những đổi thay...

Những con chim đẹp đẽ bay lượn quanh Tytyl và Mytyl. Trong số chúng không có con nào màu xanh cả, nhưng hai đứa bé mừng với phát hiện của chúng đến nỗi chúng không đòi hỏi thêm gì nữa. Ngạc nhiên và vui sướng, chúng cứ lặp đi lặp lại:

— Không có Những Người Chết!... Không có Những Người Chết!

CHƯƠNG VIII

KHU RỪNG LỚN

Khi Tylyl và Mytyl đã lên giường, Ánh Sáng hôn chúng rồi nhặt nhòa đi ngay tức khắc, để không quấy rầy giấc ngủ của chúng với những tia sáng luôn tỏa ra từ chính bản thể xinh đẹp của nàng.

Vào khoảng nửa đêm, khi Tylyl đang mơ thấy Con chim xanh, nó cảm thấy một bàn chân mịn như nhung lướt qua lại trên mặt mình. Nó ngạc nhiên và ngồi dậy, hơi sợ hãi; nhưng nó sớm an tâm trở lại khi nhìn thấy đôi mắt sáng lóng lánh của cô bạn Tylette trong bóng tối.

— Suyt! - Mèo nói vào tai nó - Suyt! Đừng đánh thức bất kỳ một ai. Nếu chúng ta có thể chuồn ra mà không bị ai nhìn thấy, đêm nay chúng ta sẽ bắt được Con chim xanh. Ôi, cậu chủ thân mến nhất, tôi đã đánh liều cuộc đời mình để bố trí một kế hoạch mà chắc chắn sẽ đưa chúng ta tới thắng lợi!

— Nhưng Ánh Sáng sẽ rất vui lòng giúp chúng ta - Cậu bé nói, hôn Tylette - Ngoài ra, tôi sẽ xấu hổ nếu không vâng lời chị ấy...

— Nếu cậu nói với cô ta, sẽ mất hết tất cả, tin tôi đi - Mèo gay gắt nói - Cứ làm như tôi bảo; và ngày hôm nay là của chúng ta.

Trong lúc nói những lời này, ả vội vã mặc quần áo cho Tylyl và cả Mytyl, cô bé cũng đã nghe thấy tiếng ồn và đang đòi đi cùng với họ.

— Chị không hiểu - Tylyl rên lên - Chị quá nhỏ bé: chị không biết chúng ta đang làm một việc tệ hại thế nào đâu...

Nhưng Mèo xảo trá bác bỏ mọi lập luận của nó, bảo rằng nguyên do cho tới giờ nó vẫn không tìm được Con chim xanh chính là vì sai lầm của Ánh Sáng, kẻ luôn mang theo bên mình ánh sáng rực rỡ. Nếu hai đứa trẻ tự mình đi săn lùng, trong bóng tối, chúng sẽ sớm tìm thấy mọi con chim xanh khiến cho con người hạnh phúc. Cô ả phản bội khéo thuyết phục đến mức sự không vâng lời của Tylyl trở thành một điều rất hay ho trong mắt của

chính nó. Mỗi lời của Tyllette đem đến một nguyên cớ tuyệt hảo cho hành động của cậu bé hoặc tô điểm cho nó bằng một ý nghĩ phóng khoáng. Nó quá yếu đuối, không thể dùng ý chí để chống lại sự dối trá, tự cho phép bản thân bị thuyết phục và đã bước ra khỏi ngôi đền với những bước chân vui vẻ và dứt khoát. Cậu bé tội nghiệp: giá mà nó có thể nhìn thấy trước cái bẫy kinh khủng đang chờ đợi nó!

Ba người bạn của chúng ta lên đường băng qua những cánh đồng dưới ánh trăng trắng như sữa. Mèo có vẻ cực kỳ kích động, không làm gì ngoài việc nói và đi nhanh đến nỗi hai đứa bé hầu như không thể theo kịp ả.

— Lần này - Ả tuyên bố - Chúng ta sẽ có Con chim xanh, tôi chắc chắn điều đó! Tôi đã hỏi tất cả cây cối trong khu rừng già nhất; họ biết nó, vì nó ẩn nấp giữa họ. Sau đó, để mọi người đều tới đó, tôi đã cử Thỏ triệu tập một cuộc họp và mời hết những loài thú chủ yếu sống tại vùng này.

Trong vòng một giờ, họ tới bìa cánh rừng âm u. Sau đó, ở một khúc ngoặt trên đường, họ nhìn thấy từ phía xa dường có ai đó đang tiến tới gần họ. Tyllette cong lưng lại: ả cảm thấy đó chính là kẻ thù lâu năm của mình. Ả run lên vì giận: phải chăng hẳn ta sắp cản trở các kế hoạch của ả một lần nữa? Phải chăng hẳn đã đoán được bí mật của ả? Phải chăng hẳn đang tới, vào phút cuối, để cứu mạng của hai đứa trẻ?

Ả nghiêng người về phía Tylyl và thì thầm bảo nó, với giọng nói ngọt như mật:

— Tôi rất tiếc phải nói đó là anh bạn Chó đáng kính của chúng ta. Thật ngàn lần đáng tiếc, vì sự có mặt của anh ta sẽ khiến chúng ta bỏ lỡ đối tượng của mình. Anh ta gây hấn với tất cả mọi người, ngay cả những cây cối. Hãy bảo anh ta quay về!

— Đi đi, đồ xấu xí - Tylyl nói, dứ năm đấm vào Chó. Anh bạn trung thành Tylô của chúng ta, người đã tới đó vì nghi ngờ những kế hoạch của Mèo, bị tổn thương rất nhiều bởi những lời cay nghiệt đó. Gã suýt bật khóc, vẫn còn thở không ra hơi vì chạy và không thể nghĩ ra câu nào để nói.

— Đi đi, tôi đã bảo mà! - Tylyl lặp lại - Chúng tôi không cần có anh ở đây và chuyện đã xong xuôi rồi... Anh thật là phiền toái!...

Chó là một con vật vâng lời, và vào bất kỳ lúc nào khác, hăn gã đã bỏ đi; nhưng tình cảm của gã bảo với gã rằng đây là một sự vụ rất nghiêm trọng, vì thế gã cứ đứng im như phỗng.

— Cậu cho phép sự bất tuân này sao? - Mèo thì thào nói với Tylyl - Giờ gây đập anh ta đi.

Tylyl đập Chó, như lời Mèo đề nghị:

— Này, cú đó sẽ dạy cho anh biết vâng lời hơn! - Nó nói. Chó tội nghiệp rú lên khi nhận những cú đánh; nhưng sự tự hy sinh của gã là vô hạn. Gã can đảm nhào tới cậu chủ của mình, và vòng tay ôm lấy cậu bé, kêu lên:

— Giờ tôi phải hôn cậu sau khi cậu đã đánh tôi.

Tylyl, vốn là một cậu bé tốt bụng, không biết phải làm gì; còn Mèo thì găm gù nguyên rủa trong cổ họng như một con thú hoang. May thay, Mytyl thân mến của chúng ta xen vào, đứng về phe Chó:

— Không, không, em muốn anh ta ở lại - Cô bé nài nỉ - Em thấy sợ khi Tylo không có ở đây.

Thời gian ngắn ngủi và chúng phải đi tới một quyết định.

— Mình sẽ tìm ra cách khác để tống khứ tên ngu xuẩn này đi! - Mèo nghĩ bụng. Và quay sang Chó, ả nói với cung cách thanh nhã nhất - Chúng tôi sẽ rất vui lòng nếu anh tham gia cùng chúng tôi!

Khi họ bước vào khu rừng lớn, hai đứa trẻ bám chặt lấy nhau, với Mèo và Chó ở hai bên. Sự im lặng và bóng tối khiến chúng sợ hãi và chúng cảm thấy nhẹ nhõm hơn nhiều khi Mèo kêu lên:

— Chúng ta tới nơi rồi! Xoay viên kim cương đi!

Sau đó ánh sáng lan ra quanh họ và để lộ một cảnh tượng kỳ diệu. Họ đang đứng giữa một khoảng trống rộng lớn hình tròn ở giữa khu rừng, nơi tất cả những thân cổ thụ lâu đời dường như vươn tới tận trời xanh. Những con đường rộng tạo thành hình một ngôi sao trắng giữa màu xanh thẫm của khu rừng. Mọi sự vật đều bình an và tĩnh mịch; nhưng đột nhiên một rung động lạ lùng chạy qua tán lá; những cành cây di chuyển và vươn ra như những cánh tay người; những cọng rế nhô lên khỏi lớp đất bao phủ chúng, quấn vào nhau, tạo thành hình dạng những cặp chân và bàn chân và đứng trên mặt đất; một tiếng răng rắc vang vang xuyên qua bầu không khí;

những thân cây mở bung ra và từng cây thả linh hồn của nó ra, với hình dạng giống như một nhân vật con người buồn cười.

Một số chậm chạp bước trên những thân cây; số khác xuất hiện với một cú nhảy; và tất cả tập hợp lại một cách tò mò quanh những người bạn của chúng ta.

Cây Dương lăm chuyện bắt đầu nói như một con chim ác là:

— Những Con Người bé nhỏ! Chúng ta có thể nói chuyện với chúng! Chúng ta đã chán lạng thình!... Chúng từ đâu tới?... Chúng là ai?

Nó cứ tiếp tục nói huyền thuyên như thế.

Cây Chanh, một anh chàng béo tốt, vui vẻ, bình thản bước ra, phì phèo ống tẩu; Cây Hạt Dẻ tự cao và ăn diện bảnh bao lắp kính vào mắt để nhìn hai đứa trẻ. Nó mặc một cái áo khoác lụa xanh thêu những bông hoa màu hồng và trắng, tự lừa phỉnh mình rằng hai đứa bé chả đáng để nhìn và quay đi với vẻ nhạo báng.

— Hãn nghĩ là hãn là tất cả mọi người, vì hãn từng sống trong thị trấn! Hãn khinh miệt chúng ta! - Cây Dương cười nhếch mép, ghen tị với Cây Hạt Dẻ.

— Ôi chao, ôi chao! - Cây Liễu, một gã nhỏ bé còi cọc xấu xí, khóc òa lên. Gã lốc cốc xuất hiện cùng một đôi guốc gỗ quá to đối với gã - Chúng tới là để cắt đầu và hai cánh tay của tôi làm củi đốt!

Tylyl không thể tin vào đôi mắt của mình. Nó không ngừng hỏi Mèo:

— Đây là ai?... Kia là ai?...

Và Tylette giới thiệu linh hồn của từng cây với nó.

Có Cây Du, với thân hình lùn tịt và cái bụng phệ, như một thần lùn gắt gỏng; Cây Dẻ Gai, một gã lịch sự, hoạt bát; Cây Bạch Dương, trông giống như những hồn ma trong cung điện của Bóng Đêm, với bộ quần áo điểm hoa trắng và bộ tịch bồn chồn. Nhân vật cao nhất là Cây Linh Sam: Tylyl thấy khó mà nhìn được mặt hãn vì nó ở tít trên cùng thân hình dài, ốm của hãn; nhưng trông hãn hiền dịu và buồn bã, trong khi Cây Bách, đứng kế bên hãn, ăn mặc toàn một màu đen, khiến Tylyl thất kinh hồn vía.

Tuy nhiên, cho tới lúc này chưa có gì rất đáng sợ xảy ra. Các loài cây, vui sướng vì có thể nói năng, đang chuyện gẫu với nhau; và anh bạn trẻ của

chúng ta vừa toan hỏi họ xem Con chim xanh bị giấu ở đâu thì đột nhiên sự im lặng hoàn toàn ngự trị. Các loài cây cúi đầu một cách tôn kính và đứng né sang bên để nhường đường cho một cây to rất già cỗi, mặc một chiếc áo choàng dài dính rêu và địa y. Một tay của ông ta tựa vào một cây gậy và tay kia trên một Cây Sồi Non, người dẫn đường của ông ta, vì Sồi Già bị mù. Bộ râu trắng dài thườn thượt của ông ta bay phấp phới trong cơn gió.

— Đó là nhà vua! - Tytyl tự nhủ, khi nó nhìn thấy cái vương miện tầm gửi của ông ta - Mình sẽ hỏi ông ta bí mật của khu rừng.

Và nó vừa toan tới gần ông ta thì dừng lại, rất đổi kinh ngạc và vui mừng: Con chim xanh đang ở trước mặt nó, đậu trên vai của Sồi Già.

— Ông ta có Con chim xanh! - Cậu bé kêu lên - Nhanh! Nhanh! Trao nó cho tôi!

— Im lặng! Liệu mà giữ mồm giữ miệng! - Những loài cây thốt lên, vô cùng sửng sốt.

— Giở mũ của cậu xuống, Tytyl - Mèo nói - Đó là Cây Sồi!

Thằng bé tội nghiệp vâng lời ngay lập tức với một nụ cười; nó không hiểu mỗi nguy hiểm đang đe dọa nó và nó không ngần ngại trả lời: “Vâng, thưa ngài,” khi Cây Sồi hỏi nó rằng có phải nó là con trai của ông tiều phu Tyl hay chăng.

Lúc đó, Cây Sồi, run lên vì giận, bắt đầu buông lời buộc tội đối với Bồ Tyl:

— Chỉ trong gia đình của ta - Ông ta nói - Cha cậu đã hạ sát sáu trăm đứa con trai, bốn trăm bảy mươi lăm ông chú bà cô, một ngàn hai trăm anh em họ cả nam lẫn nữ, ba trăm tám mươi con dâu và mười hai ngàn đứa cháu chắt của ta!

Chắc chắn là cơn giận đã khiến ông ta hơi phóng đại lên chút xíu; nhưng Tytyl lắng nghe mà không phản đối và chỉ nói một cách rất nhã nhặn:

— Tôi xin lỗi, thưa ngài, vì đã quấy rầy ngài... Mèo có bảo rằng ngài sẽ cho chúng tôi biết Con chim xanh ở đâu.

Cây Sồi đã quá già nên không thể không biết hết những gì cần biết về Con Người và Muông Thú. Ông ta mỉm cười khi đoán ra cái bẫy của Mèo

và ông ta thấy rất vui lòng với nó, vì từ lâu ông ta đã ao ước trả thù cho toàn thể khu rừng về việc nó bị Con Người biến thành nô lệ.

— Đó là vì cô con gái nhỏ của bà tiên Berylune, nó bị ốm rất nặng - Cậu bé nói tiếp.

— Đủ rồi! - Sồi Già nói, cắt ngang lời nó - Ta không nghe thấy tiếng của Muông Thú... Chúng ở đâu? Tất cả những chuyện này cũng có liên quan tới chúng không kém gì tới chúng ta... Chúng ta, Các Loài Cây, không nên một mình gánh chịu trách nhiệm đối với những biện pháp nghiêm trọng cần thiết.

— Chúng tới rồi! - Linh Sam nói, nhìn qua ngọn của những cây khác - Chúng đang đi theo Thỏ... Tôi có thể nghe thấy linh hồn của Ngựa, Bò Mộng, Bò Đực, Bò Cái, Sói, Cừu, Lợn, Dê, Lừa và Gấu...

Lúc này tất cả Muông Thú đã tới nơi. Chúng đi trên hai chân sau và ăn mặc như con người. Chúng nghiêm trang vào vị trí của mình trong một vòng tròn giữa các loài cây, tất cả ngoại trừ Dê nhẹ dạ, kẻ bắt đầu lững thững đi xuôi theo những con đường, và Lợn, kẻ hy vọng tìm thấy vài cây nấm ngon lành giữa những cọng rế cây vừa mới rời khỏi mặt đất.

— Tất cả đã có mặt ở đây? - Sồi Già hỏi.

— Gà Mái không thể rời khỏi ổ trứng của ả - Thỏ nói - Thỏ Rừng đang chạy đâu đó, Hươu bị đau ở sừng và cụt chai chân, Cáo bị ốm, đây là xác nhận của bác sĩ... Ngỗng không hiểu, còn Gà Lôi đã bay theo một niềm đam mê....

— Nhìn xem! - Tylyl thì thào với Mytyl - Chúng buồn cười quá phải không? Chúng giống hệt như những đồ chơi đẹp của lũ trẻ nhà giàu treo cạnh cửa sổ hồi lễ Giáng sinh.

Nhất là Thỏ, nó khiến chúng phải bật cười, với cái mũ vênh bên trên đôi tai to, cái áo khoác xanh có thêu hình và cái trống treo trước ngực.

Trong lúc đó, Sồi Già đang giải thích tình huống cho các anh em Cây cối của mình và Muông Thú. Tylette xảo trá hoàn toàn đúng khi suy đoán về lòng căm ghét của chúng.

— Hai đứa bé trước mặt các bạn, nhờ có một thứ bùa trộm được từ các quyền năng của Trái đất, có thể chiếm hữu Con chim xanh của chúng ta và

do đó tước khỏi chúng ta bí mật mà chúng ta đã gìn giữ từ thời nguyên thủy... -Sồi Già nói.

— Giờ chúng ta đã biết đủ về Con Người để không còn nghi ngờ gì về định mệnh mà hãn ta dành cho chúng ta, một khi hãn chiếm hữu được bí mật này... Bất kỳ sự do dự nào cũng vừa là ngu xuẩn vừa là tội ác... Đây là một khoảnh khắc nghiêm trọng; chúng ta phải thanh toán hai đũa bé trước khi quá muộn.

— Ông ta đang nói gì thế? - Tylyl hỏi, nó không thể hiểu cây cổ thụ này đang hướng tới điều gì.

Chó đang lảng vảng quanh Sồi Già này giờ nhe nanh ra:

— Ông có thấy bộ răng của tôi không, ông già què? - Gã gầm gừ.

— Nó đang sỉ nhục ông Sồi! - Gấu phẫn nộ nói.

— Đuổi nó ra! - Sồi Già giận dữ hét lên - Nó là một tên phản bội.

— Tôi đã nói gì với cậu - Mèo thì thầm với Tylyl - Tôi sẽ sắp xếp mọi thứ... Nhưng bảo anh ta đi đi!

— Anh có đi khỏi chỗ này không? - Tylyl nói với Chó.

— Hãy để tôi dọa cái lão già ăn xin đi dép râu này một mẻ -Tylô van nài.

Tylyl cố ngăn cản gã nhưng không được. Cơn giận của Tylô, kẻ hiểu được mỗi hiểm nguy, không biết tới bất kỳ giới hạn nào; và có lẽ gã đã cứu được cậu chủ của mình nếu Mèo không nghĩ tới việc triệu tập Dây Thường Xuân, lúc đó vẫn còn ở ngoài xa. Chó lờn lộn như một tên điên, chửi rủa toàn thể mọi người. Gã xỉ vả Dây Thường Xuân:

— Tới đây, nếu mày dám, đồ thứ cuồn dây lợm khộm!

Các khán giả gầm gừ; Sồi Già xanh mặt tức tối khi thấy quyền lực của mình bị chối bỏ; Các Loài Cây và Muông Thú phẫn nộ, nhưng vì họ là những tên hèn nhát, không một ai trong số họ dám phản đối, và lẽ ra Chó có thể xử lý được cả bọn, nếu gã tiếp tục phản kháng như thế. Nhưng Tylyl đe dọa gã một cách gay gắt; và, đột nhiên đầu hàng những bản năng tuân phục của mình, Tylô nằm xuống chân chủ. Như vậy, những phẩm chất tốt đẹp nhất của chúng ta có thể trở thành những lỗi lầm, khi chúng ta thực hành chúng mà không biết phân biệt đúng sai.

Từ giây phút đó, hai đứa bé đã thua cuộc. Dây Thường Xuân bó mõm và cột quanh Chó tội nghiệp, rồi gã bị mang ra sau Cây Hạt Dẻ và bị cột vào cọc rế to nhất của hũn.

— Bây giờ - Sồi Già kêu lên với giọng vang như sấm - Chúng ta có thể bàn thảo một cách lạng lẽ... Đây là lần đầu tiên chúng ta có cơ hội xét xử Con Người! Ta không nghĩ rằng, sau sự bất công kinh khủng mà chúng ta đã chịu đựng, còn một ngõ vực nhỏ nhất nào về hình phạt chờ đón hũn ta...

Một tiếng thét đồng thanh phát ra từ mọi cổ họng:

— Xử tử! Xử tử! Xử tử!

Thoạt tiên hai đứa trẻ tội nghiệp không hiểu số phận đen đui của chúng, vì Các Loài Cây và Muông Thú, vốn quen nói thứ ngôn ngữ riêng của chúng hơn, nói năng không rõ ràng lắm; ngoài ra, hai đứa trẻ vô tội không thể nào tưởng tượng được một sự tàn ác đến thế!

— Có chuyện gì với họ vậy? - Cậu bé hỏi - Họ không hài lòng hả?

— Đừng lo ngại - Mèo nói - Họ hơi bức mình vì Mùa Xuân tới muộn...

Và ả tiếp tục nói vào tai của Tytyl để lái sự chú ý của nó khỏi điều đang diễn ra.

Trong khi thằng bé lòng đầy tin tưởng lắng nghe những lời bịa đặt của ả, những kẻ khác thảo luận về hình thức thi hành bản án thiết thực và ít nguy hiểm nhất. Bò Mộng đề nghị một cú húc sừng; Cây Dẻ gai đề nghị cung cấp cành cao nhất của nó để treo cổ hai đứa bé; còn Dây Thường xuân thì đã chuẩn bị sẵn sàng một cái thòng lọng! Cây Linh Sam sẵn lòng tặng bốn tấm ván để làm quan tài và Cây Bách thì sẵn sàng che mát vĩnh viễn ngôi mộ.

— Cho tới lúc này cách đơn giản nhất là nhấn nước chúng trong một trong những con sông của tôi - Cây Liễu thì thầm.

Và Lợn càu nhàu trong mõm:

— Theo tôi, điều tuyệt nhất là ăn thịt con bé gái... Hũn là thịt của nó rất mềm...

— Im lặng - Sồi Già gầm lên - Điều chúng ta phải quyết định là ai trong chúng ta sẽ có vinh dự tung đòn tấn công đầu tiên!

— Vinh dự đó dành cho ngài, vua của chúng tôi - Cây Linh Sam nói.

— Ôi chao, ta đã quá già - Sồi Già đáp - Ta mù và yếu ớt! Người anh em xanh mãi mãi của ta, cậu sẽ là người thay ta tung đòn quyết định để giải phóng cho chúng ta.

Nhưng Cây Linh Sam từ chối vinh dự đó với lý do rằng hãn đã có niềm vui chôn cất hai nạn nhân và hãn sợ sẽ gợi nên lòng ghen ghét. Hãn đề nghị Cây Dẻ Gai làm chủ đòn quyết định.

— Chuyện đó không thể có - Dẻ Gai nói - Anh biết tôi là kẻ già yếu hom hem! Hãy đề nghị Cây Du và Cây Bách.

Nghe nói thế Cây Du bắt đầu than vãn: đêm hôm trước một con chuột chũi đã làm vẹo ngón chân cái của hãn và hãn hầu như không thể đứng thẳng lên; còn Cây Bách thì cáo lỗi và Cây Dương cũng thế, tuyên bố rằng hãn đang ốm và run lên vì sốt. Lúc đó cơn phẫn nộ của Sồi Già bùng nổ:

— Các anh sợ Con Người! - Ông ta kêu lên - Ngay cả những đứa bé không được bảo vệ và không có vũ khí cũng khiến các anh hoảng kinh!... Được, một mình ta sẽ đi đầu, già nua, run rẩy và mù như ta đây, để chống lại kẻ thù truyền kiếp!... Nó đâu rồi?...

Và vừa đưa gậy dò dẫm đường đi, ông ta tiến về phía Tytyl, cất tiếng gầm gừ.

Người bạn của chúng ta đang rất sợ hãi trong mấy phút vừa qua. Mèo đã đột nhiên rời bỏ nó, bảo rằng ả muốn làm dịu lại cơn kích động, và không quay lại. Mytyl run rẩy nép sát vào lòng nó; và nó cảm thấy rất cô độc, rất khốn khổ giữa những sinh vật đáng sợ. Lúc này nó đã nhận ra sự giận dữ của họ. Khi nó nhìn thấy Sồi Già tiến tới gần nó với vẻ đe dọa, nó rút con dao bấm ra và thách thức ông ta như một người đàn ông:

— Có phải ông già cầm cây gậy to đó muốn đuổi theo tôi không? - Nó kêu lên.

Nhưng, khi nhìn thấy con dao, thứ vũ khí không thể chống lại của Con Người, tất cả Các Loài Cây run lên vì sợ hãi và lao tới Sồi Già để giữ ông ta lại. Có một cuộc giằng co, và nhà vua già nua, bị sức nặng thời gian ngự trị, ném cái gậy của mình đi: Thật xấu hổ cho chúng ta! - Ông ta hét lên - Thật xấu hổ cho chúng ta! Hãy để các loài vật làm thay chúng ta!...

Các loài vật chỉ chờ có thể! Tất cả đều muốn cùng nhau báo thù. May thay, chính sự nôn nóng của chúng đã tạo nên một cuộc xô xát và hoãn lại cái chết của hai người bạn nhỏ của chúng ta.

Mytyl kêu thất thanh.

— Đừng sợ - Tylyl nói, cố hết sức bảo vệ em mình - Anh có con dao đây.

— Thằng nhóc này định chơi trò chết chóc đây! - Gà Trống nói.

— Đó là kẻ mà tớ sẽ ăn thịt trước tiên - Lợn nói, dán mắt vào Mytyl một cách thèm thuồng.

— Tôi đã làm gì với tất cả các người? - Tylyl hỏi.

— Đâu có gì, cậu bé - Cừu nói - Chỉ ăn thịt em trai, hai em gái, ba ông chú, bà cô, ông nội và bà nội của tôi thôi... Chờ đó, chờ đó, khi cậu ngã xuống, cậu sẽ thấy rằng tôi cũng có răng!

Thế là Cừu, Lừa và Ngựa, những tên hèn nhát nhất, chờ cho cậu bé bị đánh ngã trước khi dám dự phần vào cuộc.

Trong khi chúng nói, Sói và Gấu đã tấn công Tylyl một cách gian xảo từ sau lưng và xô ngã nó. Đó là một khoảnh khắc đáng sợ. Khi nhìn thấy nó nằm lăn ra đất, tất cả các con thú cố nhào vào nó. Cậu bé gượng dậy, quỳ trên một gối và vung con dao lên. Mytyl cất tiếng hét hoảng sợ; và, để như giáng thêm một đòn tệt hại, trời đột nhiên tối đen, Tylyl kêu toáng lên tìm sự giúp đỡ:

— Cứu với! Cứu với! Tylô!... Tới cứu mau!... Tylette đâu rồi?... Tới đây! Tới đây!...

Từ xa, vắng tới giọng của Mèo, ả đã láu cá trốn khỏi tầm mắt:

— Tôi không thể đến! - Ả rên rỉ - Tôi đã bị thương!

Trong lúc đó, cậu bé Tylyl gan dạ vẫn cố hết sức tự vệ, nhưng một mình nó phải chống lại tất cả các con vật. Nó cảm thấy nó sắp bị giết chết, và với giọng thều thào, nó kêu lên lần nữa:

— Cứu với!... Tylô!... Tôi không cầm cự được!... Chúng đông quá!... Nào Gấu!... Nào Lợn! Nào Sói! Nào Lừa! Cây Linh Sam! Cây Dẻ Gai!... Tylô! Tylô! Tylô!...

Thế rồi chó nhảy vọt tới, lôi theo những sợi dây bị đứt và xô đẩy tìm đường băng qua bọng cây cối và các con vật, nhào tới trước cậu chủ của nó, giận dữ bảo vệ cho thằng bé.

— Đây rồi, vị thần bé nhỏ của tôi! Đừng sợ! Cứ để chúng tới! Tôi biết sử dụng bộ răng của mình!

Tất cả lũ cây cối và thú vật kêu to:

— Đồ phản phúc!... Đồ ngu!... Đồ phản bội!... Tên tội phạm!... Đồ cá quỳnh!... Đồ hèn!... Rời khỏi thằng bé đi!... Nó là người chết rồi!... Hãy nhập bọn với chúng tôi!...

— Không bao giờ! Không bao giờ!... Một mình ta sẽ chống lại tất cả bọn người!... Không bao giờ! Không bao giờ!... Trung thành với các vị thần, những kẻ tốt nhất, vĩ đại nhất!... Bảo trọng, cậu chủ của tôi, đây là Gấu!... Coi chừng Bò Mộng!

Tyltyl cố tự vệ một cách vô hiệu quả:

— Tôi bị thương rồi, Tylô! Một cú quật của Cây Du! Tay tôi đang chảy máu! - Và nó gieo người xuống mặt đất - Không, tôi không thể cầm cự nữa!

— Họ đang tới - Chó nói - Tôi nghe có ai đó!... Chúng ta thoát rồi! Đó là Ánh Sáng!... Thoát rồi! Thoát rồi!... Thấy không, chúng sợ, chúng đang rút lui!... Thoát rồi, đức vua bé nhỏ của tôi!...

Và, hẳn nhiên, Ánh Sáng đang tiến về phía họ; cùng với nàng, bình minh ló dạng trên cánh rừng, sáng rõ như ban ngày.

— Có chuyện gì vậy? Chuyện gì đã xảy ra? - Nàng hỏi, cảnh giác trước cảnh tượng hai đứa bé và Tylô thân hình đầy thương tích và vết bầm - Sao, cậu bé tội nghiệp của tôi, em không biết à? Hãy xoay viên kim cương nhanh đi!

Tyltyl vội vã tuân lời; ngay lập tức linh hồn của các loài cây cối vội vã quay trở về những thân cây đang khép lại quanh chúng. Linh hồn của các con thú cũng biến mất; và không còn gì khác ngoài một con bò cái và một con cừu đang gặm cỏ một cách thanh bình ở phía xa. Khu rừng lại trở nên vô hại; và Tyltyl ngạc nhiên nhìn quanh:

— Không sao - Nó nói - Nhưng nhờ Chó... và nếu em không có con dao thì...

Ánh Sáng cho rằng nó đã bị trừng phạt đủ rồi nên không trách mắng nó thêm. Ngoài ra, nàng rất phiền lòng với sự nguy hiểm khủng khiếp mà nó đã trải qua. Tylyl, Mytyl và Chó vui mừng vì được an toàn ổn thỏa, hôn nhau thăm thiết. Chúng vừa cười vừa đếm những vết thương không nặng lắm.

Tylette là kẻ duy nhất om xòm nặng xì: Chó đã làm vỡ bàn chân tôi rồi!
- Ồ kêu meo meo. Tylô cảm thấy gã có thể ngoạm ả một cái ra trò - Không sao! - Gã nói - Để tôi xem nào!

— Anh có để cho chị ta yên không, con vật xấu xí - Mytyl nói. Những người bạn của chúng ta quay trở về ngôi đền Ánh Sáng để nghỉ ngơi sau chuyến phiêu lưu. Tylyl, hối hận vì sự bất tuân của mình, thậm chí không dám nhắc tới Con chim xanh mà nó đã trông thấy; và Ánh Sáng dịu dàng nói với hai đứa bé:

— Chuyện này đã dạy cho các em rằng một mình Con Người chống lại tất cả mọi thứ trong thế giới này. Đừng bao giờ quên điều đó.

CHƯƠNG IX

CHIA TAY

Đã nhiều tuần và tháng trôi qua kể từ hôm hai đứa bé lên đường; và giờ khắc chia tay sắp tới. Dạo gần đây Ánh Sáng rất buồn; nàng đếm từng ngày với nỗi buồn, không nói lời nào với Các Con Vật và Các Sự Vật, những kẻ không biết gì về tai họa đang đe dọa họ.

Vào hôm chúng ta nhìn thấy họ lần cuối, cả bọn đang ở ngoài vườn của ngôi đền. Ánh Sáng đứng quan sát chúng từ một sân hiên lát đá hoa, còn Tyltyl và Mytyl thì đang ngủ bên cạnh nàng. Trong mười hai tháng qua đã xảy ra nhiều chuyện; nhưng cuộc sống của Các Con Vật và Các Sự Vật, do không có trí thông minh dẫn dắt nên vẫn không tiến triển chút nào, trái lại là khác! Bánh Mì đã ăn nhiều đến độ giờ gã không thể bước đi; Sữa, vẫn luôn tận tâm với người khác, kéo lê theo mình cái ghế lăn chở gã. Tính khí xấu của Lửa khiến gã luôn gây gỗ với mọi người và kết quả là gã rất lẻ loi và khốn khổ. Nước, kẻ không có ý chí, đã kết thúc bằng cách chịu thua những lời cầu khẩn ngọt ngào của Đường: giờ họ đã cưới nhau; và Đường xuất hiện trước mọi người một cách đáng thương. Anh chàng khốn khổ đã biến thành cái bóng của chính mình trước đây, mỗi ngày một teo tóp lại và ngốc nghếch hơn bao giờ hết, trong lúc đó Nước, với quan hệ hôn nhân, đã đánh mất sự quyến rũ và giản dị trước kia. Mèo vẫn là kẻ dối trá như từ trước tới nay; và Tylô thân mến của chúng ta không bao giờ vượt qua được lòng căm ghét dành cho ả.

— Những sinh vật tội nghiệp! - Ánh Sáng nghĩ, với một tiếng thở dài - Chúng không gặt hái được nhiều cho lắm khi đón nhận ích lợi của sự sống! Chúng đã du hành và chẳng nhìn thấy gì trong tất cả điều kỳ diệu xung quanh chúng trong ngôi đền xinh đẹp; hoặc chúng cứ cãi cọ nhau, hoặc chúng tọng quá nhiều thức ăn cho tới khi lăn ra ốm. Chúng quá ngu xuẩn

nên không tận hưởng được hạnh phúc của mình và chúng sắp nhận ra nó lần đầu tiên, khi chúng sắp sửa đánh mất nó...

Ngay lúc ấy, một con chim bồ câu xinh đẹp, với đôi cánh bạc, đậu lên đầu gối nàng. Quanh cổ nó là một cái vòng cổ ngọc lục bảo, với một lá thư buộc vào móc khóa. Con chim bồ câu này là sứ giả của bà tiên Berylune. Ánh Sáng mở thư ra và đọc mấy chữ sau:

“Hãy nhớ là năm đã hết.”

Sau đó Ánh Sáng đứng lên, vẫy chiếc đĩa thần và mọi vật biến mất khỏi tầm mắt.

Vài giây sau, cả nhóm tập hợp lại bên ngoài một bức tường cao, trên có một cánh cửa nhỏ. Những tia sáng rạng đông đầu tiên lấp lánh trên những ngọn cây. Tylyl và Mytyl, đang dựa vào đôi tay trù mẩn của Ánh Sáng, bừng tỉnh giấc, dụi mắt và nhìn quanh ngạc nhiên.

— Sao? - Ánh Sáng nói với Tylyl - Em không biết bức tường và cánh cửa nhỏ đó à?

Cậu bé còn ngáy ngủ lắc đầu: nó không nhớ gì cả. Thế rồi Ánh Sáng nhắc nhở nó:

— Bức tường này bao quanh một ngôi nhà mà một đêm nọ cách đây một năm chúng ta đã rời khỏi...

— Cách đây một năm? Sao, lúc đó... - Rồi Tylyl vỗ tay vui sướng, chạy tới cửa - Hẳn là chúng ta rất gần Mẹ!... Em muốn hôn bà ngay, ngay tức khắc.

Nhưng Ánh Sáng ngăn nó lại. Còn quá sớm, nàng nói: Bố và Mẹ vẫn còn đang ngủ và nó không nên đánh thức họ thành linh.

— Ngoài ra - Nàng nói thêm - Cánh cửa sẽ không mở cho tới khi đồng hồ điểm giờ.

— Giờ gì? - Cậu bé hỏi.

— Giờ chia cách - Ánh Sáng buồn bã đáp.

— Sao! - Tylyl nói, vô cùng đau khổ - Chị sẽ rời bỏ chúng em hử?

Gã chế ngự ả bằng những cú táp, đâm và đá.

— Chị phải làm thế - Ánh Sáng đáp - Năm đã trôi qua. Bà tiên sẽ quay lại và yêu cầu em Con chim xanh.

— Nhưng em không bắt được nó! - Tytyl kêu lên - Con chim ở Xứ sở Ký Ưc biến thành màu đen, con ở Cung điện của Tương Lai bay mất, con ở Cung điện của Đêm thì chết, còn những con trong Khu Nghĩa Trang thì lại không xanh và em không bắt được con nào trong Khu Rừng!... Bà tiên sẽ giận lắm phải không?... Bà ấy sẽ nói gì?...

— Không sao đâu, em thân mến - Ánh Sáng nói - Em đã cố hết sức rồi. Và dù em không tìm được Con chim xanh, em xứng đáng với công việc đó, với thiện chí, lòng can đảm mà em đã thể hiện.

Gương mặt của Ánh Sáng bừng lên với niềm hạnh phúc trong lúc nói những lời này, vì nàng biết rằng xứng đáng với việc tìm kiếm Con chim xanh cũng tương tự như tìm ra nó; nhưng nàng không được phép nói ra điều này, vì nó là một bí mật đẹp đẽ mà tự thân Tytyl phải giải quyết. Nàng quay sang Các Con Vật và Các Sự Vật đang đứng khốc ở một góc, bảo chúng tới hôn hai đứa bé.

Ngay lập tức Bánh Mì đặt cái lồng xuống chân Tytyl và bắt đầu phát biểu:

— Nhân danh cho tất cả, tôi xin phép....

— Anh không được nhân danh tôi - Lửa la lên.

— Trật tự - Nước quát.

— Chúng tôi vẫn còn cái lưỡi của chính mình - Lửa gầm lên.

— Phải, phải - Đường kêu the thé, biết rằng ngày tàn của mình sắp tới, liên tục hôn Nước và chảy nhè ra trước mắt mọi người.

Bánh Mì khốn khổ cố gắng một cách vô ích để giọng mình vượt lên trên tiếng ồn ào. Ánh Sáng phải can thiệp và yêu cầu im lặng. sau đó Bánh Mì nói những lời cuối cùng:

— Tôi sắp từ giã các bạn - Gã nói, giữa những tiếng nước nở - Tôi sắp từ giã các bạn, hai đứa bé thân yêu của tôi, và các bạn sẽ không còn nhìn thấy tôi trong hình thức đang sống... Mắt của các bạn sắp khép lại với cuộc sống vô hình của Các Sự Vật; nhưng tôi sẽ luôn ở đó, trong cái xoong bánh,

trên kệ, trên bàn ăn, cạnh đĩa xúp. Tôi là người bạn trung thành nhất, nếu tôi có thể nói thế, người bạn lâu năm nhất của Con Người...

— Chà, thế còn tôi thì sao? - Lửa giận dữ hét lên.

— Im lặng - Ánh Sáng nói - Giờ khắc đang trôi qua... Hãy nói nhanh và chào từ giã hai đứa bé...

Lửa lao tới trước, ôm chầm lấy chúng, lần lượt từng đứa, hôn chúng mạnh bạo đến nỗi chúng phải thét lên vì đau:

— Ui da! Ui da!... Anh ta đang thiêu cháy em!...

— Ui da! Ui da!... Anh ta làm cháy sém cái mũi của anh rồi!...

— Hãy để tôi hôn lên chỗ đó và chữa lành nó - Nước nói, dịu dàng đi tới gần hai đứa bé. Điều này tạo cho Lửa một cơ hội:

— Coi chừng đấy - Gã nói - Các bạn sẽ bị ướm mem.

— Tôi yêu thương và dịu dàng - Nước nói - Tôi tốt với Con Người...

— Thế những người bị cô dìm chết đuối thì sao - Lửa hỏi.

Nhưng Nước giả vờ không nghe thấy:

— Hãy yêu thương những cái giếng, lắng nghe những dòng suối nhỏ - Nàng nói - Tôi sẽ luôn ở đó. Khi các bạn ngồi xuống vào chiều tối bên cạnh những khe suối, hãy cố thấu hiểu những điều chúng đang cố nói...

Rồi nàng phải ngưng lời, vì một dòng thác nước mắt đã đổ tuôn từ đôi mắt của nàng, làm ngập hết xung quanh. Tuy nhiên, nàng nói tiếp:

— Hãy nghĩ tới tôi khi các bạn nhìn thấy chai nước... Các bạn cũng sẽ gặp tôi trong bình nước, thùng nước, bể nước và vòi nước...

Sau đó Đường tiến tới, bước khập khiễng, vì gã hầu như không thể đứng trên đôi bàn chân của mình. Gã thốt ra đôi lời buồn bã, với một giọng giả tạo rồi ngưng lời, vì nước mắt, gã nói, không hợp với thể trạng của gã.

— Đồ bịp bợm! - Bánh Mì la to.

— Đồ đường cháy! Đồ kẹo que! Đồ đường thẳng! - Lửa rít lên.

Và tất cả bắt đầu cười rộ, ngoại trừ hai đứa bé, chúng đang rất buồn:

— Tylette và Tylô đi đâu rồi nhỉ? - Nhân vật chính của chúng ta hỏi. Vào lúc đó, Mèo chạy tới trong một tình cảnh kinh khủng: lông ả dựng đứng lên và rối bù, quần áo của ả rách tươm và ả đang áp một cái khăn tay lên má, như thể đang bị nhức răng. ả thốt ra những tiếng rên rỉ kinh khủng

và đang bị Chó rượt theo sát nút. Gã chế ngự ả bằng những cú tát, đấm và đá. Mấy người kia chạy ra chen giữa họ để tách đôi họ ra, nhưng hai kẻ thù này tiếp tục xỉ vả và trừng mắt nhìn nhau. Mèo tổ cáo Chó kéo đuôi của ả, bỏ đĩnh thiếc vào thức ăn của ả và đánh ả. Chó chỉ gầm gừ và không chối bỏ hành động nào của mình:

— Cô đã nhận được một ít - Gã nói - Cô đã nhận được một ít và sẽ nhận thêm nhiều nữa!

Nhưng đột nhiên gã dừng lại, và trong lúc gã thờ hốt hển vì kích động, mọi người có thể trông thấy lưỡi của gã biến thành màu trắng toát: Ánh Sáng đã bảo gã tới hôn hai đứa bé lần cuối.

— Lần cuối? - Tylô tội nghiệp lặp ba lần bấp - Chúng tôi phải chia tay với hai đứa bé tội nghiệp này sao?

Niềm đau khổ của gã lớn đến nỗi gã không thể hiểu bất cứ điều gì.

— Phải - Ánh Sáng đáp - Giờ khắc mà anh biết sắp tới rồi... Chúng ta sẽ quay lại với sự im lặng và...

Thế là Chó, đột ngột nhận ra tai họa của mình, bắt đầu cất tiếng tru tuyệt vọng, lao tới bên hai đứa bé, vuốt ve chúng một cách điên cuồng và mạnh bạo:

— Không! Không! - Gã la lớn - Tôi khước từ!... Tôi khước từ!... Tôi sẽ luôn luôn nói!... Và tôi sẽ rất tốt... Các bạn sẽ giữ tôi bên cạnh và tôi sẽ học đọc, học viết và chơi cờ đô mi nô!... Và tôi sẽ luôn luôn sạch sẽ... Và tôi sẽ không bao giờ đánh cắp bất cứ thứ gì trong bếp nữa!...

Gã lê gối tới trước hai đứa bé, khóc nức nở và van nài, và khi Tytyl, hai mắt ướt đầm lệ, vẫn im lặng không nói năng gì, Tylô nảy ra một ý tưởng tuyệt vời: gã chạy tới Mèo, với những nụ cười khoe hàm răng trắng nhớn, đề nghị được hôn ả. Tylette, kẻ không có tinh thần tự hy sinh như gã, nhảy lui lại và nấp ra sau lưng Mytyl. Lúc đó Mytyl nói một cách ngây thơ:

— Tylette, bạn là người duy nhất chưa hôn chúng tôi.

Mèo nói với giọng điệu ồng ẹo:

— Hai đứa bé, tôi yêu cả hai nhiều như hai người xứng đáng.

Có một phút tạm lắng đọng.

— Còn bây giờ - Ánh Sáng nói - Tới lượt chị hôn hai em nụ hôn cuối...

Trong khi nói, nàng trải chiếc khăn choàng quanh chúng như thể bao bọc chúng lần cuối trong sức mạnh tỏa sáng của mình. Rồi nàng tặng cho mỗi đứa một nụ hôn dài và trìu mến. Tytyl và Mytyl bám vào nàng một cách van nài:

— Không, không, không, chị Ánh Sáng - Chúng kêu lên - Hãy ở đây với bọn em!... Bố sẽ không phiền đâu... Bọn em sẽ kể cho Mẹ nghe chị đã tốt thế nào... Chị sẽ đi đâu một mình chứ?...

— Không xa lắm đâu, các em thân yêu - Ánh Sáng nói - Ở ngay đằng kia, trên Xứ sở Im lặng của Các sự vật.

— Không, không - Tytyl nói - Em sẽ không để cho chị đi... - Nhưng Ánh Sáng ra hiệu cho chúng im lặng với một cử chỉ hiền từ và nói với chúng những lời mà chúng không thể nào quên. Rất lâu về sau, khi tới lượt chúng trở thành những bậc ông bà, Tytyl và Mytyl vẫn nhớ những lời đó và thường nhắc lại với các cháu của mình.

Rồi nàng phải ngưng lời, vì một dòng thác nước mắt đã đổ tuôn từ đôi mắt của nàng, làm ngập hết xung quanh.

Sau đây là những lời đầy xúc động của Ánh Sáng:

— Nghe này, Tytyl. Đừng quên em nhé, rằng mọi thứ mà em nhìn thấy trong thế giới này không có sự bắt đầu lẫn sự kết thúc. Nếu em giữ ý nghĩ này trong trái tim mình và để cho nó trưởng thành cùng với em, em sẽ luôn luôn, trong mọi hoàn cảnh, biết phải nói gì, làm gì và hy vọng điều gì.

Và khi hai người bạn của chúng ta bắt đầu nức nở, nàng trù mẫn nói thêm:

— Đừng khóc nữa, hai bé thân yêu của chị.... Chị không có một giọng nói như Nước; chị chỉ có ánh sáng của mình, thứ mà Con Người không hiểu... Nhưng chị vẫn dõi theo Con Người cho tới những ngày chung cuộc của họ.... Đừng quên rằng chị vẫn đang nói chuyện với các em trong mỗi ánh trăng lan trải, trong mỗi vì sao lấp lánh, trong mỗi bình minh lên, trong mỗi ngọn đèn thấp sáng, trong mỗi ý nghĩ tốt lành và sáng tỏ của linh hồn các em...

Ngay lúc đó, cái đồng hồ của ông nội trong nhà điểm tám giờ. Ánh Sáng dừng lại giây lát và rồi, với một giọng nói đột nhiên nhạt nhòa dần, nàng thì thầm:

— Tạm biệt!... Tạm biệt!... Giờ đã điểm rồi!... Tạm biệt!

Tấm áo choàng của nàng phai nhòa dần, nụ cười của nàng nhợt nhạt đi, mắt nàng khép lại, thân thể nàng tan biến, và qua hai hàng nước mắt, hai đứa bé không còn nhìn thấy gì ngoài một tia sáng mỏng manh đang tắt dần dưới chân của chúng. Lúc đó chúng quay sang những người kia... Nhưng họ cũng đã biến mất...

CHƯƠNG X

TÌNH THỨC

Cái đồng hồ của ông nội trong ngôi nhà tranh của ông tiều phu Tyl đã gõ tám tiếng; và hai đứa con của ông, Tytyl và Mytyl vẫn nằm ngủ trên hai cái giường nhỏ xíu của chúng. Mẹ Tyl đang đứng chống nạnh nhìn chúng, tấm tạp dề cuộn lên, vừa cười vừa lẩm bẫm:

— Mình không thể để cho chúng tiếp tục ngủ tới tận giữa trưa - Bà nói - Nào, dậy đi, các con biếng lười của mẹ!

Nhưng việc lay động chúng, hôn chúng hay kéo tấm chăn ra khỏi người của chúng vẫn chẳng có tác dụng gì: chúng tiếp tục ngả đầu lên gối, mũi hướng lên trần nhà, mồm mở rộng, mắt nhắm tịt và đôi má đỏ hồng.

Cuối cùng, sau khi nhận một cú cù nhẹ vào sườn, Tytyl mở một mắt ra và lẩm bẫm:

— Sao?... Chị Ánh Sáng?... Chị đâu rồi?... Không, không, đừng bỏ đi...

— Ánh sáng! - Mẹ Tyl kêu lên, bật cười - Sao, dĩ nhiên, đó là ánh sáng... Đã xuất hiện từ rất lâu rồi!... Có chuyện gì với con thế?... Trông con quỳnh quáng thế kia...

— Mẹ!... Mẹ! - Tytyl nói, dụi mắt - Đúng là mẹ rồi!...

— Sao, tất nhiên, là mẹ đây!... Sao con nhìn mẹ chòng chọc như vậy?... Mũi của mẹ xoay ngược lên trên hở?

Lần này Tytyl đã hoàn toàn tỉnh táo và không bận tâm tới việc trả lời câu hỏi. Nó vô cùng sung sướng! Như đã hàng thế kỷ qua nó mới gặp lại mẹ nó và nó chưa bao giờ chán việc hôn bà.

Mẹ Tyl bắt đầu khó chịu. Chuyện gì sẽ xảy ra nếu con trai bà mất trí? Lúc này nó đột nhiên nói về một cuộc hành trình dài với Bà tiên, Nước, Sữa, Đường, Lửa, Bánh Mì và Ánh Sáng! Nó tin chắc rằng nó đã đi xa cả một năm!...

— Nhưng con nào có rời khỏi phòng! - Mẹ Tyl kêu lên, lúc này hoàn toàn hoảng sợ - Đêm qua mẹ đặt con vào giường và sáng nay con đang nằm đây! Hôm nay là ngày Giáng sinh: con có nghe thấy tiếng chuông trong làng không?...

— Dĩ nhiên là ngày Giáng sinh - Tylyl nói, bướng bỉnh - Vì con đã đi xa cách nay một năm, vào đêm trước Giáng sinh!... Mẹ đừng giận nhé.... Mẹ có thấy rất buồn không?... Và Bố đã nói gì?...

— Thôi đi, con vẫn còn ngáy ngủ - Mẹ Tyl bảo, cố lấy lại bình tĩnh - Con đã nằm mơ!... Thức dậy đi, mặc cái quần chần gối và áo khoác vào...

— Úi chà, con vẫn còn đang mặc áo sơ mi - Tylyl nói.

Nó nhảy lên, quỳ trên giường và bắt đầu mặc quần áo, trong lúc mẹ nó tiếp tục nhìn nó với gương mặt hoảng sợ.

Cậu bé vẫn lải nhải:

— Nếu Mẹ không tin con thì cứ hỏi Mytyl xem... Ồ, bọn con đã có những cuộc phiêu lưu ra trò!... Bọn con đã gặp Ông nội và Bà nội... vâng, trong Xứ sở Kỳ Ước... nó nằm trên đường đi của bọn con. Họ đã chết, nhưng họ rất ổn, phải không, Mytyl?

Và Mytyl, lúc này bắt đầu thức giấc, tham gia với anh nó để miêu tả lại cuộc viếng thăm ông bà nội và trò vui mà chúng đã trải qua với các em trai và em gái.

Điều này thật quá sức chịu đựng của Mẹ Tyl. Bà chạy ra cửa nhà và cố hết sức gọi chồng mình, người đang làm việc ở bìa rừng.

— Chao ôi, mình à, chao ôi, mình à! - Bà la lớn - Tôi sẽ mất chúng như đã mất mấy đứa kia!.. Về ngay đi!... Về nhanh lên...

Chẳng bao lâu Bố Tyl đã bước vào nhà, tay cầm rìu; ông lắng nghe những lời than vãn của bà vợ, trong lúc hai đứa bé kể đi kể lại câu chuyện về những chuyến phiêu lưu của chúng và hỏi ông trong năm qua ông đã làm được những gì.

— Ông thấy chưa, ông thấy chưa - Mẹ Tyl nói, khóc òa - Chúng đã mất trí rồi, sẽ có chuyện xảy ra với chúng; hãy chạy đi mời ông bác sĩ...

Nhưng ông tiều phu không phải là loại người mất bình tĩnh vì một chuyện nhỏ nhặt như thế. Ông hôn hai đứa bé, bình thản đốt tẩu thuốc và

tuyên bố rằng trông chúng rất ổn và không có gì phải vội.

Ngay lúc đó, có tiếng gõ cửa và người láng giềng bước vào. Bà là một cụ già bé nhỏ tí người trên một chiếc gậy và trông rất giống bà tiên Berylune. Ngay lập tức, hai đứa bé quàng tay ôm lấy cổ bà và nhảy tung tăng quanh bà, hét lên vui vẻ:

— Đây là bà tiên Berylune!

Người láng giềng, vốn lãng tai rất nặng, không chú ý tới những tiếng reo hò của chúng và nói với Mẹ Tyl:

— Tôi sang để xin chút củi đốt cho món thịt hầm Giáng sinh... Sáng nay trời lạnh quá... Chào buổi sáng, các cháu nhỏ...

Trong lúc đó, Tylyl đã trở nên trầm tư hơn đôi chút. Không còn ngờ gì nữa, nó vui mừng khi gặp lại bà tiên già; nhưng bà sẽ nói gì khi nghe nó nói rằng nó không có Con chim xanh? Nó quyết định như một người đàn ông và mạnh dạn bước tới gần bà:

— Bà tiên Berylune, cháu không tìm được Con chim xanh...

— Nó đang nói gì thế? - Người láng giềng hỏi, rất đổi ngạc nhiên.

Lúc này Mẹ Tyl bắt đầu nổi cáu trở lại:

— Coi kìa, Tylyl, con không biết bà Berlingot tốt bụng hay sao?"

— Sao ạ, vâng, dĩ nhiên - Tylyl nói, nhìn người láng giềng từ trên xuống dưới - Đây là bà tiên Berylune.

— Béry... gì? - Người láng giềng hỏi.

— Berylune - Tylyl bình thản đáp.

— Berlingot - Người láng giềng nói - Ý cháu là Berlingot chứ.

Tylyl hơi mất bình tĩnh vì cách nói dứt khoát của bà; và nó đáp:

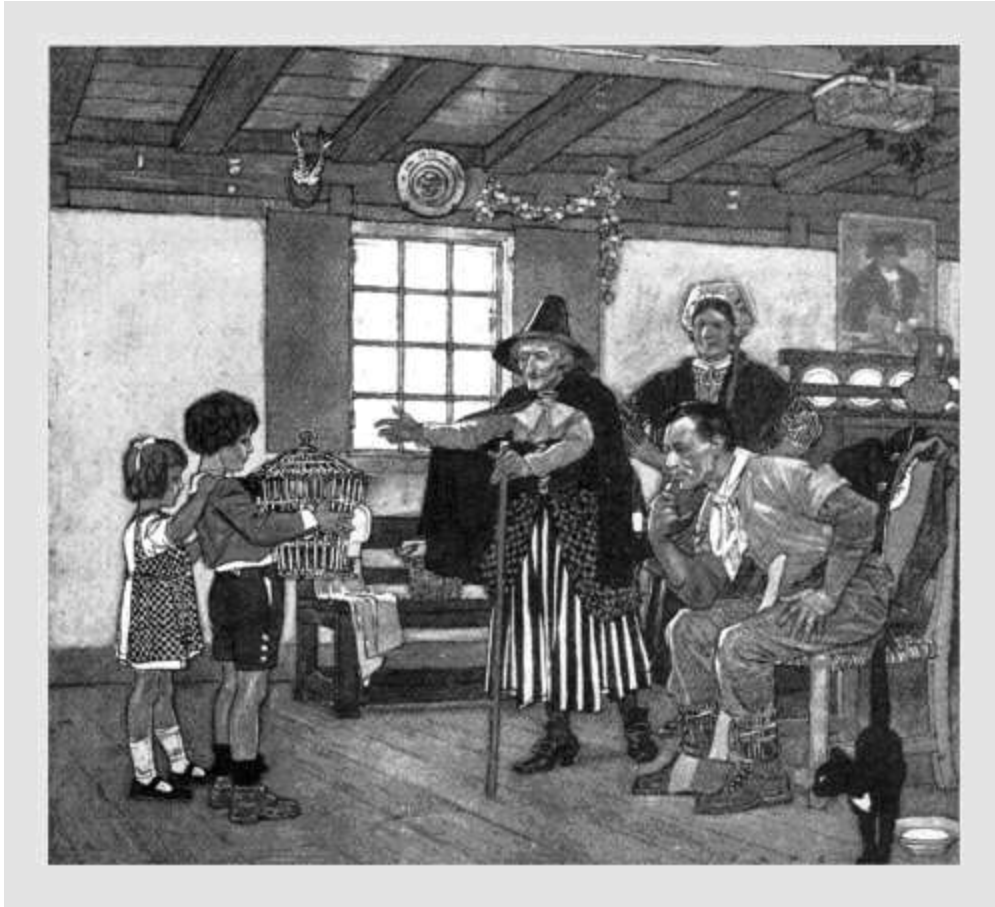
— Berylune hay Berlingot, tùy ý bà, thưa bà, nhưng cháu biết cháu đang nói gì...

Bố Tyl bắt đầu thấy quá đủ với chuyện này:

— Chúng ta phải ngưng chuyện này lại ngay. Bố sẽ cho con một hai cái bạt tai bây giờ.

— Đừng - Người láng giềng nói - Không đáng làm thế. Đó chỉ là một dư âm của giấc mơ thôi; hẳn là chúng đã ngủ dưới ánh trăng... Con gái nhỏ ốm rất nặng của tôi cũng hay như thế...

Mẹ Tyl gạt nỗi lo âu của mình sang bên trong giây lát và hỏi thăm sức khỏe của con gái bà láng giềng Berlingot.

Đây là Con chim xanh mà bọn con đã đi tìm! Bọn con đã đi nhiều, rất nhiều dặm, còn nó thì ở đây suốt thời gian đó!

— Nó vẫn cứ thế - Người láng giềng nói, lắc đầu - Nó không ngồi dậy được... Ông bác sĩ bảo đó là do thần kinh của nó.... Tôi biết thứ có thể chữa khỏi nó. Nó chỉ mới hồi tôi hồi sáng này, về quà Giáng sinh của nó...

Bà ngần ngừ chút xíu, nhìn Tylyl với một tiếng thở dài và nói thêm, với giọng nản lòng:

— Tôi có thể làm gì được? Đó chỉ là sự tưởng tượng của nó...

Mấy người kia im lặng nhìn nhau: họ biết ý của người láng giềng muốn nói gì. Từ lâu, cô con gái bé của bà đã bảo rằng nó sẽ khỏe lại nếu như Tylyl cho nó con chim bồ câu; nhưng vì Tylyl rất quý con chim nên nó từ chối, không muốn xa cách con vật cưng.

— Chà - Mẹ Tyl nói với đứa con trai - Sao con không cho cô bé tội nghiệp đó con chim của con đi. Nó khao khát có con chim từ lâu lắm rồi!...

— Con chim của con! - Tylyl la lên, vỗ vào trán mình như thể họ vừa nói một điều gì đó lạc khỏi đề tài - Con chim của con! - Nó lặp lại - Đúng rồi! Con quên khuấy nó đi!... Và cái lồng!... Mytyl, em có thấy cái lồng không?... Cái lồng mà Bánh Mì xách theo đó... Phải, phải, đúng là cái đó, nó kia rồi!

Tylyl không thể tin vào mắt mình. Nó lấy một cái ghế đặt bên dưới cái lồng rồi trèo lên ghế để lấy, nói một cách vui vẻ:

— Dĩ nhiên, con sẽ cho nó con chim, dĩ nhiên, con sẽ cho!... - Rồi nó dừng lại, kinh ngạc - Sao chứ, nó màu xanh! Nó là con chim của con, cũng y hệt vậy, nhưng nó đã biến thành màu xanh trong lúc con đi xa!

Và nhân vật chính của chúng ta nhảy xuống ghế, vừa nhảy căng lên vừa la to:

— Đây là Con chim xanh mà bọn con đã đi tìm! Bọn con đã đi nhiều, rất nhiều dặm, còn nó thì ở đây suốt thời gian đó! Nó ở ngay đây, trong nhà!... Ồ, nhưng thật kỳ diệu làm sao!... Mytyl, em có nhìn thấy con chim không? Chị Ánh Sáng sẽ nói gì nhỉ?... Này, bà Berlingot, hãy nhanh chóng mang nó về cho con gái nhỏ của bà...

Trong lúc nó đang nói. Mẹ Tyl lao vào vòng tay của ông chồng và rên rỉ:

— Ông thấy chưa?... Ông thấy chưa?... Nó lại nổi khùng nữa rồi. Nó đang ngờ ngợ ngần ngẫn...

Cùng lúc ấy, mặt bà Berlingot sáng bừng lên, bà siết hai bàn tay vào nhau và lẩm bẩm cảm ơn. Khi Tytyl đưa cho bà con chim, bà hầu như không thể tin vào mắt của mình. Bà vòng tay ôm chặt cậu bé và khóc vì sung sướng và biết ơn:

— Cháu cho tôi thật à? - Bà cứ nói mãi - Cháu cho tôi thật à, ngay tắp lự và không đòi hỏi thứ gì đáp lại? Ôi Trời, nó sẽ hạnh phúc biết bao!... Tôi bay đây, tôi bay đây!... Tôi sẽ quay lại để kể cho cháu nghe nó đã nói gì...

— Vâng, vâng, đi nhanh đi ạ - Tytyl nói - Vì một số con hay thay đổi màu lông của chúng!

Bà Berlingot chạy đi và Tytyl đóng cửa lại. Rồi nó quay lại trên ngưỡng cửa, nhìn những bức tường của ngôi nhà, nhìn khắp xung quanh nó với vẻ ngạc nhiên:

— Bố, Mẹ, bố mẹ đã làm gì với ngôi nhà. Nó vẫn giống như trước, nhưng nó xinh đẹp hơn nhiều.

Cha mẹ nó nhìn nhau sửng sốt; và cậu bé tiếp tục:

— Sao, vâng, mọi thứ đều được sơn phết và trông như mới; mọi thứ đều sạch sẽ và sáng choang... Và hãy nhìn ra cửa sổ vào khu rừng xem!... Nó to lớn và xinh đẹp biết bao!... Người ta có thể cho rằng nó hoàn toàn mới!... Con hạnh phúc biết bao ở đây, ồ, con thấy hạnh phúc biết bao!

Ông tiều phu khả kính và vợ ông không thể nghĩ ra điều gì đang nảy ra trong đầu cậu con trai của họ; nhưng bạn, các bạn đọc nhỏ tuổi của tôi, những người đã đi theo Tytyl và Mytyl suốt giấc mơ của chúng sẽ đoán ra điều gì đã làm thay đổi mọi thứ trong mắt vị anh hùng trẻ tuổi của chúng ta.

Không phải không có lý do gì khi bà tiên, trong giấc mơ của nó, đã cho nó một lá bùa để mở mắt nó ra. Nó đã học được cách nhìn thấy vẻ đẹp của sự vật xung quanh nó; nó đã trải qua những thử thách gia tăng lòng dũng cảm của nó; trong lúc đuổi theo Con chim xanh, con chim của Hạnh phúc sẽ mang lại hạnh phúc cho cô con gái bé nhỏ của bà tiên, nó đã trở nên hào phóng và tốt bụng đến nỗi chỉ ý tưởng trao cho người khác niềm vui cũng khiến cho lòng nó vui sướng ngất ngây. Và trong lúc du hành qua những miền đất tưởng tượng diệu kỳ vô tận, tâm trí nó đã mở mang trước cuộc sống.

Cậu bé đã đúng, khi nó nghĩ mọi thứ đều đẹp dễ hơn, bởi lẽ, với sự hiểu biết phong phú hơn và thuần nhất hơn, mọi vật cần phải tươi đẹp hơn trước khôn cùng.

Trong lúc đó, Tylyl tiếp tục cuộc khám phá hân hoan của mình đối với ngôi nhà. Nó nhìn vào xoong bánh mì để nói một lời tử tế với những ổ bánh, nó lao vào Tylô, lúc đó đang nằm ngủ trong ổ, và chúc mừng nó về trận đánh hào hùng trong khu rừng.

Mytyl khom xuống vuốt ve Tylette, đang chớp mắt cạnh lò sưởi và bảo:

— Nào, Tylette?... Mà biết tao, tao thấy, nhưng mà đã thôi nói chuyện.

Thế rồi Tylyl đặt tay lên trán mình:

— Úi chà! - Nó kêu lên - Viên kim cương đã biến mất!... Ai đã lấy mất cái mũ xanh của anh nhỉ?... Không sao, anh không cần tới nó nữa!... A, Lửa kia rồi! Chào buổi sáng, anh Lửa! Anh ta đang kêu lách tách để chọc giận Nước! - Nó chạy tới vòi nước, mở ra và khom người trên dòng nước - Chào buổi sáng, Nước, chào buổi sáng!... Chị ta nói gì nhỉ?... Chị ta vẫn nói, nhưng mình không hiểu rõ như lúc trước nữa... Ồ, mình thật hạnh phúc, mình hạnh phúc biết bao!...

— Em cũng vậy, em cũng vậy - Mytyl kêu lên.

Và hai người bạn nhỏ của chúng ta nắm tay nhau và bắt đầu chạy quanh bếp.

Mẹ Tyl thấy nhẹ nhõm hơn chút ít khi nhìn thấy chúng rất linh hoạt và đầy sức sống. Ngoài ra, bố Tyl rất điềm tĩnh và thản nhiên. Ông ngồi ăn món cháo yến mạch và cười to:

— Bà nó thấy đó, chúng đang chơi trò chơi hạnh phúc! - Dĩ nhiên ông không biết rằng một giấc mơ kỳ diệu đã dạy cho hai đứa trẻ không phải chơi trò chơi hạnh phúc, mà là sống hạnh phúc, đó là bài học lớn lao và khó khăn nhất trong số những bài học.

— Anh thích nhất là chị Ánh Sáng - Tylyl nói với Mytyl, đứng nhón chân cạnh cửa sổ - Em có thể nhìn thấy chị ấy ở ngoài kia, qua hàng cây của khu rừng. Đêm nay chị ấy sẽ hiện ra với cây đèn. Ôi Trời, ôi Trời, tất cả đều tuyệt vời làm sao và anh thấy thật là vui, thật là vui...

Nó ngưng lời và lắng nghe. Mọi người đều lóng tai nghe. Họ nghe thấy tiếng cười và những giọng nói vui vẻ; và những âm thanh đó tới gần hơn.

— Đó là giọng của nó - Tytyl kêu lên - Để con mở cửa!

Quả thật, đó là cô bé gái, cùng với mẹ cô, bà Berlingot.

— Nhìn nó kìa - Bà Berlingot tốt bụng nói, vui sướng tột cùng - Nó có thể chạy, nó có thể nhảy múa, nó có thể bay! Đây là một phép lạ! Khi nó nhìn thấy con chim, nó nhảy lên, như thế này...

Và bà Berlingot tốt bụng nhảy lò cò từ chân này qua chân khác với nguy cơ trượt ngã và làm gãy chiếc mũi khoằm rất dài của mình.

Lũ trẻ vỗ tay và mọi người cười phá lên.

Cô bé đứng đó, trong chiếc áo ngủ màu trắng, giữa gian nhà bếp, hơi ngạc nhiên thấy mình đứng trên đôi chân sau nhiều tháng ốm đau. Nó mỉm cười và áp con chim bồ câu của Tytyl lên ngực mình.

Tytyl nhìn, trước tiên là cô bé rồi tới Mytyl:

— Em có nghĩ trông nó rất giống ánh sáng hay không? - Nó hỏi.

— Nó nhỏ hơn nhiều - Mytyl đáp.

— Vâng, thật vậy - Tytyl nói - Nhưng nó sẽ lớn lên!..

Và ba đứa bé cố nhét chút thức ăn vào mỏ của con chim, trong lúc đó các bậc cha mẹ bắt đầu thấy tâm trí thoải mái hơn. Họ nhìn chúng và mỉm cười.

Tytyl đang tỏa sáng. Tôi không giấu các bạn, các bạn đọc nhỏ tuổi của tôi, rằng con chim hầu như không thay đổi màu lông chút nào, và chính niềm vui và hạnh phúc đã tô điểm cho nó một bộ lông màu xanh rực rỡ trong mắt người anh hùng của chúng ta. Không quan trọng! Tytyl, dù nó không biết điều đó, đã phát hiện được bí mật lớn của Ánh Sáng. Đó là chúng ta tiến tới gần hạnh phúc hơn bằng cách cố trao tặng nó cho người khác.

Nhưng lúc này có gì đó đang diễn ra. Mọi người trở nên kích động, lũ trẻ hét lên, các bậc cha mẹ giơ hai tay lên và chạy ào tới cánh cửa mở: con chim đã tẩu thoát! Nó đang bay đi nhanh hết mức.

— Con chim của tôi! Con chim của tôi - Cô bé khóc nức nở.

Nhưng Tyltyl là người đầu tiên chạy đến cầu thang và nó quay trở lại với vẻ đắc thắng:

— Không sao đâu! - Nó nói - Đừng khóc! Nó vẫn còn trong nhà và chúng ta sẽ tìm lại nó.

Và nó tặng cô bé một nụ hôn; lúc này cô bé đã mỉm cười qua hai hàng nước mắt.

— Bạn chắc là sẽ bắt lại nó chứ?

— Tin tôi đi - Anh bạn của chúng ta tự tin trả lời - Tôi biết nó ở đâu.

Cả các bạn cũng vậy, các bạn đọc nhỏ tuổi của tôi, giờ các bạn đã biết Con chim xanh ở đâu. Ánh sáng thân mến không tiết lộ điều gì với hai đứa bé con của ông tiều phu, nhưng nàng đã chỉ cho chúng thấy con đường đi tới hạnh phúc bằng cách dạy cho chúng sống tử tế, tốt lành và rộng lượng.

Giả sử hồi đầu câu chuyện, nàng đã bảo với chúng:

— Hãy đi thẳng trở về nhà. Con chim xanh ở đó, trong cái lồng liễu gai treo trong ngôi nhà tranh khiêm tốn, cùng với cha mẹ thân yêu của các em, những người thương yêu các em.

Hắn hai đứa bé sẽ không bao giờ tin nàng:

— Sao! - Tyltyl sẽ trả lời - Con chim xanh là con chim bồ câu của em à? Vô lý! Con chim của em màu xám!... Hạnh phúc, trong ngôi nhà tranh? Với Bố và Mẹ? Ồ, em nói này! Ở nhà không có món đồ chơi nào và ở đó chán chết được: bọn em muốn đi thật xa và có những cuộc phiêu lưu lớn cùng mọi trò vui...

Đó là những gì mà nó sẽ nói; nó và Mytyl sẽ lên đường bất chấp mọi điều, không thèm nghe lời khuyên của Ánh Sáng, vì những chân lý chắc chắn nhất cũng chẳng có ích lợi gì nếu chúng ta không tự mình kiểm nghiệm chúng. Chỉ cần một giây lát để nói với một đứa bé toàn bộ trí thông minh trên đời, nhưng cả cuộc đời của chúng ta cũng không đủ để giúp chúng ta thấu hiểu nó, vì kinh nghiệm của chúng ta là ánh sáng duy nhất của chúng ta.

Mỗi người chúng ta phải tự kiếm tìm hạnh phúc cho bản thân mình; và chúng ta phải trải qua những nỗi đau đớn khôn cùng, phải gánh chịu nhiều thất vọng thê thảm trước khi chúng ta học được cách trở nên hạnh phúc

bằng cách hân thưởng những niềm vui đơn giản và hoàn hảo luôn ở trong
tâm với của trái tim và tâm hồn mình.

HẾT

★★★

• Chú thích

[1] Từ cổ để chỉ ngày lễ Halloween (31-10, vào đêm trước ngày lễ các Thánh).

[2] Ngày Chủ nhật trước lễ Phục sinh.